

Valsts vides dienests

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084200, e-pasts ap@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Rīgā

03.12.2025

ATZINUMS 11.19/AP/10829/2025

Atzinums par vēja parka “Stelpe 1” un ar to saistītās infrastruktūras būvniecībai Ogres novada Birzgales un Bauskas novada Valles un Vecumnieku pagastos ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu

Derīgs līdz 2028. gada 3. decembrim

Paredzētās darbības ierosinātāja:

SIA “*SP Venta*” (turpmāk – Ierosinātāja), reģistrācijas numurs 42403048591, juridiskā adrese: Gustava Zemgala gatve 74A, Rīga, Latvija, LV-1039, e-pasts: renewables.latvia@ignitis.lv (turpmāk – Ierosinātāja).

Ziņojuma izstrādātāja:

SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, reģistrācijas Nr. 40003374818, juridiskā adrese: Vīlandes iela 3 - 6, Rīga, LV-1010; e-pasts: elle@environment.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Ziņojums iesniegts Valsts vides dienestā:

Ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk arī – IVN) ziņojums (turpmāk – Ziņojums) iesniegts Valsts vides dienestā (turpmāk – Dienests)¹ 2025. gada 3. septembrī, Izstrādātājas sniegtais skaidrojums par institūciju sniegtajiem priekšlikumiem un/vai komentāriem par Ziņojumu Dienestā iesniegts 2025. gada 11. novembrī.

Atzinums izdots saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 20. panta pirmo daļu, un tajā noteikti nosacījumi saskaņā ar šā likuma 20. panta desmito daļu.

1. Paredzētās darbības nosaukums:

Vēja parka “Stelpe 1” un ar to saistītās infrastruktūras būvniecība (turpmāk – Paredzētā darbība).

2. Paredzētās darbības iespējamās norises vietas:

2.1. Vēja parka “Stelpe 1” (turpmāk – arī Vēja parks) iespējamā izveides vieta ir izpētes teritorijas daļa Ogres novada Birzgales pagastā un Bauskas novada Valles un Vecumnieku pagastos.

¹ Vides pārraudzības valsts birojs saskaņā ar Ministru kabineta 2024. gada 17. decembra rīkojumu Nr. 1191 “Par Vides pārraudzības valsts biroja un Būvniecības valsts kontroles biroja reorganizāciju” ar 2025. gada 1. februāri reorganizēts par Enerģētikas un vides aģentūru. Saskaņā ar Ministru kabineta 2025. gada 26. augusta rīkojumu Nr. 533 “Par Enerģētikas un vides aģentūras pievienošanu Valsts vides dienestam” ar 2025. gada 1. oktobri Valsts vides dienests ir Enerģētikas un vides aģentūras funkciju pārņēmējs.

Izpētes teritorijā iekļautie īpašumi un to zemes vienības pievienoti šī atzinuma 1. pielikumā (turpmāk – Izpētes teritorija) un vēja parka “Stelpe 1” iespējamā izveides vietā iekļautie īpašumi un to zemes vienības pievienoti šī atzinuma 2. pielikumā (turpmāk – Darbības vieta), kas ir šī atzinuma neatņemamas sastāvdaļas.

3. Īss paredzēto darbību raksturojums:

3.1. Vispārēja informācija par Paredzēto darbību un ietekmes novērtējuma procedūru:

- 3.1.1. Vēja parku un tā saistīto infrastruktūru plānots izbūvēt Ogres novada Birzgales pagastā un Bauskas novada Valles un Vecumnieku pagastos. Vēja parkā plānots uzstādīt līdz 11 jaunākās paaudzes vēja elektrostacijām (turpmāk – VES), kuru kopējā jauda varētu sasniegt ~ 77 MW. Lai nodrošinātu vēja parka “Stelpe 1” saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā, teritorijā, kurā paredzēta saules parka būvniecība, tiks izveidota lietotāja apakšstacija “Aizpurves” (zemes vienības kadastra apzīmējums 40440030057), no kuras gan vēja, gan saules parka saražotā elektroenerģija, izmantojot kabeļu risinājumu, tiks novadīta uz 110 kV augstsprieguma apakšstaciju “Rūtiņi” (zemes vienības kadastra apzīmējums 40840050118) 17 un nodota kopējā tīklā izmantojot esošu 110 kV augstsprieguma līniju Stelpe - Ķegums 2. Abu minēto apakšstaciju būvniecība, Būvniecības informācijas sistēmā ir akceptēta un ir uzsākti būvniecības darbi, kurus paredzēts pabeigt 2025. gadā. IVN ietvaros vērtēta arī ar Vēja parka funkcionēšanu saistītā infrastruktūra: elektropārvades kabeļlīniju, transformatoru apakšstaciju, montāžas un apkopes laukumu un pievedceļu būvniecība un ekspluatācija. Grafiski paredzētais infrastruktūras objektu novietojums parādīts Ziņojuma 2.3.3.2. un 2.3.4.3. attēlos.
- 3.1.2. Vēja parka būvniecības process un galvenie parametri katrā no būvniecības aspektiem aprakstīti Ziņojuma 2.3. nodaļā. Vēja parka būvniecību plānots īstenot vienā kārtā aptuveni 1,5 gadu laikā. Ziņojuma 2.3.1. tabulā apkopota provizoriska informācija par kravas automašīnu plūsmu būvniecības periodā. Atbilstoši aprēķinu rezultātiem gada vidējā diennakts satiksmes intensitāte varētu sasniegt 27 kravas automašīnas diennaktī (turp un atpakaļ). Ziņojumā aprēķināts, ka Paredzētās darbības realizēšanas gadījumā būs nepieciešams atmežot aptuveni 23,3 ha platību montāžas laukumiem un jaunu pievedceļu būvniecībai, un esošo autoceļu uzlabošanai.
- 3.1.3. Izpētes teritorijas kopējā platība ir 1336,1 ha, tajā ir iekļauta 71 zemes vienība, tajās galvenokārt notiek mežsaimnieciskā un lauksaimnieciskā darbība. Izpētes teritorijas lielākā daļa atrodas Ogres novada Birzgales pagasta teritorijā (66,5%), pārējā teritorija izvietota Bauskas novada Valles (13,6%) un Vecumnieku pagasta teritorijā (19,9%). Tuvākā VES plānota aptuveni 0,4 km attālumā no dzelzceļa *Krustpils – Jelgava* līnijas sliežu ceļa. Paredzētās darbības izpētes teritorijai tuvākā pilsēta ir Lielvārde, kas atrodas aptuveni 13 km attālumā, tuvākā blīvi apdzīvotā vieta ir Valle aptuveni 2,4 km attālumā. Informācija par tuvākajām blīvi apdzīvotajām vietām līdz 10 km attālumā no Izpētes teritorijas ir apkopota Ziņojuma 1.1.1. tabulā.
- 3.1.4. Vēja parka teritorija atrodas Lielupes sateces baseinā. Lielākās ūdensteces, kas šķērso Darbības vietu, ir Vīksniņa, Pančupīte un Taļķe. Detalizēta informācija par ūdensobjektiem ir sniegta Ziņojuma 3.8. nodaļā.
- 3.1.5. IVN procedūra Paredzētajai darbībai tika piemērota ar Dienesta 2024. gada 2. maija Lēmumu Nr. 5-02-1/26/2024 *par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu* (turpmāk – Lēmums Nr. 5-02-1/26/2024). Lēmums pieņemts pamatojoties uz likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 4. panta pirmās daļas 1. punktu, 7. pantu, 14.¹ panta 1.¹ daļu, 15. pantu un šā likuma 1. pielikuma “Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams” 26.¹ punktu, kā arī *Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības*

kārtības likuma 7. panta pirmo, trešo un ceturto daļu. Dienests 2024. gada 30. maijā Ierosinātājai izsniedza Programmu Nr. 5-03/22/2024 ietekmes uz vidi novērtējumam vēja elektrostaciju parka “Stelpe 1” un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai Ogres un Bauskas novados (turpmāk – Programma Nr. 5-03/22/2024).

- 3.1.6. Dienests 2024. gada 27. decembrī Ierosinātājai izdeva Lēmumu Nr. 5-02-1/81/2024 *par grozījumiem 2024. gada 30. maija Programmā Nr. 5-03/22/2024 ietekmes uz vidi novērtējumam vēja elektrostaciju parka “Stelpe 1” un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai Ogres un Bauskas novados (turpmāk – Lēmums Nr. 5-02-1/81/2024).* Izvērtējot Dienestā iesniegto informāciju tika lemts atstāt negrozītu Ierosinātājai izsniegto Programmu Nr. 5-03/22/2024.

3.2. Darbības vietas un esošās situācijas raksturojums:

- 3.2.1. Dienests neuzskata par lietderīgu savā atzinumā atkārtoti ietvert Izpētes teritorijas un Paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonas apstākļu izklāstu, kas ietverts Ziņojumā kā neatņemamā IVN dokumentācijas sastāvdaļa. Dienests tālāk šajā atzinumā akcentē tikai būtiskākos Darbības vietu raksturojošos apstākļus, kur nepieciešams – ietekmju griezumā tos ņemot vērā attiecīgajās šā atzinuma sadaļās.
- 3.2.2. Paredzētās darbības iespējamā īstenošanas vieta ir Ziņojumā norādītā Darbības vieta (skat. šī atzinuma 2. punktu). Informācija par zemes vienībām, kurās plānota VES būvniecība, apkopota arī Ziņojuma 2.1.1. tabulā, savukārt informācija par zemes vienībām, kurās plānota saistītās infrastruktūras būvniecība, ir apkopota Ziņojuma 4. pielikumā.
- 3.2.3. Uz rietumiem no Paredzētās darbības teritorijas atrodas 110 kV elektrolīnija “Stelpe – Ķegums – 2”. Izpētes teritoriju šķērso dzelzceļa līnija “Krustpils – Jelgava”, pašvaldības un AS “Latvijas valsts meži” autoceļi. Uz dienvidiem no izpētes teritorijas atrodas valsts reģionālais autoceļš P73 “Vecumnieki – Nereta – Subate”, bet uz ziemeļiem, ziemeļaustrumiem atrodas valsts vietējais autoceļš V1007 “Pārbrauktuve – Bīrzgale”.
- 3.2.4. Ziņojumā norādīts, ka 11 VES būvniecībai būs nepieciešama aptuveni 18,4 ha liela platība (neskaitot kabeļu trasi), no tās aptuveni 45% tiks izmantota arī pēc būvniecības procesa pabeigšanas, lai nodrošinātu VES ekspluatāciju. Paredzams, ka pārējā teritorijā netiks noteikti saimnieciskās darbības ierobežojumi. Ņemot vērā, ka VES paredzēts izvietot galvenokārt mežu teritorijās, lai nodrošinātu apbūves laukumu un pievedceļu būvniecību, būs nepieciešams atmežot aptuveni 23,3 ha lielu platību (ņemot vērā kabeļu trasi). Informācija par atmežojamām platībām un mežaudžu vecumstruktūru ir sniegta Ziņojuma 2.3.3.1. un 2.3.3.2. tabulā.
- 3.2.5. Līdz 2 km attālumā no potenciālajām VES būvniecības vietām atrodas 31 dzīvojamā ēka, no kurām viena reģistrēta Būvniecības informācijas sistēmā kā jaunas ēkas būvniecība. Tuvākā dzīvojamā ēka “Kaspari” no potenciālajām VES būvniecības vietām atrodas 837 m attālumā. Ziņojumā norādīts, ka šī dzīvojamā ēka netiek izmantota dzīvojamai funkcijai un ir pamesta. Detalizēta informācija par dzīvojamām ēkām, kuras izvietotas līdz 2 km attālumā no plānotā vēja parka, apkopota Ziņojuma 2.1.2. tabulā. Grafiskais VES un dzīvojamo māju novietojums parādīts Ziņojuma 2.1.1. attēlā.
- 3.2.6. No Ziņojumā iekļautās informācijas secināms, ka autoceļi atrodas vairāk kā 329 m attālumā no plānotajām VES, izņemto VES Nr. 3, ko paredzēts izvietot 285 m no pašvaldības B grupas autoceļa 2B un VES Nr. 10, ko paredzēts izvietot 182 m no pašvaldības B grupas autoceļa 7B.
- 3.2.7. Koplietošanas ūdensnotekas ierīkotas visā Izpētes teritorijā - gan meža zemēs, gan lauksaimniecības zemju platībās. Teritorijā sastopamajās lauksaimniecības zemēs ierīkots blīvs drenu un drenu kolektoru tīkls, lauku malās izveidoti kontūrgrāvji, bet meža teritorijās

izplatīti susinātājgrāvji. Plānotie VES montāžas laukumi un ar Vēja parku saistītā infrastruktūra izvietota meliorētās mežu teritorijās un labi drenētās lauksaimniecības zemēs.

- 3.2.8. Izpētes teritorija atrodas Lielupes upes sateces baseinā, teritorijā ar valsts nozīmes ūdensnotekām Talķe (meliorācijas kadastra Nr. 38428:01), Vīksniņa (meliorācijas kadastra Nr. 384282:01) un Pančupīte (meliorācijas kadastra Nr. 3842922:01). Izpētes teritorijā un tās tuvumā nav ezeru. Detalizētāka informācija par Paredzētās darbības tuvumā esošajiem ūdensobjektiem ir sniegta Ziņojuma 3.8. nodaļā.
- 3.2.9. Izpētes teritorijā atrodas vairāki purvi: Vārkalnu, Simtiņu (Sikšņu), Ridumu, Platmaņu, Lāču purvs un Smakstes tīrelis.
- 3.2.10. Vēja parka Izpētes teritorija skar aizsargjoslas, kas noteiktas gar dzelzceļu, valsts galvenajiem, reģionālajiem, vietējiem un pašvaldību autoceļiem, virszemes ūdensobjektiem. Detalizētāka informācija par aizsargjoslām sniegta Ziņojuma 1.2. nodaļā. Plānotā infrastruktūra, kas skar upju aizsargjoslas, ir VES Nr. 10 pievedceļš, kas plānots pa esošu grants seguma ceļu no autoceļa V995 "Druva-Birzgale-Valle", posmā caur meža zemēm skar Talķes upei noteikto 100 m aizsargjoslu, pietuvojoties 75 m attālumā no upes. Plānotā kabeļlīnija, kas savieno VES 2 un VES 13 šķērso Vīksniņas upi un tās aizsargjoslu. Plānotā kabeļlīnija, kas savieno VES parku ar augstsprieguma apakšstaciju zemes vienībā ar kadastra nr. 40440030057, šķērso Pančupīti, Vārnupi un to aizsargjoslas (Ziņojuma 3.8.5. nodaļa).
- 3.2.11. Vēja apstākļu raksturošanai Paredzētās darbības teritorijā (Ziņojuma 1.3. nodaļa) un no vēja apstākļiem atkarīgo ietekmju vērtēšanai izmantoti Eiropas Vidēja termiņa laika prognožu centra (ECMWF) izstrādātā modeļa ERA5² dati par vēja ātrumu un vēja virzienu paredzētās darbības teritorijā laika periodā no 2015. gada 1. janvāra līdz 2024. gada 31. decembrim. Saskaņā ar vēja apstākļu raksturojuma rezultātiem novērtēts, ka Paredzētās darbības teritorija ir piemērota VES modeļu, kas paredzēti teritorijām ar zemu vēja ātrumu, izvietošanai (vidējais ātrums mastā augstumā ir vismaz 6 m/s). Vidējais vēja ātrums darbības vietā ir 7,86 m/s, vasaras mēnešos tas ir zemāks par 7 m/s, bet ziemas mēnešos tuvojas 9 m/s (Ziņojuma 1.3.2. attēls). Atbilstoši ERA5 datiem, vidēji 9,4 % no gada laika Vēja parks neražos elektroenerģiju, jo vēja ātrums nebūs pietiekošs.
- 3.2.12. Tuvāko ūdens ņemšanas vietu raksturojums sniegts Ziņojuma 3.8.4. nodaļā. Atbilstoši VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" (turpmāk – LVĢMC) uzturētajai Vienotajai Vides informācijas sistēmai, Paredzētās darbības Izpētes teritorijā nav reģistrēti ūdensapgādes urbumi, bet 2 km rādiusā ap Darbības vietu reģistrēti 3 urbumi, kas nodrošina ūdensapgādi (Ziņojuma 3.8.4.1. attēls). Ziņojumā norādīts, ka, realizējot Paredzēto darbību, kopumā nav paredzama ietekme uz artēzisko ūdeņu kvalitāti vai to piesārņojums. Savukārt Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz gruntsūdeņiem un uz ūdens ņemšanas vietām un tās mazinošie pasākumi sniegta Ziņojuma 3.8.6. nodaļā. Atbilstoši Ziņojumam, nav paredzams, ka VES būvniecība atstās negatīvu ietekmi uz ūdens ņemšanas vietu (urbumu), gruntsūdens aku un gruntsūdens kvalitāti un ūdens līmeņiem. Norādīts, ka būvniecības laikā var būt nepieciešama lokāla gruntsūdeņu pazemināšana, bet nav sagaidāma negatīva ietekme uz pazemes ūdens līmeņiem plašākā apkārtnē.
- 3.2.13. Izpētes teritorija atrodas Viduslatvijas zemienes Upmales paugurlīdzenuma austrumu daļā. Tās ģeoloģiskās uzbūves raksturojums sniegts Ziņojuma 3.8. nodaļā. Plānotā Vēja parka apkārtnē raksturīgi glaciģēnie morēnas mālsmilts un smilšmāla nogulumi, glaciolīmniskie smilšainie nogulumi un boreālie kūdras nogulumi. Reljefs plānotā Vēja parka teritorijā

² Pieejams <https://climate.copernicus.eu/climate-reanalysis>.

mainās robežās no 37 m v.j.l. dienvidu daļā līdz 56 m v.j.l. paugurā Izpētes teritorijas centrālajā daļā. Reljefu veido ribotās morēnas un lokāli pauguri.

- 3.2.14. Ziņojumā apkopota informācija par kvartāra nogulumu sastopamību katras plānotās VES potenciālajās izbūves vietās. Informācija par kvartāra nogulumu izplatību Izpētes teritorijā un tās tuvumā attēlota Ziņojuma 3.8.2.1. attēlā. Secināts, ka kopumā Darbības vietā nav tādu inženierģeoloģisko apstākļu, kas liegtu tajā izbūvēt Vēja parku. Pēc kvartāra nogulumu kartes, ģeotehniskā griezuma augšējo daļu veido stabilas gruntis dabiskos saguluma apstākļos, kas var kalpot par būvju dabisko pamatni - glacigēna morēnas mālsmilts, smilšmāls un glaciolimniska smilts, aleirīts. Simtiņu, Lāču purva un Smakstenes tīreļa apkārtnē, kā arī citviet pārmitrās reljefa ieplakās sastopamas būvniecībai nepiemērotas gruntis - kūdras nogulumi. Paredzams, ka šādās vietās kūdru būs nepieciešams aizvietot ar piemērotu grunti, izbūvēt pamatus uz pāļiem vai mainīt plānoto VES atrašanās vietu uz tādu, kurā ģeoloģiskie apstākļi ir piemērotāki un sastopamas gruntis ar atbilstošu nestspēju.
- 3.2.15. Ziņojumā norādīts, ka lielākā daļa no potenciālajām VES būvniecības vietām atrodas meža zemēs, t.sk. vietās, kur atbilstoši pieejamiem datiem gruntsūdens līmenis ir augsts. Daļā teritorijas salīdzinoši nesen ir atjaunots susinātājgrāvju un koplietošanas novadgrāvju tīkls. Ziņojumā norādīts, ka VES izbūves vajadzībām var būt nepieciešams veikt papildu meža zemju mitruma regulēšanu. Ziņojumā iekļauta informācija, ka atbilstoši projekta *Depth-to-water* kartēšanas datiem gruntsūdens līmenis Paredzētās darbības teritorijas lielākajā daļā atrodas līdz 1 m dziļumam, bet hipsometriski augstāk paceltajos pauguros gruntsūdens var būt sastopams 5 vai vairāk metru dziļumā.
- 3.2.16. Mūsdienu ģeoloģiskie procesi teritorijā ir salīdzinoši mazaktīvi. Upju krastos iespējama meandrēšanās un sānu erozija, nogāžu procesi un to aktivizēšanās iespējama vietās ar izteiktu reljefu. Paredzētās darbības apkārtnē stāvas nogāzes sastopamas atsevišķos lokālos pauguros.
- 3.2.17. Ziņojumā novērtēts, ka saskaņā ar LVĢMC Zemes dzīļu informācijas sistēmā³ (turpmāk – ZDzIS) pieejamo informāciju Darbības vietā un tās tuvumā atrodas salīdzinoši daudz kūdras iegulu. Līdz 2 km attālumā no IVN teritorijas atrodas vairākas smilts, smilts-grants un māla atradnes, kas nepieciešamības gadījumā var tikt izmantotas būvniecības vajadzībām (Ziņojuma 3.8.3.1. attēls). Ziņojuma 3.8.3. nodaļā sniegta detalizēta informācija par Paredzētās darbības tuvumā esošajām atradnēm.
- 3.2.18. Saskaņā ar dabas datu pārvaldības sistēmā “OZOLS” (turpmāk – DDPS “OZOLS”) atrodamo informāciju Izpētes teritorija neatrodas nevienā valsts vai vietējas nozīmes īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, tostarp mikroliegumi. Izpētes teritorijai tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija ir dabas liegums “Vāveres ezers” (vietas kods LV0500700), *Natura 2000* teritorija, kas atrodas aptuveni 5,9 km attālumā no tuvākās plānotās VES. Dabas liegums “Iecavas paliene” (vietas kods LV0538800) atrodas aptuveni 8,9 km attālumā no tuvākās plānotās VES, dabas liegums “Kalēju tīrelis” (vietas kods LV0503000) atrodas aptuveni 8,9 km attālumā tuvākās plānotās VES.
- 3.2.19. Ziņojumā norādīts, ka līdz 10 km attālumā no potenciālajām VES atrodas 28 mikroliegumi, no kuriem 10 veidoti biotopu, vaskulāro augu un paparžaugu aizsardzībai, un 18 mikroliegumi, kuri veidoti putnu aizsardzībai. Līdz 2 km attālumā no Paredzētās darbības teritorijas ir izveidots 1 mikroliegums melnā stārķa *Ciconia nigra* aizsardzībai. Līdz 5 km attālumā atrodas vēl pieci mikroliegumi, no kuriem četri dibināti mazā ērgļa *Clanga pomarina* aizsardzībai, pa vieni - melnā stārķa *Ciconia nigra* un vecu jauktu platlapju

³ Pieejama <https://videscentrs.lvgmcc.lv/iebuve/zemes-dzilu-informacijas-sistema> (skatīts 12.08.2025.).

mežu aizsardzībai (Ziņojuma 3.3.5.1. tabula). Detalizētāka informācija par dabas vērtībām paredzētās darbības apkārtnē ir sniegta Ziņojuma 3.3. nodaļā.

- 3.2.20. Paredzētās darbības iespējamās ietekmes uz īpaši aizsargājamām sugām un biotopiem vērtējuši sertificēti sugu un biotopu eksperti – Santa Ieviņa⁴, Toms Daniels Čakars⁵, Līga Mihailova⁶ un Margita Deičmane⁷ (turpmāk kopā – Sugu un biotopu eksperti) (Ziņojuma 6. pielikums).
- 3.2.21. Sugu un biotopu eksperti dabā apsekojuši potenciālos ES nozīmes aizsargājamus biotopus, kā arī DDPS “Ozols” jau reģistrētos biotopus. Biotopi, kurus skar plānotie infrastruktūras objekti attēloti Sugu un biotopu ekspertu atzinuma 2.-9. attēlos. Dabas vērtību izpētes teritorijā konstatēti šādi ES nozīmes aizsargājamie biotopi - 6270* *Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas*, 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži*, 9020* *Veci jaukti platlapju meži*, 91E0* *Aluviāli meži (aluviāli krastmalu un palieņu meži)*. Detalizēta informācija par teritorijā konstatētajiem biotopiem, to kvalitāti, ietekmējošajiem faktoriem un iespējamo Paredzētās darbības ietekmi katrā no VES infrastruktūras objektiem, ka arī nosacījumi ietekmes novēršanai, apkopoti Sugu un biotopu ekspertu atzinuma 3. tabulā.
- 3.2.22. Izpētes teritorijā konstatētas šādas īpaši aizsargājamās sugas (ĪAS I, II – atbilstoši Ministru Kabineta noteikumu par aizsargājamo sugu sarakstu pielikuma numuram): kastaņbrūnā artonija *Arthonia spadicea*, melnējošā cietpore *Rigidoporus crocatus*, *Spožā skudra Lasius fuliginosus*. Īpaši aizsargājamās sugas atzīmētas Sugu un biotopu ekspertu atzinuma 1. tabulā, norādot sugām tuvākās VES numuru. Sugu atradņu punkti, kas atrodas Izpētes teritorijā, attēloti kartēs (Sugu un biotopu ekspertu atzinuma 3.-9. attēls).
- 3.2.23. Papildus DDPS “Ozols” reģistrētajiem dižkokiem Izpētes teritorijā konstatēti vēl citi dižkoki, lielu dimensiju saudzējami koki un ekoloģiskie koki, kā arī divas lielās ligzdas. Sugu un biotopu ekspertu apsekojumu laikā konstatētas arī divas dabisko mežu biotopa indikatorsugas kastaņbrūnās kātiņpiepes *Poliporus badius* atradnes, kas gan atrodas ārpus dabisku mežu biotopiem (Sugu un biotopu ekspertu atzinuma 1., 3. - 9. attēls, 2. tabula).
- 3.2.24. Paredzētās darbības iespējamās ietekmes uz sugu grupu “Putni” atzinumu sniedzis sertificēts putnu eksperts Ģirts Strazdiņš⁸, apsekojumus piedalījās arī ornitologs Dr.Biol. Māris Strazds un sertificēts putnu eksperts Arnis Zacmanis⁹, pasīvā akustiskā monitoringa datu analīzi un interpretāciju veicis sertificēts putnu eksperts Pēteris Daknis¹⁰ (turpmāk kopā saukti – Ornitologi) (Ziņojuma 8. pielikums). Ietekme uz putnu populācijām padziļināti vērtēta Ziņojuma 3.3.5. nodaļā.
- 3.2.25. Izpētes teritorijā un tās tuvumā konstatētas kopskaitā 41 putnu sugas. Saskaņā ar Ornitologu atzinumu, no dabas aizsardzības viedokļa nozīmīgākās teritorijā ligzdojošās putnu sugas ir mazais ērglis (12 ligzdošanas teritorijas) un melnais stārķis (4 ligzdošanas teritorijas).

⁴ Eksperta sertifikāta Nr. 231, izsniegts par biotopu grupu *meži un virsāji, purvi*, derīgs līdz 2026. gada 30. novembrim.

⁵ Eksperta sertifikāta Nr. 182, izsniegts par biotopu grupu *stāvoši saldūdeņi, tekoši saldūdeņi, alas, atsegumi un kritene, meži un virsāji*, derīgs līdz 2026. gada 11. novembrim (biotopu grupai - *stāvoši saldūdeņi, tekoši saldūdeņi*), līdz 2029. gada 27. maijam (biotopu grupai - *alas, atsegumi, kritenes*), līdz 2027. gada 20. maijam (biotopu grupai - *meži un virsāji*).

⁶ Eksperta sertifikāta Nr. 156, izsniegts par biotopu grupu *meži un virsāji, purvi, zālāji* derīgs līdz 2030. gada 20. februārim (biotopu grupai - *meži un virsāji, purvi, sugu grupai - zīdītāji*), līdz 2026. gada 28. augustam (biotopu grupai - *zālāji*).

⁷ Eksperta sertifikāta Nr. 024, izsniegts par biotopu grupu *zālāji*, derīgs līdz 2028. gada 14. jūnijam.

⁸ Eksperta sertifikāts Nr. 223, izsniegts par sugu grupu *putni*, derīgs līdz 2026. gada 6. jūnijam.

⁹ Eksperta sertifikāts Nr. 113, izsniegts par sugu grupu *putni*, derīgs līdz 2027. gada 28. oktobrim.

¹⁰ Eksperta sertifikāts Nr. 221, izsniegts par sugu grupu *putni*, derīgs līdz 2025. gada 16. decembrim.

- 3.2.26. Paredzētās darbības iespējamās ietekmes novērtējums uz sikspārņu faunu balstīts uz Lietuvas Piekraustes pētniecības un plānošanas institūta (*Coastal Research and Planning Institute*) veiktajiem pētījumiem, par kuriem atzinumu sagatavojis Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP) sertificēts sikspārņu eksperts Dr. Julius Morkūnas¹¹ (turpmāk – Sikspārņu eksperts). Sikspārņu eksperta atzinumā (Ziņojuma 7. pielikums, Ziņojuma 3.3.4. nodaļa) aprakstītā datu analīze liecina, ka dominējošā suga plānotajā teritorijā ir ziemeļu sikspārnis *Eptesicus nilssonii*, kas veido aptuveni 33% no visiem reģistrētajiem pārlidojumiem. Otru lielāko daļu aktivitātes veido *Myotis* ģints pārstāvji, aptverot gandrīz 50% no visām pārlidojumu fiksācijām. Starp migrējošajām sugām izteikti novērojami rūsganais vakarsikspārnis *Nyctalus noctula* un Natūza sikspārnis *Pipistrellus nathusii*, kuri gan kopumā veido salīdzinoši nelielu daļu no kopējās aktivitātes.
- 3.2.27. Ziņojuma sagatavošanai izmantots Mg. arch. Gunita Čepanone, sertificētas ainavu arhitektes (Sertifikāta Nr. 45-2011) (turpmāk – Ainavu eksperts) atzinums, kas sagatavots par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz ainavu (Ziņojuma 9. pielikums).
- 3.2.28. Atbilstoši Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes (turpmāk – NKMP) informācijas sistēmas “Mantojums” kartogrāfiskajai informācijai plānotā Vēja parka teritorijā un tā tiešā tuvumā nav valsts aizsargāta kultūras mantojuma. Izpētes teritorijā neatrodas valsts nozīmes kultūras pieminekļi. Tuvākais vietējas nozīmes kultūras piemineklis – “Pētermuižas skola” (objekta aizsardzības Nr. 8572)¹² – atrodas ~ 0,5 km attālumā no Izpētes teritorijas, bet no tuvākās plānotās turbīnas ~ 3 km. Savukārt līdz ~ 10 km attālumā no Izpētes teritorijas atrodas vēl pieci valsts nozīmes, četri reģionālas nozīmes un pieci vietējas nozīmes kultūras pieminekļi. Saskaņā ar Bauskas novada un Ogres novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijām, Izpētes teritorijā un tās tiešā tuvumā nav noteiktas ainaviski vērtīgas teritorijas.
- 3.2.29. Paredzētā darbības teritorija neatrodas Nacionālās nozīmes plūdu riska teritorijās. Tuvākā plūdu riskam pakļautā teritorija atrodas aptuveni 9,5 km attālumā no Izpētes teritorijas rietumu virzienā Taļķes upes lejteces palienēs un blakus zemju platībās.
- 3.2.30. Saskaņā ar Dienesta publiski pieejamo Piesārņoto vietu pārvaldības sistēmu¹³ Darbības vietā iekļautajos īpašumos neatrodas piesārņotas un potenciāli piesārņotas vietas.
- 3.2.31. Attiecībā uz Paredzētās darbības ietekmju summēšanos ar citu Darbības vietai tuvumā esošo vēju parku radītajām ietekmēm, Ziņojuma 1.4. nodaļā norādīts, ka 15 km rādiusā ap Vēja parka Izpētes teritoriju atrodas trīs citu vēja parku izpētes teritorijas Ziņojuma 1.4.1. tabula un 1.4.1. attēls). Vēja parkam “*Stelpe 1*” tuvumā esošā plānotā vēja parka “*Ogre - Bauska - Aizkraukle*” IVN process ir pārtraukts¹⁴, pārējiem turpinās un nav noslēdzies ar atzinuma izsniegšanu. Iespējamā kumulatīvā ietekme vērtēta trokšņa un mirgošanas ietekmes aspektā ar vēja parku “*Birzgale*” (SIA “Crosswind”), bet ornitofaunas, sikspārņu un ainavu kontekstā arī ar vēja parkiem “*Vecumnieki*” (SIA “Enery Latvia”) un “*Bauska-Ķekava-Ogre*” (SIA “Latvijas vēja parki”).
- 3.2.32. Atbilstoši Vecumnieku novada teritorijas plānojumam¹⁵ (Bauskas novada Vecumnieku un Valles pagastu teritorijas) Izpētes teritorijā ietilpst mežu teritorijas (M), nelielā platībā arī

¹¹Eksperta sertifikāts Nr. 232, sugu grupa zīdītāji – sikspārņi; putni (derīgs līdz 18.12.2026.).

¹²<https://mantojums.lv/cultural-objects/8571> (skatīts 29.04.2024.).

¹³ <https://pvps.vvd.gov.lv>.

¹⁴ Informācija pieejama <https://www.eva.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/veja-parka-ogre-bauska-aizkraukle-un-ta-saistitas-infrastrukturas-projekta-istenosana-ogres-novada-birzgales-pagasta-bauskas-novada-valles-un-kurmenes-pagastos-un-aizkraukles-novada-serenes-pagasta-sia-latvijas-veja-parki>

¹⁵ Atbilstoši likumam “*Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums*” no 2021. gada 1. jūlija Vecumnieku novada administratīvā teritorija ietilpst Bauskas novada administratīvajā teritorijā, https://geolattija.lv/geo/tapis?documents=open#document_104 (skatīts 29.04.2024.).

lauku zeme (L1), ūdeņu teritorija (Ū) un dzelzceļa teritorija (TR2). Savukārt atbilstoši Ķeguma novada teritorijas plānojumam¹⁶ (Ogres novada Birzgales pagasta daļa) – lauksaimniecības teritorija (L), mežu teritorija (M) un ūdeņu teritorija (Ū). Darbības vietai tuvākie ciemi un apdzīvotas vietas ir Birzgale, Gāguļi, Pētermuiža, Umpārte, Valle un Vecumnieki.

- 3.2.33. Spēkā esošā Vecumnieku novada teritorijas plānojumā 2014. - 2026. gadam¹⁷ (turpmāk – Vecumnieku TP) Izpētes teritorijai plānotā (atļautā) izmantošana ir noteikta Lauku zeme (L1), Mežu teritorija (M), Ūdeņu teritorija (Ū) un Dzelzceļa teritorija (TR2). Atbilstoši Vecumnieku TP Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu (turpmāk - TIAN) 4.17.6. nodaļai, VES, kuru jauda pārsniedz 20 kW, ievērojot šo noteikumu 106. punktā noteiktās prasības, atļauts izvietot Mežu teritorijās (M) un Lauku zemēs (L). Saskaņā ar Bauskas novada pašvaldības 2025. gada 29. marta vēstulē Nr. BNP/2025/4.7/623/N (Ziņojuma 3. pielikums) norādīto Lauksaimniecības teritorijā (L) un Mežu teritorijā (M) lokālplānojuma izstrāde, saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” 161. punktā noteikto, nav nepieciešama, un plānotās VES būvniecības risinājumi ir vērtējami IVN un būvniecības procesu ietvaros, ievērojot Vecumnieku TP un normatīvo aktu prasības. Papildus Bauskas novada pašvaldība vērsusi uzmanību, ka ar novada domes 2023. gada 26. janvāra lēmumu “Par Bauskas novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu” ir uzsākta jaunā Bauskas novada teritorijas plānojuma izstrāde¹⁸. Pašvaldība arī norāda, ka jaunā teritorijas plānojuma risinājumi (ne 1. redakcijā, ne 2. redakcijā) zemes vienībās ar kadastra apzīmējumu 40940140011, 40940140001 un 40940140020 neparedz aizliegumu VES būvniecībai; jaunajā teritorijas plānojumā netiek paredzēta arī prasība izstrādāt detālplānojumu VES būvniecībai, atstājot šādu prasību vispārējā normatīvā regulējuma piemērošanā (vai nepiemērošanā) Ministru kabineta līmenī. Dienests konstatē, ka šī atzinuma sagatavošanas un izdošanas laikā jaunais Bauskas novada teritorijas plānojums ir apstiprināts¹⁹, bet nav piemērojams.
- 3.2.34. Saskaņā ar spēkā esošo Ķeguma novada teritorijas plānojumā 2013. - 2024. gadam²⁰ (turpmāk – Ķeguma TP), Izpētes teritorijai plānotā (atļautā) izmantošana ir noteikta Lauksaimniecības zemēs (L), Mežu teritorija (M) un Ūdeņu teritorija (Ū). Ķeguma TP TIAN 413.2. punktā norādīts, ka energoapgādes uzņēmumus un objektus ir atļauts izvietot Lauksaimniecības zemēs (L), ievērojot TIAN 3.11.7. nodaļas nosacījumus. Saskaņā ar Ogres novada pašvaldības sniegto viedokli (Ziņojuma 3. pielikums), atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumu Nr. 628 “Noteikumi par teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” 31.1.1. un 36.1. punktiem, teritorijas funkcionālo zonējumu var mainīt tikai ar teritorijas plānojumu vai lokālplānojumu. Papildus pašvaldība norāda, ka izstrādes stadijā ir jaunais Ogres novada teritorijas plānojums²¹, kurā tiks atspoguļotas 2022. gadā veiktās izmaiņas Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumos Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”, konkrēti 161. punkts, kas nosaka: VES, kuru jauda ir lielāka par 20 kW, atļauts izvietot rūpnieciskās apbūves teritorijā (R), tehniskās apbūves teritorijā (TA), lauksaimniecības teritorijā (L) un mežu teritorijā (M) atbilstoši IVN nosacījumiem. Dienests konstatē, ka šī atzinuma

¹⁶ https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_125 (skatīts 29.04.2024.).

¹⁷ https://geolatvija.lv/geo/tapis?document=open#document_104 (skatīts 03.12.2025.).

¹⁸ https://geolatvija.lv/geo/tapis?document=open#document_32616 (skatīts 03.12.2025.).

¹⁹ Apstiprināts ar Bauskas novada domes 2025. gada 30. oktobra lēmumu Nr. 438 (prot. Nr. 13, 19.p.) *Par Bauskas novada teritorijas plānojuma apstiprināšanu*.

²⁰ https://geolatvija.lv/geo/tapis?document=open#document_125

²¹ https://geolatvija.lv/geo/tapis?document=open#document_28888 (skatīts 03.12.2025.).

sagatavošanas un izdošanas laikā jaunais Ogres novada teritorijas plānojums ir 1. redakcijas izstrādes stadijā.

3.3. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums:

- 3.3.1. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums ir sniegts Ziņojuma 2.3. nodaļā. Dienests tālāk šajā atzinumā akcentē tikai būtiskākos aspektus, kur nepieciešams, atsevišķu ietekmju griezumā tie ņemti vērā šā atzinuma 6. nodaļas attiecīgajos punktos.
- 3.3.2. IVN procesā ir izvēlēti divu VES ražotāju trīs modeļi ar un bez aerodinamiski uzlabotiem spārniem (skat. Ziņojuma 2.2.1. tabulu), vērtējot tādos parametrus kā VES augstums, rotora diametrs un radītā skaņas jauda. Salīdzināšanai apskatīti šobrīd pieejamie VES modeļi ar nominālo ražošanas jaudu 6,2 – 7,0 MW. Vērtējumā izmantoto VES modeļu iespējamais masta augstums ir 166 – 179 m, rotora diametrs 162 – 175 m, kopējais stacijas augstums 247 – 267 m, spārna zemākā punkta attālumu no zemes – ne mazāks par 85 m. Atbilstoši Ziņojumā sniegtajai informācijai par vēja apstākļiem konkrētajā teritorijā, Paredzētās darbības teritorija piemērota VES, kas paredzētas teritorijām ar zemu vēja ātrumu, izvietošanai. Izvēlētais stacijas uzsāk darbību pie vēja ātruma 3 m/s. Saražojamās elektroenerģijas daudzums vērtēts robežās no 299 līdz 333 GWh/gadā, aprēķins veikts neņemot vērā tehnoloģiskās pauzes un ražošanas apjoma kritumu, kas saistīts ar piespiedu staciju apturēšanu ietekmju mazināšanai. Gala lēmums par konkrētu VES modeli tiks pieņemts pirms tehniskā projekta izstrādes, balstoties uz IVN procesa laikā noteiktajiem darbības nosacījumiem un izmaksu izvērtējumu, kas saistīts ar Vēja parka būvniecību un ekspluatāciju.
- 3.3.3. Piekļuve plānotajam Vēja parkam tiks nodrošināta, izmantojot valsts reģionālos un vietējos, pašvaldības, komersantu un jaunizbūvētus autoceļus. VES plānots piegādāt uz Liepājas vai Ventspils ostu, tālāk tās pārvietojot ar autotransportu pa valsts galvenajiem autoceļiem A9 Rīga (Skulte) - Liepāja, A5 Rīgas apvedceļš (Salaspils - Babīte), A7 Rīga - Bauska - Lietuvas robeža (Grenctāle), turpinot kustību pa reģionālajiem un pašvaldības autoceļiem. Autoceļi, kurus plānots izmantot VES būvniecības periodā ir norādīti Ziņojuma 2.3.5.1. tabulā, to shematisks attēlojums redzams 2.3.5.1. attēlā.
- 3.3.4. Vēja parka būvniecības laikā būs nepieciešams izbūvēt arī jaunus pievedceļus, kas nodrošinās piekļuvi līdz VES gan būvniecības, gan ekspluatācijas laikā. Pievedceļu būvniecība tiks saskaņota ar zemes vienību īpašniekiem, radot pēc iespējas mazāku ietekmi uz lauksaimniecības un meža zemju izmantošanu. Ziņojumā prognozēts, ka tiešā piekļuve VES Nr. 1. - 7. tiks organizēta pa Ogres novada pašvaldības autoceļu 2B Ceļš *Gāguļi - Penķi*, savukārt VES Nr. 8. - 10., 13 pa Ogres novada pašvaldības autoceļu B7 Ceļš *Ziemeļnieki - Ātiņi*²². Kopējais jaunizbūvējamo ceļu garums būs aptuveni 6,8 km.
- 3.3.5. Vienlaicīgi ar pievedceļu un montāžas laukumu būvniecības darbiem tiks veikta arī meliorācijas sistēmas izbūve un esošās sistēmas pārkārtošana, kā arī plānots uzsākt Vēja parka ekspluatācijai nepieciešamo inženierkomunikāciju - elektropārvades līniju un optisko tīklu izbūvi. Ierosinātāja paredzējusi (Ziņojuma 2.3.4. nodaļa) Vēja parka saražoto elektroenerģiju nodot kopējā tīklā, izmantojot pieslēgumu esošai 110 kV augstsprieguma līnijai *Stelpe - Ķegums 2*. Lai nodrošinātu pieslēgumu (trases garums no Vēja parka līdz augstsprieguma līnijai – aptuveni 17 km), paredzēts izmantot divas jaunbūvējamas 110 kV augstsprieguma apakšstacijas - “Rūtiņi” (zemes vienības kadastra apzīmējums 40840050118) un “Aizpurves” (zemes vienības kadastra apzīmējums 40440030057),

²² Norādītās VES grupas atrodas dažādās dzelzceļa līnija Krustpils – Jelgava pusēs, jauna pārbrauktuve abu daļu savienošanai netiek plānota.

attālums starp apakšstacijām – aptuveni 7 km. Kā norādīts Ziņojumā, abu minēto apakšstaciju būvniecība ir akceptēta Būvniecības informācijas sistēmā un ir uzsākti būvniecības darbi, apakšstaciju novietojums un kabeļlīniju izvietojums parādīts Ziņojuma 2.3.4.3. attēlā. Apakšstacijas tiks izmantotas, lai kopējā elektrotīklā nodotu Darbības vietas tuvumā plānotā saules parka saražoto elektroenerģiju. Minētajā attēlā redzama arī saules parka atrašanās vieta, aptuveni 8 km uz D no tuvākās VES Vēja parka D galā, starp autoceļiem P73 un P89.

- 3.3.6. Saražotās elektroenerģijas nodošanai uz lietotāja apakšstaciju tiks izmantotas 20 kV kabeļu līnijas, kuras plānots ierakt ne mazāk kā 1,2 m dziļumā. Plānotais kabeļu trases platums, iekļaujot aizsargjoslu, var sasniegt aptuveni 4 m platumu. Kopējais plānoto kabeļlīniju garums līdz lietotāja apakšstacijai “Aizpurves” sasniedz aptuveni 17 km. Detalizēta informācija par apakšstaciju sniegta ziņojuma 2.3. nodaļā.
- 3.3.7. Saskaņā ar Ziņojumu kabeļu līnijas iespēju robežās tiks izvietotas gar jaunbūvējamiem autoceļiem vai esošo autoceļu nodaļējuma joslās, ievērojot Enerģētikas likuma 21. panta nosacījumus. Kabeļu trašu novietojums šobrīd norādīts indikatīvi un var tik precizēts, ievērojot Ziņojumā noteiktos nosacījumus. Būvniecības procesa laikā ir paredzēts izbūvēt arī komunikācijas tīklus, kas nepieciešami VES vadībai un uzraudzībai. Paredzams, ka izbūvējamie tīkli (optiskās šķiedras) tiks novietoti paralēli elektropārvades tīkliem.
- 3.3.8. Apbūves laukuma platība var aizņemt 1 - 2 ha lielu platību, aptuveni 45% no tās tiks izmantoti arī pēc būvniecības procesa pabeigšanas. Apbūves laukuma shematiskais piemērs parādīts Ziņojuma 2.3.3.1. attēlā. Paredzams, ka vienas VES pamatu laukums varētu aizņemt līdz 0,1 ha platību, pamatu diametrs 30 m, bet dziļums aptuveni 4 m. Lai izbūvētu vienas VES pamatus, paredzams, ka tiks izmantots aptuveni 950 m³ betona un 175 t metāla stiegrojuma. Gala risinājums būs atkarīgs no VES izbūves vietu precizēšanas un inženierģeoloģiskās izpētes laikā noteikto grunts nestspējas rādītāju izvērtējuma katrai VES izbūves vietai.
- 3.3.9. Precīzs VES komplektējošo daļu piegādes plāns tiks izstrādāts būvprojekta sagatavošanas laikā. Paredzētās darbības Ierosinātāja šobrīd ir izpētījusi iespējamās transportēšanas maršrūtus un plāno, ka VES lielgabarīta daļu piegādes tiks veiktas no Liepājas vai Ventspils ostas.
- 3.3.10. Detalizēts ar Paredzētās darbības nodrošināšanu saistīto būvniecības darbu ietekmes novērtējums sniegts šī atzinuma 6.11.1. apakšnodaļā, kur attiecināms, arī citās šī atzinuma ietekmju novērtējuma 6. nodaļas apakšnodaļās.
- 3.3.11. Ziņojumā norādīts, ka Ierosinātāja būvniecības, ekspluatācijas un nojaukšanas vai pārbūves laikā radīto atkritumu apsaimniekošanu veiks ievērojot normatīvajos aktos noteikto kārtību. Pieņemts, ka VES darbības laiks ir apmēram 25–30 gadi. Pēc konkrētās uzstādītās iekārtas ekspluatācijas perioda beigām VES paredzēts demontēt vai pārbūvēt. Izstrādātāja Ziņojuma 3.9.2. nodaļā norādījusi, ka lielāko daļu materiālu jau šobrīd iespējams atkārtoti izmantot vai pārstrādāt, izņemot VES spārnus, kas tiek ražoti no kompozītmateriāliem. To pārstrādes iespējas šobrīd ir ierobežotas. Ziņojumā norādīts, ka VES ražotāji strādā pie plastmasas un kompozītmateriālu pārstrādes risinājumu pilnveidošanas. Līdz ar to šobrīd ir grūti prognozēt, cik lielu daļu no VES būvniecībai izmantotajiem materiāliem, tajā skaitā spārnu ražošanā izmantotajiem, būs iespējams pārstrādāt, kad noslēgumam tuvosies VES ekspluatācijas laiks, tomēr domājams, ka pārstrādes tehnoloģiskās iespējas būs ievērojami plašākas.

3.4. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi:

- 3.4.1. Veicot alternatīvo risinājumu salīdzinājumu, Ziņojumā vērtēti VES ietekmes parametri un raksturlielumi, kas saistīti gan ar sabiedrības veselību un drošību, gan ietekmi uz dabas vērtībām, ainavu un kultūrvēsturiskām vērtībām, kā arī ietekmi uz resursu patēriņu un inženierģeoloģiskiem apstākļiem.
- 3.4.2. Ziņojumā vērtētas iespējamās VES izvietojuma alternatīvas, kā arī analizēti triju ražotāju VES modeļi. Piesakot Paredzēto darbību, Ierosinātāja izpētes teritorijā paredzēja izvietot 20 VES. Izvērtējot pieejamos nekustamos īpašumus, teritorijas tehnisko kapacitāti VES izvietojumam un ierobežojošos faktorus, kas izriet no normatīvajiem aktiem un institūciju izvirzītajiem nosacījumiem, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā izbūvējamo VES skaits tika samazināts līdz 16. Ņemot vērā noteiktos ierobežojumus, IVN procesa ietvaros padziļinātai izpētei kontekstā ar citiem vides aspektiem apskatīta VES izvietojuma alternatīva, kura kopumā paredz 11 VES būvniecību – 7 VES būvniecība vērtēta Ogres novada Birzgales pagastā un 4 VES būvniecība - Bauskas novada Vecumnieku pagastā. Ziņojuma 2.1.1. tabulā norādīts VES izbūvei paredzētais īpašuma nosaukums un kadastra apzīmējums, 2.1.1. attēlā – 2km rādiusā esošo dzīvojamo māju un plānoto VES savstarpējais izvietojums. Norādītas arī to četru VES, no kuru izbūves Ierosinātāja ir atteikusies IVN procesa laikā, novietojums.
- 3.4.3. Ziņojuma 2.2. nodaļā salīdzināti divu ražotāju trīs VES modeļi ar standarta un aerodinamiski uzlabotiem spārniem (Ziņojuma 2.2.1. tabula). Tehnoloģiski visi trīs vērtētie modeļi ir līdzīgi, to masti pamatā tiek komplektēti no tērauda posmiem, bet ražotājs *Nordex* piedāvā arī hibrīda torņu tehnoloģiju, kurā VES masts tiek izbūvēts izmantojot metālu un apakšējo masta daļu montējot no betona veidņiem. Salīdzinājumā ar tērauda torņiem, hibrīdatorņu risinājums vērtējams kā videi draudzīgāks. Visiem vērtētajiem modeļiem ražotāji ir izstrādājuši ietekmes uz vidi mazinošas tehnoloģijas, kā speciāli darbības režīmi trokšņa līmeņa mazināšanai, mirgošanas ietekmes mazināšanai un ietekmes uz sīkspārņiem samazināšanai (*bat mode*), tāpat VES modeļiem ir iespējams uzstādīt aprīkojumu apledošanas veidošanās gadījumu identificēšanai un ietekmes mazināšanai. Savukārt, lai mazinātu atspīduma rašanos no VES spārniem, tie tiek apstrādāti ar matētu, atstarojošu pārklājumu.
- 3.4.4. Ziņojuma 2.2.1. attēlā ir parādīta katra VES modeļa enerģijas ražošanas potenciāls pie noteikta vēja ātruma. Vēja parkā “*Stelpe 1*” viena VES potenciāli var saražot līdz 30,3 GWh elektroenerģijas, savukārt 11 VES saražotais enerģijas apjoms atkarībā no tehnoloģiskās alternatīvas var svārstīties no 299,8 līdz 333,3 GWh/gadā. Konstatējams, ka ņemot vērā Darbības vietā noteikto vidējo vēja ātrumu, augstāks ražošanas potenciāls būtu *Nordex 175-6.8* modelim, neņemot vērā tehnoloģiskās pauzes un ražošanas apjoma kritumu, kas var būt saistīts ar piespiedu staciju apturēšanu ietekmju mazināšanai. Kā norādījusi Ierosinātāja, gala lēmums par VES modeļa izvēli tiks pieņemts pirms tehniskā projekta izstrādes, saskaņā ar IVN procesa laikā noteiktajiem darbības nosacījumiem un izmaksu izvērtējumu vēja parka būvniecībai un ekspluatācijai.
- 3.4.5. Paredzētās darbības alternatīvu vērtējums, kā arī pasākumi ietekmes uz vidi mazināšanai vai novēršanai sniegti katras Ziņojuma 3. nodaļas apakšnodaļas noslēgumā.
- 3.4.6. Saskaņā ar Ziņojuma 5. nodaļu, ņemot vērā dabas ekspertu un ainavu ekspertes vērtējumu (Ziņojuma 3.3. un 3.4. nodaļa) sākotnējais plānotais staciju izvietojums tika precizēts IVN ietvaros un Ziņojumā detalizēti vērtēta viena izvietojuma alternatīva, kura paredz 11 VES būvniecību. IVN ietvaros vērtētas trīs tehnoloģiskās alternatīvas - dažādi VES modeļi ar standarta un aerodinamiski uzlabotiem spārniem. Nozīmīgākās atšķirības, kas attiecināmas uz tehnoloģiskās alternatīvas izvēli, ir saistītas ar fizikālajām ietekmēm (VES radītajam troksnim un mirgošanai), kā arī stacijas tehniskajiem parametriem (masta augstumu un rotora diametru). Dabas vērtību un vides aizsardzības kontekstā par labāku risinājumu

uzskatāma VES modeļa Vestas V162 - 6.2 MW aerodinamiski uzlabotiem spārniem būvniecība (Ziņojuma 5.2.1. tabula). Ņemot vērā, ka ne visas tirgū pieejamās VES ir vērtētas, Ierosinātājai ir tiesības izvēlēties arī Ziņojumā neiekļauto jaunāku stacijas modeli, nodrošinot, ka tā radītās ietekmes nepārsniegs Ziņojumā novērtētās un normatīvajos aktos noteiktās vides kvalitātes un cilvēka veselību nodrošinošas robežvērtības.

- 3.4.7. Dienests konstatē, ka Ziņojumā nav identificēti apstākļi, kas nepieļautu izvērtēto alternatīvu īstenošanas iespējas, ja tiek ievēroti Ziņojumā paredzētie radītās ietekmes samazināšanai risinājumi (Ziņojuma 7. nodaļa, 7.2.2. tabula), kā arī ar šo atzinumu noteiktie nosacījumi. Plānotais VES novietojums (ietverot to VES novietojumu, no kurām Ierosinātājs IVN ietvaros ir atteicies) parādīts Ziņojuma 2.1.1. attēlā.
- 3.4.8. Ziņojumā norādīts, ka VES un infrastruktūras elementu izbūves vietas norādītas indikatīvi, atbilstoši projekta attīstības stadijai Ziņojuma iesniegšanas brīdī, un var tikt precizētas būvprojektēšanas gaitā. Tāpat arī izbūvējamo VES precīzi parametri būs zināmi pēc iepirkuma procesa noslēgšanās. Līdz ar to Dienests norāda, ka Ierosinātājai jāņem vērā, ka atsevišķu ietekmju samazināšanai nepieciešamie nosacījumi būs jāprecizē, tostarp veicot atkārtotus aprēķinus un/ vai modelēšanu būvprojekta sagatavošanas laikā un saņemot nepieciešamos saskaņojumus, uz kuriem turpmāk norādīts šajā atzinumā.

4. Izvērtētā dokumentācija:

- 4.1. Ierosinātājas 2024. gada 17. aprīļa iesniegums Nr.: VENCOR_2024_0055 “Paredzētās darbības iesniegums vēja parka “Stelpe 1” izbūvei Bauskas novadā” (Dienestā reģistrēts 2024. gada 17. aprīlī ar Nr. 5-01/1223).
- 4.2. Dienesta 2024. gada 17. aprīļa vēstule Nr. 5-01/562/2024 “Par priekšlikumiem ietekmes uz vidi novērtējumam”.
- 4.3. Veselības inspekcijas 2024. gada 24. aprīļa vēstule Nr. 2.4.9.-1./205 “Par ietekmes uz vidi novērtējumu vēja elektrostacijām” (Dienestā reģistrēta 2024. gada 24. aprīlī ar Nr. 5-01/1297).
- 4.4. Ierosinātājas 2024. gada 29. aprīļa elektroniskā pasta vēstule “Informācija par SIA “SP Venta” vēstulēm” (Dienestā reģistrēta 2024. gada 29. aprīlī ar Nr. 1-07/1330).
- 4.5. Dienesta 2024. gada 2. maija lēmums Nr. 5-02-1/26/2024 par ietekmes uz vidi novērtējuma piemērošanu.
- 4.6. Bauskas novada pašvaldības 2024. gada 8. maija vēstule Nr. BNP/2024/4.7/657/N “Par priekšlikumiem ietekmes uz vidi novērtējumam” (Dienestā reģistrēta 2024. gada 8. maijā ar Nr. 5-01/1414).
- 4.7. Dienesta 2024. gada 10. maija vēstule Nr. 2.3/AP/5230/2024 “Par priekšlikumiem ietekmes uz vidi novērtējumam” (Dienestā reģistrēta 2024. gada 10. maijā ar Nr. 5-01/1454).
- 4.8. Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes (turpmāk – NKMP) 2024. gada 10. maija vēstule Nr. 06-05/2578 “Par priekšlikumiem ietekmes uz vidi novērtējumam vēja parka “Stelpe 1” izbūvei Bauskas un Ogres novadā” (Dienestā reģistrēta 2024. gada 10. maijā ar Nr. 5-01/1459).
- 4.9. Ierosinātājas 2024. gada 13. maija vēstule Nr. VENCOR_2024_0067 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma programmas izsniegšanu” (Dienestā reģistrēta 2024. gada 13. maijā ar Nr. 5-01/1476).
- 4.10. Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP) 2024. gada 13. maija vēstule Nr. 4.9/2901/2024-N “Par priekšlikumiem VES Stelpe 1 ietekmes uz vidi novērtējumam” ar pielikumu (Dienestā reģistrēta 2024. gada 13. maijā ar Nr. 5-01/1479).

- 4.11. Dienesta 2024. gada 30. maija programma Nr. 5-03/22/2024 ietekmes uz vidi novērtējumam vēja elektrostaciju parka “Stelpe 1” un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai Ogres un Bauskas novados.
- 4.12. Izstrādātājas 2024. gada 15. novembra vēstule “Par sākotnējo sabiedrisko apspriešanu” ar kuru iesniegts paziņojums par sākotnējo sabiedrisko apspriešanu (Dienestā reģistrēta 2024. gada 15. novembrī ar Nr. 5-01/3162/2024).
- 4.13. Satiksmes ministrijas 2024. gada 4. decembra vēstule Nr. 15-01/4044 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma uzsākšanu un sākotnējo sabiedrisko apspriešanu vēja elektrostaciju parkam “Stelpe 1” Ogres un Bauskas novados” ar pielikumu (Dienestā reģistrēta 2024. gada 5. decembrī ar Nr. 5-01/3353/2024).
- 4.14. Valles pagasta zemnieku saimniecības “Vallbrieži” 2024. gada 4. decembra vēstule “Par ietekmes uz vidi novērtējumu SIA “SP Venta” iecerētajam vēja parkam “Stelpe 1” Bauskas novadā Valles pagastā (Dienestā reģistrēta 2024. gada 5. decembrī ar Nr. 5-01/3354/2024).
- 4.15. Izstrādātājas 2024. gada 6. decembra vēstule “Par ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas materiālu iesniegšanu” ar kuru iesniegti sākotnējās sabiedriskās apspriešanas materiāli (Dienestā reģistrēta 2024. gada 6. decembrī ar Nr. 5-01/3365/2024).
- 4.16. AS “Latvijas valsts meži” (turpmāk – LVM) 2024. gada 13. decembra vēstule Nr. 4.1-2_09d3_101_24_862 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma uzsākšanu vēja elektrostaciju parkam “Stelpe 1” un sākotnējo sabiedrisko apspriešanu” (Dienestā reģistrēta 2024. gada 14. decembrī ar Nr. 5-01/3465/2024).
- 4.17. Dienesta 2024. gada 27. decembra Lēmums Nr. 5-02-1/81/2024 “par grozījumiem 2024. gada 30. maija Programmā Nr. 5-03/22/2024 ietekmes uz vidi novērtējumam vēja elektrostaciju parka “Stelpe 1” un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai Ogres un Bauskas novados”.
- 4.18. Bauskas novada iedzīvotāju pārstāvja²³ iesniegums²⁴ (Dienestā reģistrēts 2025. gada 29. aprīlī ar Nr. 2.9/1390/2025-S).
- 4.19. Izstrādātājas 2025. gada 3. jūnija vēstule “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu” ar kuru iesniegts paziņojums par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu (Dienestā reģistrēta 2025. gada 4. jūnijā ar Nr. 10.4/1890/2025-S).
- 4.20. Izstrādātājas 2025. gada 19. jūnija vēstule “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksmes protokoliem” ar kuru iesniegti Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu protokoli (Dienestā reģistrēta 2025. gada 19. jūnijā ar Nr. 10.4/2145/2025-S).
- 4.21. LVM 2025. gada 27. jūnija vēstule Nr. 4.1-2_03wo_101_25_416 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu vēja parkam “Stelpe 1”” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 27. jūnijā ar Nr. 10.4/2229/2025-S).
- 4.22. Ogres novada pašvaldības 2025. gada 30. jūnijā vēstule Nr. 2-5.1/1814 “Par vēja elektrostaciju parka “Stelpe 1” un saistītās infrastruktūras projekta ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma 1. redakciju” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 30. jūnijā ar Nr. 2.9/2263/2025-S).
- 4.23. Fiziskas personas 2025. gada 2. jūlija iesniegums “Stelpe-1 VES IVN neprecizitātes, komentāri” (Dienestā reģistrēts 2025. gada 3. jūlijā ar Nr. 2.9/2309/2025-S).
- 4.24. Fiziskas personas 2025. gada 3. jūlija elektroniskā pasta vēstule “Par Stelpe-1 IVN ziņojumu” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 3. jūlijā ar Nr. 2.9/2316/2025-S).

²³ Iesniegums parakstīts ar drošu elektronisko parakstu (Laika zīmogs 29.04.2025 15:46).

²⁴ Iesniegumu atbalsta vairāk kā 430 iedzīvotāji.

- 4.25. Fiziskas personas 2025. gada 3. jūlija iesniegums (Dienestā reģistrēts 2025. gada 3. jūlijā ar Nr. 2.9/2320/2025-S).
- 4.26. Dienesta 2025. gada 4. jūlija vēstule Nr. 2.3/AP/5928/2025 "Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu Vēja parka "Stelpe 1" un tā saistītās infrastruktūras būvniecība" (Dienestā reģistrēta 2025. gada 4. jūlijā ar Nr. 2.9/2349/2025-S).
- 4.27. Klimata un enerģētikas ministrijas 2025. gada 29. jūlija vēstule Nr. 1-17/1726 "Par VES projektu "Stelpe 1" (Dienestā reģistrēta 2025. gada 29. jūlijā ar Nr. 2.9/2695/2025-S).
- 4.28. DAP 2025. gada 19. augusta vēstule Nr. 4.9/5192/2025-N "Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu vēja parka "Stelpe 1" būvniecībai" (Dienestā reģistrēta 2025. gada 19. augustā ar Nr. 2.9/3001/2025-S).
- 4.29. Izstrādātājas 2025. gada 3. septembra vēstule "Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma iesniegšanu atzinuma saņemšanai" ar kuru izvērtēšanai Dienestā iesniegts Ziņojums (Dienestā reģistrēta 2025. gada 3. septembrī ar Nr. 10.4/3194/2025-S).
- 4.30. Dienesta 2025. gada 4. septembra vēstule Nr. 10.4/1628/2025-N "Par ietekmes uz vidi novērtējumu".
- 4.31. Valsts aģentūras "Civilās aviācijas aģentūra" (turpmāk – CAA) 2025. gada 8. septembra vēstule Nr. 01-8/1910 "Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu vēja parkam "Stelpe 1"" (Dienestā reģistrēta 2025. gada 8. septembrī ar Nr. 10.4/3245/2025-S).
- 4.32. AS "Augstsprieguma tīkls" 2025. gada 9. septembra vēstule Nr. 2.5/2025/3737 "Par atzinumu IVN ziņojumam vēja parka "Stelpe 1" un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai Ogres un Bauskas novados (SIA SP Venta)" (Dienestā reģistrēta 2025. gada 9. septembrī ar Nr. 10.4/3264/2025-S).
- 4.33. VAS "Latvijas gaisa satiksme" (turpmāk – LGS) 2025. gada 10. septembra vēstule Nr. VI-AD/JPN-03/2025/694 "Par SIA "SP Venta" vēja parka "Stelpe 1" un tā saistītās infrastruktūras būvniecību Ogres un Bauskas novados" (Dienestā reģistrēta 2025. gada 10. septembrī ar Nr. 10.4/3293/2025-S).
- 4.34. SIA "Elektroniskie sakari" 2025. gada 12. septembra vēstule Nr. 2.1-2/664 "Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu" (Dienestā reģistrēta 2025. gada 12. septembrī ar Nr. 10.4/3323/2025-S).
- 4.35. Veselības inspekcijas 2025. gada 22. septembra vēstule Nr. 1.7.5.-1./7991 "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (Dienestā reģistrēta 2025. gada 22. septembrī ar Nr. 10.4/3430/2025-S).
- 4.36. VSIA "Latvijas Valsts ceļi" (turpmāk – LVC) 2025. gada 22. septembra vēstule Nr. 4.7/17403 "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (Dienestā reģistrēta 2025. gada 22. septembrī ar Nr. 10.4/3433/2025-S).
- 4.37. LVM 2025. gada 23. septembra vēstule Nr. 4.1-2_063z_300_25_248 "Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu vēja parkam "Stelpe 1"" (Dienestā reģistrēta 2025. gada 23. septembrī ar Nr. 10.4/3439/2025-S).
- 4.38. Valsts akciju sabiedrība "Latvijas valsts radio un televīzijas centrs" (turpmāk – LVRTC) 2025. gada 26. septembra vēstule Nr. 07-06-09/2025/1941 "Par institūciju viedokļa sniegšanu par IVN Ziņojumu - vēja parks Stelpe 1" (Dienestā reģistrēta 2025. gada 26. septembrī ar Nr. 10.4/3478/2025-S).
- 4.39. Bauskas novada pašvaldības 2025. gada 2. oktobra vēstule Nr. BNP/2025/4.7/1980/N "Par institūciju viedokļa sniegšanu par IVN Ziņojumu vēja parka Stelpe 1 būvniecībai" (Dienestā reģistrēta 2025. gada 2. oktobrī ar Nr. 9507/AP/2025).
- 4.40. SIA "IGN RES DEV2" 2025. gada 2. oktobra vēstule Nr. LESCOR_2025_0182 "LŪGUMS

SNIEGT ATĻAUJU BAUSKAS NOVADA VECUMNIEKU PAGASTĀ UN OGRES NOVADA BIRZGALES PAGASTĀ PLĀNOTĀ VĒJA PARKA “STELPE 1” BŪVNIECĪBAI” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 2. oktobrī ar Nr. 9507/AP/2025).

- 4.41. Valsts meža dienesta (turpmāk – VMD) 2025. gada 2. oktobra vēstule Nr. CVM.7-1/3080 “Par plānoto vēja elektrostaciju parka “Stelpe 1” un tā saistītās infrastruktūras projekta īstenošanu Ogres un Bauskas novados” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 3. oktobrī ar Nr. 9546/AP/2025).
- 4.42. Izstrādātājas 2025. gada 3. oktobra vēstule “Par vēja elektrostaciju parka “Stelpe 1” un saistītās infrastruktūras projekta ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma pilnveidoto redakciju” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 6. oktobrī ar Nr. 9583/AP/2025).
- 4.43. Ogres novada pašvaldības 2025. gada 3. oktobra vēstule Nr. 2-5.1/2732 “Par vēja elektrostaciju parka “Stelpe 1” un saistītās infrastruktūras projekta ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma pilnveidoto redakciju” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 6. oktobrī ar Nr. 9590/AP/2025).
- 4.44. Aizsardzības ministrijas 2025. gada 6. oktobra vēstule Nr. MV-N/2378 “Par SIA “SP Venta” vēja parka “Stelpe 1” un tā saistītās infrastruktūras projekta īstenošanas Ogres un Bauskas novados ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 6. oktobrī ar Nr. 9604/AP/2025).
- 4.45. NKMP 2025. gada 2. oktobra vēstule Nr. 2025/05-06/1347 “Par ietekmes uz vidi no vērtējuma ziņojumu vēja elektrostaciju parkam “Stelpe 1”, Ogres un Bauskas novados” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 8. oktobrī ar Nr. 9742/AP/2025).
- 4.46. Ogres novada pašvaldības 2025. gada 13. oktobra vēstule Nr. 2-5.1/2841 “Par vēstules atsaukšanu” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 13. oktobrī ar Nr. 9877/AP/2025).
- 4.47. Dienesta 2025. gada 17. oktobra vēstule Nr. 11.16/AP/9325/2025 “Par atzinuma termiņa pagarināšanu VES Stelpe 1 (SP Venta SIA)”.
- 4.48. Dienesta 2025. gada 7. novembra vēstule Nr. 11.16/AP/9978/2025 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu”.
- 4.49. Izstrādātājas 2025. gada 10. novembra vēstule “Par vēja parka “Stelpe 1” ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 11. novembrī ar Nr. 11055/AP/2025).
- 4.50. Izstrādātājas 2025. gada 10. novembra vēstule “Par vēja parka “Stelpe 1” ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 19. novembrī ar Nr. 11302/AP/2025).
- 4.51. SIA “IGN RES DEV2” 2025. gada 24. novembra vēstule Nr. LESCOR_2025_0487 “PAR AIZSARDZĪBAS MINISTRIJAS LĒMUMU ATTIECĪBĀ UZ VĒJA PARKA “STELPE 1” BŪVNIECĪBU” ar kuru iesniegts Aizsardzības ministrijas 2025. gada 12. novembra lēmums Nr. 1/1-24.3/479 (Dienestā reģistrēta 2025. gada 24. novembrī ar Nr. 11554/AP/2025).
- 4.52. DAP 2025. gada 1. decembra vēstule Nr. 4.9/8024/2025-N “Par atzinuma sniegšanu IVN ziņojumam vēja parkam “Stelpe 1” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 1. decembrī ar Nr. 11835/AP/2025).

5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem):

5.1. Sākotnējā sabiedrības informēšana, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces, ieinteresēto pušu viedoklis un argumenti:

- 5.1.1. Paredzētās darbības sākotnējā sabiedriskā apspriešana (turpmāk - Sākotnējā apspriešana) notika no 2024. gada 15. novembra līdz 5. decembrim. Paziņojumi par Paredzēto darbību un plānotajam sanāksmēm tika publicēti 2024. gada 15. novembra laikrakstos "Ogres vēstis visiem" (Nr. 87 (1466)) un "Bauskas dzīve" (Nr. 88), kā arī Bauskas novada pašvaldības tīmekļvietnē www.bauskasnovads.lv/lv, Ogres novada pašvaldības tīmekļvietnē www.ogresnovads.lv, Izstrādātājas SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment" tīmekļvietnē: <https://environment.lv/> un Dienesta tīmekļvietnē www.vpvb.gov.lv. Ar sagatavotajiem materiāliem par Paredzēto darbību varēja iepazīties Izstrādātājas tīmekļvietnē (www.environment.lv/lv/aktualitates), Ogres novada pašvaldības klientu apkalpošanas centrā (Brīvības iela 33, Ogre), Birzgales pagasta VPVKAC (Lindes iela 2, Birzgale), Bauskas novada pašvaldības klientu apkalpošanas centrā (Uzvaras iela 1, Bauska), Valles pagasta VPVKAC (Liepu iela 15, Valle) un Vecumnieku pagasta VPVKAC (Rīgas iela 29, Vecumnieki). Atbilstoši Ierosinātājas pārstāves sniegtajai informācijai²⁵ par Paredzēto darbību individuāli informēti nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi skar un robežojas ar Darbības vietu.
- 5.1.2. Sākotnējās apspriešanas ietvaros tika organizētas sanāksmes klātienēs formā saskaņā ar Noteikumos Nr. 18 noteikto: 2024. gada 26. novembrī plkst. 18.00 Birzgales tautas namā (Skolas iela 2, Birzgale) un 2024. gada 27. novembrī plkst. 18.00 Vecumnieku daudzfunkcionālajā sociālo pakalpojumu centrā "Sarkanā skola" (Bauskas iela 4, Vecumnieki) ar iespēju sanāksmēm pieslēgties attālināti izmantojot ZOOM platformu:
- 5.1.2.1. Saskaņā ar protokolu Sākotnējās apspriešanas sanāksmē Birzgales tautas namā klātienē piedalījās 18 dalībnieki, savukārt attālināti sanāksmei bija pieslēgušies 25 dalībnieki. Sanāksmes dalībnieki tika iepazīstināti ar informāciju par Vēja parka ieceri, IVN procedūru, Sākotnējās apspriešanas termiņiem, mērķiem un uzdevumiem un iespēju sniegt viedokļus, komentārus, priekšlikumus par paredzēto darbību, kā arī prezentāciju par Paredzēto darbību. Dalībniekiem bija iespēja uzdot sev interesējošus jautājumus. Sākotnējās apspriešanas dalībnieki interesējās par plānoto vēja elektrostaciju izvietojumu, Paredzētās darbības ekonomisko pienesumu valstij - gan darba vietām, gan nodokļiem, par ceļu infrastruktūru vai tiks izbūvēti jauni ceļi vai attīstīti esošie un citiem ar Paredzēto darbību saistītiem jautājumiem. Sanāksmes dalībnieki norāda uz to ka 30 gadi ir pārāk īss laiks tik vērienīgam projektam.
- 5.1.2.2. Saskaņā ar protokolu Sākotnējās apspriešanas sanāksmē Vecumnieku daudzfunkcionālajā sociālo pakalpojumu centrā "Sarkanā skola" klātienē piedalījās 12 dalībnieki, bet attālināti pieslēgušies 6 dalībnieki. Sanāksmes dalībnieki tika iepazīstināti ar informāciju par vēja parka ieceri, IVN procedūru, Sākotnējās apspriešanas termiņiem, mērķiem un uzdevumiem un iespēju sniegt viedokļus, komentārus, priekšlikumus par paredzēto darbību, kā arī prezentāciju par Paredzēto darbību. Dalībniekiem bija iespēja uzdot sev interesējošus jautājumus. Sākotnējās apspriešanas dalībnieki interesējās par vai ir plānota būvniecība meža zemēs, vai plānots izbūvēt jaunus ceļus, kā arī vai norādīto izpētes teritoriju ir plānots paplašināt. Vēlas uzzināt, vai būs uzsaukums vietējām kopienām un soli pa solim norādīta metodika, kā pieteikties atbalsta projektiem. Sanāksmes dalībnieks vēlas uzzināt vairāk par 30 m buferzonu ap kabeļiem, jo izpētes teritorijā ir iekļauts viņas īpašums.
- 5.1.3. Paredzētās darbības Sākotnējās apspriešanas ietvaros Dienests saņēma Valles pagasta zemnieku saimniecības "Vallbrieži" 2024. gada 4. decembra vēstuli, Satiksmes ministrijas 2024. gada 4. decembra vēstuli ar pielikumu un LVM 2024. gada 13. decembra vēstuli ar

²⁵ Saskaņā ar "Pārskats par sākotnējo sabiedrisko apspriešanu paredzētajai darbībai – vēja parka "Stelpe 1" un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai Ogres novada Birzgales pagastā un Bauskas novada Valles un Vecumnieku pagastos" (Dienestā reģistrēts 2024. gada 6. decembrī ar Nr. 5-01/3356/2024).

viedokli un priekšlikumiem par Paredzēto darbību. Dienestā saņemtie priekšlikumi un viedokļi vērtēti un ņemti vērā, vērtējot Dienesta programmas grozījumu nepieciešamību. Saņemtie priekšlikumi IVN un viedokļi tika nosūtīti Ierosinātājam.

5.2. Sabiedrības informēšana, sabiedriskās apspriešanas sapulce, ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izstrādes un apspriešanas stadijā:

- 5.2.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma Ziņojuma sabiedriskā apspriešana norisinājās no 2025. gada 3. jūnija līdz 2025. gada 4. jūlijam. Paziņojumi par Ziņojuma sabiedriskajām apspriešanām tika publicēti 2025. gada 3. jūnija laikrakstos "Ogres vēstis visiem" (Nr. 40 (1515)) un "Bauskas dzīve" (Nr. 42), kā arī Bauskas novada pašvaldības tīmekļvietnē www.bauskasnovads.lv/lv, Ogres novada pašvaldības tīmekļvietnē www.ogresnovads.lv, Izstrādātājas SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment" tīmekļvietnē: <https://environment.lv/> un Dienesta tīmekļvietnē www.eva.gov.lv. Ar sagatavoto Ziņojumu varēja iepazīties Izstrādātājas tīmekļvietnē (www.environment.lv/lv/aktualitates), Ogres novada pašvaldības klientu apkalpošanas centrā (Brīvības iela 33, Ogre), Birzgales pagasta VPVKAC (Lindes iela 2, Birzgale), Bauskas novada pašvaldības klientu apkalpošanas centrā (Uzvaras iela 1, Bauska), Valles pagasta VPVKAC (Liepu iela 15, Valle) un Vecumnieku pagasta VPVKAC (Rīgas iela 29, Vecumnieki).
- 5.2.2. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksmes norisinājās klātienē: 2025. gada 12. jūnijā plkst. 18.00 Birzgales tautas namā (Skolas iela 2, Birzgale) un 2025. gada 13. jūnijā plkst. 18.00 Vecumnieku daudzfunkcionālajā sociālo pakalpojumu centrā "Sarkanā skola" (Bauskas iela 4, Vecumnieki) ar iespēju sanāksmēm pieslēgties attālināti izmantojot ZOOM platformu:
- 5.2.2.1. Saskaņā ar protokolu Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksmē Birzgales tautas namā klātienē piedalījās 28 dalībnieki, savukārt attālināti sanāksmei bija pieslēgušies 28 dalībnieki. Sanāksmes laikā tika sniegta informācija par IVN procedūru un sagatavoto Ziņojumu, sabiedriskās iespējām sniegt priekšlikumus, kā arī tika dota iespēja uzdot jautājumus un saņemt uz tiem atbildes. Sanāksmē klātesošie interesējās kā tiks vērtētas zemfrekvences trokšņa un infraskaņas ietekmes, cik lielās platībās paredzēta meža ciršana u.c. informāciju saistība ar Paredzētās darbības realizāciju un rīcībām pēc darbības izbeigšanas. Sanāksmes dalībnieki arī pauž savu viedokli par Paredzēto darbību un Pasaules Veselības organizācijas kompetenci.
- 5.2.2.2. Saskaņā ar protokolu Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksmē Vecumnieku daudzfunkcionālajā sociālo pakalpojumu centrā "Sarkanā skola" klātienē piedalījās 21. dalībnieks, bet attālināti pieslēgušies 31 dalībnieks. Sanāksmes laikā tika sniegta informācija par IVN procedūru un sagatavoto Ziņojumu, sabiedriskās iespējām sniegt priekšlikumus, kā arī tika dota iespēja uzdot jautājumus un saņemt uz tiem atbildes. Sanāksmē klātesošie interesējas par elektroenerģijas cenām, nekustamā īpašuma tirgus vērtības izmaiņām pēc vēja parka būvniecības, ciršana u.c. informāciju saistība ar Paredzētās darbības realizāciju. Sanāksmes dalībnieki arī pauž savu viedokli par Paredzēto darbību, uzsāk diskusijas un izsaka komentārus par iepriekšējās dienas sanāksmi.
- 5.2.3. Sabiedrība interesējošos jautājumus par Paredzēto darbību Dienestā varēja iesniegt līdz 2025. gada 4. jūlijam, sūtot tos uz Dienesta adresi: Rūpniecības ielā 23, Rīga, LV-1045 vai elektroniski uz e-pastu: pasts@eva.gov.lv²⁶. Dienestā saņemtie priekšlikumi par Paredzēto

²⁶ Skatīt šī atzinuma 1. zemsvītras atsauci.

darbību tika nosūtīti Ierosinātajai un Izstrādātajai. Pārskats par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu pieejams Ziņojuma 14., 15. un 16. pielikumā.

5.3. Sabiedrības informēšana par Dienestā iesniegto Ziņojumu un argumenti Ziņojuma izvērtēšanas stadijā:

5.3.1. Dienestā Ziņojums tika iesniegts 2025. gada 3. septembrī. Paziņojums par Dienestā iesniegto Ziņojumu tika publicēts tīmekļvietnēs <https://environment.lv/lv> un www.eva.gov.lv. Atsaucoties uz Dienesta lūgumu²⁷ sniegt viedokli par Ziņojumu, Dienestā tika saņemtas:

5.3.1.1. CAA 2025. gada 8. septembra vēstule Nr. 01-8/1910, kurā norādīts, ka CAA ir iepazinies ar Ziņojumu un informē, ka tai nav iebildumu vai papildu priekšlikumu Ziņojuma pilnveidošanai. CAA norāda uz to, ka pēc vēja elektrostaciju precīza izvietojuma, skaita un raksturlielumu noskaidrošanas to būvēšanai būs jāsaņem CAA atļauja, kā arī tās būs jāmarķē un jāaprīko ar aizsarggaismām atbilstoši likuma “Par aviāciju” 41.panta prasībām.

5.3.1.2. AS “Augstsprieguma tīkls” 2025. gada 9. septembra vēstule Nr. 2.5/2025/3737, kurā tiek informēts, ka vēja elektrostaciju izvietojums ir paredzēts tālāk par to maksimālā augstuma (ieskaitot rotora spārnu garumu) plus 10 metru attālumā no 110kV gaisvadu elektrolīnijas, kā arī AS “Augstsprieguma tīkls” apakšstacija ir izbūvēta zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 4084 005 0118.

5.3.1.3. LGS 2025. gada 10. septembra vēstule Nr. VI-AD/JPN-03/2025/694, kurā LGS neiebilst pret Ziņojumā iekļauto informāciju. Vēstulē tiek atgādināts, ka ir nepieciešams veikt ietekmes novērtējumu uz Nacionālo bruņoto spēku militārā lidlauka “Lielvārde” bāzes LIELVARDE(MIL) lidojumu procedūrām. Lai to izdarītu, būvprojekta izstrādes laikā ir jāvērsas LGS ar detalizētāku informāciju par vēja elektrostaciju parka turbīnu atrašanās vietu, ģeogrāfiskajām koordinātām un to absolūto augstumu.

5.3.1.4. SIA “Elektroniskie sakari” 2025. gada 12. septembra vēstule Nr. 2.1-2/664, kurā tiek norādīts uz to, ka Ziņojumā ir nepieciešami labojumi un papildinājumi. Tiek norādīts, ka Ziņojumā iztrūkst viennozīmīgi secinājumi par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz publiskajiem mobilajiem sakariem attiecībā uz teritorijām ar mainīgas kvalitātes balss un interneta mobilajiem pakalpojumiem, kādi tie ir izpētes teritorijā; iztrūkst informācija par konsultāciju rezultātu attiecībā uz valsts aizsardzībai lietotajiem radiolokācijas sakaru līdzekļiem. Vēstulē tiek norādīts uz to, ka nepieciešams pārskatīt Ziņojumā izdarīto secinājumu par to, ka vēja parks nevar būtiski ietekmēt televīzijas uztveršanu, jo atrodas apraides staciju aptveršanas zonā, kā arī veicamas korekcijas attiecībā uz Ziņojumā iekļautajām atsaucēm.

5.3.1.5. Veselības inspekcijas 2025. gada 22. septembra vēstule Nr. 1.7.5.-1./7991, kurā atzinīgi tiek vērtēts Ziņojuma saturs tādēļ, ka tas aptver jautājumus, kas ir būtiski iedzīvotāju veselības un labklājības nodrošināšanai – piemēram, potenciālo gaisa piesārņojumu, trokšņu (tai skaitā ultraskaņas un zemas frekvences trokšņa), elektromagnētiskā lauka un mirgošanas efekta radīto ietekmi uz vietējiem iedzīvotājiem, kā arī šo faktoru iespējamo ietekmi uz veselību. Veselības inspekcija iesaka izvēlēties risinājumu, kas kopumā rada vismazāko ietekmi uz apkārtējiem, ņemot vērā trokšņa un mirgošanas efektu mazināšanas iespējas, šo faktoru ietekmi uz

²⁷ Dienesta 2025. gada 4. septembra vēstule Nr. 10.4/1628/2025-N un 2025. gada 4. septembra vēstule Nr. 10.4/1628/2025-N.

bioloģisko daudzveidību un sabalansējot ar ekonomisko ieguvumu, lai nodrošinātu ilgtspējīgu risinājumu.

- 5.3.1.6. LVC 2025. gada 22. septembra vēstule Nr. 4.7/17403, kurā norādīts, ka Ziņojums ir izstrādāts atbilstoši LVC 2024. gada 6. decembrī izsniegtajiem priekšlikumiem Nr. 4.3/22517 un LVC neiebilst tā risinājumam.
- 5.3.1.7. LVM 2025. gada 23. septembra vēstule Nr. 4.1-2_063z_300_25_248 kurā netiek izvirzītas papildus prasības.
- 5.3.1.8. LVRTC 2025. gada 26. septembra vēstule Nr. 07-06-09/2025/1941. LVRTC norāda uz nepieciešamību IVN ietvarā veikt vērtējumu par iespējamo ietekmi uz radio un televīzijas apraidi ņemot vērā ievērojama skaita VES ievietošanu Ogres un Bauskas novados. Lai projektā tiktu ietverti risinājumi sakaru un apraides kvalitātes nodrošināšanai, LVRTC vēstulē uztur prasības kā obligātus nosacījumus noteikt pirms projektā un pēc projektā jāveic paredzēto darbību realizācijas apraides radio un televīzijas signālu elektromagnētiskā lauka intensitātes mērījumus; jāparedz risinājumi, kas nodrošinātu normatīvajos aktos noteikto apraides apjomu, pārklājumu un pakalpojumu sniegšanas iespēju atjaunošanu atbilstošā apjomā un kvalitātē, ja gadījumā projekta realizācijas gaitā tās tiek samazinātas; paredzēto darbību realizācijas rezultātā pakalpojumu sniedzējiem (LVRTC, mobilajiem operatoriem u.c.) un pakalpojumu lietotājiem nedrīkst radīt neērtības un papildus izmaksas. LVRTC arī norāda, ka Paredzētās darbības tuvumā atrodas LVRTC elektronisko sakaru tīkla infrastruktūra un būvprojektu izstrādei un būvdarbu veikšanai projekta realizētajam jāsaņem LVRTC tehniskie noteikumi.
- 5.3.1.9. Bauskas novada pašvaldības 2025. gada 2. oktobra vēstule Nr. BNP/2025/4.7/1980/N, kurā norādīts, ka pašvaldības ieskatā Ziņojumā apkopotais materiāls par Paredzētās darbības izbūves un ekspluatācijas ietekmi uz vidi un cilvēku ir plašs un kopumā aptver visas jomas, ko pašvaldība savu iedzīvotāju interesēs ir izvirzījusi. Tomēr vairākas lietas, kas tika noteiktas, nav pietiekami un saprotami izklāstītas. Pašvaldība norāda, ka Ziņojumā nekas nav atrodams arī par tuvumā esošo īpašumu vērtību zaudējumu sakarā ar vēja parku. Pašvaldība arī vērš uzmanību arī atsevišķām detaļām, kas Ziņojumā parādās, bet nav pietiekami akcentētas. Ziņojumā nav izvērtēts vēja parka izvietojums ģeoloģisko karsta procesu tuvumā, iespējamā ietekmi uz šiem procesiem, tāpat karsta procesu ietekme uz vēja parka konstrukcijām un inženierbūvēm. Pašvaldība pievienojas ainavu arhitektes Ziņojumā pamatotam ieteikumam par atteikšanos no 2. grupas stacijām, kas atslogotu VES parka vizuālo ietekmi dienvidu un daļēji arī DA un DR virzienā. Līdz ar to pašvaldība ieskatā atbalstāma ir B alternatīva, kuras ietvaros paredzēts atteikties no stacijām Nr. 14, Nr. 15 un Nr. 16 un stacijām Nr. 11 un Nr. 12, kas pieder pie 1. grupas. Lai samazinātu vizuālās ietekmes būtiskumu, kā arī mazinātu spriedzi iedzīvotāju prātos, kas kopumā ir nelabvēlīgi noskaņoti pret vēja parku būvniecību, turpmākai parka virzībai pašvaldība atbalsta VES parka B alternatīvu ar mazāku skaitu staciju.
- 5.3.1.10. VMD 2025. gada 2. oktobra vēstule Nr. CVM.7-1/3080, kurā VMD norāda, ka meža ugunsgrēku atklāšanai tiek izmantoti ugunsnovērošanas torņi (turpmāk – UNT). Kopš 2021.gada VMD daļu no ugunsnovērošanas torņiem ir aprīkojis ar automātiskajām ugunsgrēku atklāšanas un novērošanas sistēmām (turpmāk - AUANS). Pēc VMD rīcībā esošās informācijas var apgalvot, ka vēja elektrostacijas ievērojami apgrūtina AUANS darbību vēja elektrostacijas turbīnas lāpstiņu rotācijas dēļ – AUANS nepārtraukti maldīgi signalizēs par iespējamu meža ugunsgrēku. Nepārtraukto signālu pienākšanu uz AUANS kontroles centru var novērst, uzstādot uz novērojamā apgabala “izslēgšanas areālu”, ko var veikt AUANS kontroles centra operators. Šajā gadījumā

izveidojas t.s. “aklā zona”, kur nav iespējams atklāt arī meža ugunsgrēku. Tādējādi, lai kompensētu šo “aklo zonu” nepieciešams paredzēt papildus VMD AUANS vadības sistēmā ieintegrējamu kameru uzstādīšanu, kuras kompensētu to redzamības zonu uzraudzību, kuras VES darbības dēļ tiek izslēgtas no VMD rīcībā esošās AUANS sistēmas. Precīzus “aklo zonu” sektoru lielumus var uzmodelēt zinot precīzus VES turbīnu atrašanās vietu un augstumu, rotora izmērus un attiecīgā UNT, kas aprīkots ar AUANS atrašanās vietu. UNT izvietotajās AUANS darbības rādiuss ir līdz 15 km. Teorētiski šajā zonā uzbūvētām VES turbīnām ir jāparedz papildus kameru uzstādīšana, lai nodrošinātu AUANS darbību ugunsgrēku atklāšanā. VMD norāda, ja VES turbīnu izbūve notiek ugunsbīstamības I un II klases mežaudzēs, tad ir jānodrošina ugunsdzēsības autotransportam pieeja ūdens ņemšanas vietām. VMD norāda, ka vietās, kur VES paredzētā teritorija robežojās ar mežu vai meža zemi, ierīkojamas mineralizētās joslas vismaz 4 metru platumā, lai ugunsgrēka gadījumā būtu iespēja pārvietoties specializētajam meža ugunsdzēsības autotransportam un dzēst ugunsgrēku.

- 5.3.1.11. Aizsardzības ministrijas 2025. gada 6. oktobra vēstule Nr. MV-N/2378, kurā tiek norādīts, ka likuma “Par aviāciju” 113.⁴ pants nosaka, ka papildus citu normatīvo aktu prasību izpildei saņemama Aizsardzības ministrijas atļauja būvēt, ierīkot un izvietot objektus, kuru augstums virs to atrašanās vietas reljefa ir 100 metri vai vairāk un kuri neatradīsies šā likuma 113.² un 113.³ pantā minētajās vietās. Aizsardzības ministrija informē, ka ir izstrādāta veidlapa jaunajiem vēja parku attīstītājiem, kuri plāno vērsties Aizsardzības ministrijā, lai saņemtu atļauju vēja parku būvniecībai, kurā jānorāda pieprasītā informācija vēja parku izbūves izvērtēšanai un saskaņošanai. Vienlaikus vēstulē tiek norādīts, ka Ierosinātāja nav vērsusies Aizsardzības ministrijā ar iesniegumu par minētā vēja parka izbūves saskaņošanu.
- 5.3.1.12. NKMP 2025. gada 2. oktobra vēstule Nr. 2025/05-06/1347, kurā norādīts, ka Ziņojuma pievērsta īpaša uzmanība kultūrvēsturiskajam mantojumam un tā saglabāšanai kopumā. Kopumā NKMP sniedz pozitīvu viedokli par Ziņojumu.
- 5.3.1.13. Ogres novada pašvaldības 2025. gada 3. oktobra vēstuli Nr. 2-5.1/2732 ar priekšlikumiem un norādījumiem par Ziņojuma papildināšanu un Ogres novada pašvaldības 2025. gada 13. oktobra vēstule Nr. 2-5.1/2841, ar kuru tiek atsaukta 2025. gada 3. oktobra vēstule ņemot vērā Izstrādātājas 2025. gada 6. oktobrī sniegtos skaidrojumus.
- 5.3.2. Dienests ar 2025. gada 17. oktobra vēstuli Nr. 11.16/AP/9325/2025 pagarināja Ziņojuma izvērtēšana un atzinuma izdošanas termiņu līdz 2025. gada 19. novembrim. Pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta otro un trešo daļu, Dienests ar 2025. gada 7. novembra vēstuli Nr. 1.16/AP/9978/2025 nosūtīja Ierosinātājai un Izstrādātājai Dienestā saņemtos institūciju viedokļus.
- 5.3.3. Izstrādātāja ar 2025. gada 10. novembra vēstuli iesniedza skaidrojumus par institūciju vēstulēs paustajiem viedokļiem.
- 5.3.4. Atsaucoties uz Dienesta lūgumu²⁸ sniegt viedokli par Ziņojumu, Dienestā 2025. gada 2. decembrī tika saņemta DAP 2025. gada 1. decembra vēstule Nr. 4.9/8024/2025-N, kurā norādīts, ka DAP ir iepazinusies ar Ziņojumu un tajā veiktajām izmaiņām, izvērtējot DAP 2025. gada 19. augusta vēstulē Nr. 4.9/5192/2025-N norādītos ieteikumus. Izstrādātāja ir ņēmusi vērā DAP komentārus un snieguši skaidrojumus par izteiktajām bažām. DAP piekrīt Ziņojuma Izstrādātājai, ka galvenais limitējošais faktors Paredzētās darbības realizācijai ir vērā ņemamā līdz būtiski negatīvā ietekme uz melnā stārķa labajām un

²⁸ Dienesta 2025. gada 4. septembra vēstule Nr. 10.4/1628/2025-N.

izcilajām dzīvotnēm 705 ha platībā. DAP ieskatā Paredzētās darbības realizācija ir pieļaujama tikai pēc kompensējošo pasākumu īstenošanas, lai valsts līmenī nepasliktinātu melnā stārķa dzīvotņu ilgtermiņa aizsardzību. Vienlaikus DAP norāda, ka īstenojot Paredzēto darbību, obligāti ir jāņem vērā citi Ziņojumā un sertificēto sugu un biotopu ekspertu atzinumos norādītie nosacījumi un pasākumi ietekmju novēršanai vai mazināšanai uz dabas vērtībām. DAP rosina atzinumā noteikt virkni nosacījumu darbības realizācijai, lai mazinātu ietekmi uz īpaši aizsargājamiem augiem, biotopiem un dižkokiem, sikspārņu populāciju un ornitofaunu. Papildus Ziņojumā norādītajiem ietekmes mazināšanas pasākumiem par dabas vērtībām DAP lūdz ietvert nosacījumus par monitoringa programmu saskaņošanu ar DAP, Paredzētās darbības būvprojekta saskaņošanu un kartogrāfiskā materiāla iesniegšanu.

- 5.4. Izvērtējot iebildumus Dienests secina, ka Ierosinātāja un Izstrādātāja Ziņojumu sagatavojusi atbilstoši Programmas prasībām, vērtējot būtiskos ietekmju aspektus. Savus apsvērumus un nosacījumus konkrētu ietekmju griezumā Dienests atbilstoši Novērtējuma likuma 20. panta desmitajai daļai ir iekļāvis šī atzinuma 6. nodaļā.

6. Nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama:

- 6.1. Novērtējuma likuma 24. pants noteic: *Ierosinātāja pienākums ir nodrošināt: 1) iesniegtās informācijas pilnīgumu un patiesumu, kā arī ziņojuma sagatavošanu atbilstoši šā likuma un citu normatīvo aktu prasībām; 2) ziņojumā ietvertu risinājumu īstenošanu, tai skaitā tādu risinājumu īstenošanu, kuri paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu un, ja iespējams, atlīdzinātu paredzētās darbības būtisko negatīvo ietekmi uz vidi. Paredzētā darbība pieļaujama tikai īstenojot tehniskos paņēmienus un risinājumus, kas norādīti Ziņojumā, vai nodrošina vismaz līdzvērtīgu vides aizsardzības līmeni.*
- 6.2. Padomes regulas (ES) 2022/2577 (2022. gada 22. decembris), *ar ko nosaka satvaru atjaunīgās enerģijas apguves paātrināšanai* (turpmāk – Regula 2022/2577), astotā daļa noteic: *Viens no pagaidu pasākumiem ir ieviest vienkāršu prezumpciju, ka relevanto Savienības vides tiesību aktu izpratnē atjaunīgās enerģijas projekti ir sevišķi svarīgi sabiedrības interesēs un kalpo sabiedrības veselībai un drošībai, izņemot gadījumus, kad ir skaidri pierādījumi, ka minētajiem projektiem ir būtiska negatīva ietekme uz vidi, ko nevar ierobežot vai kompensēt. [..].*
- 6.3. Elektroenerģijas tirgus likuma 31.⁷ pants pirmā un otrā daļa noteic: *(1) Atjaunīgās elektroenerģijas apguves nepieciešamība un vides aizsardzības intereses tiek savstarpēji līdzsvarotas, ievērojot vides aizsardzības jomu regulējošo normatīvo aktu, it sevišķi Vides aizsardzības likuma, Sugu un biotopu aizsardzības likuma un Ūdens apsaimniekošanas likuma, prasības un izņēmumus. (2) Atjaunīgās elektroenerģijas ražošanas iekārtas ieviešanas ietekme uz vidi tiek vērtēta atbilstoši likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” prasībām.*
- 6.4. IVN ietvaros veikts novērtējums potenciālām 11 VES būvniecības vietām. Ziņojumā vērtēti jaunākās paaudzes VES modeļi, kuru nominālā ražošanas jauda pārsniedz 6 MW, un atbilst starptautiskajā standartā definētajai III un S klasei un ir izmantojami uzstādīšanai teritorijās ar zemu vēja ātrumu. Ņemot vērā VES straujo attīstību, nevar izslēgt iespēju, ka varētu tikt uzstādītas arī jaunākas paaudzes VES nekā Ziņojumā novērtētās, bet ar līdzvērtīgiem vai mazāku ietekmi radošiem raksturlielumiem. Ziņojumā vērtētais maksimālais VES kopējais augstums ir 267 m, masta augstums 179 m, rotora diametrs 175 m, spārņa gala augstums no zemes – ne mazāks par 85 m. Ziņojumā noteikti galvenie ar Paredzētās darbības realizāciju saistītie aspekti, no kuriem potenciāli izriet ietekme uz cilvēku un vidi.
- 6.5. No ietekmes uz vidi viedokļa VES būvniecībai un ekspluatācijai ir salīdzinoši zems radītās ietekmes slogs pēc tādiem kritērijiem kā gaisa piesārņojums, emisijas augsnē un ūdenī,

atkritumu rašanās, dabas resursu izmantošana. Tomēr jāņem vērā, ka, pirmkārt, VES uzstādīšana ir būvniecības process, kas rada ar būvniecību saistītas ietekmes (tostarp traucējumus un pārmaiņas, lauksaimniecībā izmantojamu platību un mežu samazināšanos un fragmentēšanos). Turklāt VES kļūst par jaunu, redzamu objektu un tādejādi šīs būves izmaina ainavu. Otrkārt, vēja parki rada raksturīgas ietekmes iekārtu ekspluatācijas laikā. Būtiskākās no tām ir troksnis (arī zemas frekvences), vizuālais gaismas efekts jeb mirgošanas ietekme, ietekme uz dabas vērtībām (galvenokārt dabisko dzīvotņu zudums un fragmentācija un sadursmju risks), sevišķi ornitofaunu un sīkspārņiem. Katrs no ietekmju veidiem būvniecības un ekspluatācijas fāzē, ja pienācīgi netiktu pārvaldīts, varētu atstāt negatīvu iespaidu uz cilvēku, viņa veselību un drošību, kā arī bioloģisko daudzveidību, augsni, zemes dzīlēm, ūdeni, klimatu, ainavu, materiālajām vērtībām, kultūras un dabas mantojumu.

- 6.6. Novērtējuma likuma 1. pielikuma 26.¹ punkts un šā likuma 2. pielikuma 3. punkta 8. apakšpunkts paredz, ka, sasniedzot noteikto apjomu, VES būvniecība un ekspluatācija ir jāpakļauj sagaidāmo ietekmju novērtējumam ar mērķi izstrādāt priekšlikumus nelabvēlīgas ietekmes novēršanai vai samazināšanai, vai aizliegt šādas darbības uzsākšanu normatīvajos aktos noteikto prasību pārkāpumu gadījumos (Novērtējuma likuma 1. panta 2. punkts). Šāds ietekmju novērtējums, lai nodrošinātu izsvērtu informāciju gala lēmuma pieņemējiem, ir veikts arī Paredzētajai darbībai.
- 6.7. IVN ietvaros ir apzināti galvenie ar Izpētes teritoriju un Paredzētās darbības ietekmi saistītie faktori, kas var radīt nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, tajā skaitā – ņemot vērā Paredzētās darbības raksturu, apjomus un sagaidāmās pārmaiņas, līdzšinējo teritorijas izmantošanas veidu un vides stāvokli, ģeoloģiskos, hidroģeoloģiskos apstākļus, apdzīvotas vietas un iedzīvotāju blīvumu, aizsargājamas dabas, kultūrvēsturiskās un ainaviskās vērtības, apkārtnes teritorijas raksturojumu iespējamās ietekmes zonā, piesārņojuma un traucējumu veidus u.c. IVN ietvaros Izstrādātāja ir vērtējusi ietekmes, ko rada VES un ar tām saistīto objektu būvniecība un VES ekspluatācija. Paredzētās darbības īstenošana paredzēta, ievērojot normatīvo aktu saistošās prasības, tādēļ Dienestam atkārtoti tās iekļaut savos nosacījumos nav nepieciešams. Paredzētā darbība realizējama tikai atbilstoši Ziņojumā vērtētajiem nosacījumiem, nepārsniedzot ar normatīvajiem aktiem noteiktos robežlielumus un mērķlielumus, kā arī īstenojot ietekmes novēršanas vai samazināšanas pasākumus, kādus Ierosinātāja Ziņojumā apņēmusies nodrošināt. Ierosinātājai jāņem vērā iespējamās faktisko un tiesisko apstākļu izmaiņas, tostarp normatīvajos aktos, kas regulē atsevišķu ietekmju novērtējuma kritērijus (piemēram, emisiju vai trokšņa ietekmes robežlielumus), kā arī ar būvniecības procesiem saistītus nosacījumus.
- 6.8. Izvērtējusi Ziņojumu un saistīto IVN dokumentāciju, tajā skaitā sabiedriskās apspriešanas ietvaros paustos sabiedrības, valsts un pašvaldību institūciju un juridisko personu atsauksmes par Ziņojumu un tajā ietvertu novērtējumu, Dienests ņem vērā, ka Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā sabiedrības pārstāvji izteikuši bažas par sagaidāmajām pārmaiņām vidē (piemēram, sagaidāmajām trokšņa izmaiņām, mirgošanas ietekmi un ainavu), ietekmi uz veselību, dabas vērtībām un īpašumiem. ņemot vērā Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu, Dienestam ir tiesības noteikt papildu nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā.
- 6.9. **Ņemot vērā, ka izbūvējamo VES skaits, to precīzs novietojums, uzstādāmais modelis un konstrukcija tiks noteikta būvprojekta izstrādes stadijā, izmaiņas risinājumos, kas Ziņojuma gaitā nav novērtēti vai kuru radītās ietekmes pārsniedz Ziņojumā novērtētos lielumus, izvērtējamās atkārtoti, būvprojektam pievienojot aktuālo novērtējumu, kas apliecina Paredzētās darbības atbilstību ārējo normatīvo aktu prasībām un Dienesta atzinumā izvirzītajiem nosacījumiem.**

6.9.1. Pamatojoties uz būvprojektam pievienotajiem dokumentiem, Dienests veic šādu izmaiņu būtiskuma novērtējumu un saskaņo izmaiņas būvprojekta risinājumos, ja šīs izmaiņas būtiski neietekmē izvērtējuma rezultātu, vai piemēro ietekmes sākotnējo izvērtējumu saskaņā ar Novērtējuma likuma 3.² panta pirmās daļas 3. punktu.

6.9.2. Veicot būtiskuma novērtējumu, izmaiņas būvniecības risinājumos saskaņojamas arī ar DAP. Ja DAP izmaiņām būvniecības risinājumos konstatē būtisku ietekmi, DAP par to informē Dienestu.

6.9.3. Paredzētās darbības būvprojekta saskaņošana institūcijās un atzīmju par projektēšanas nosacījumu izpildi un būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildi izdarīšana būvatļaujā pieļaujama, ja tiek nodrošināta no šī atzinuma izrietošo prasību, tai skaitā to, kas ir izvirzītas pirms būvprojektēšanas un pirms būvniecības stadijai, izpilde.

6.10. Dienests kā būtiskākos ar Paredzētās darbības realizāciju saistītus ietekmes uz vidi aspektus identificē:

6.10.1. Būvniecības vietas izvēles ierobežojumi.

6.10.2. Ar būvniecību saistītie ietekmes aspekti.

6.10.3. Ar Paredzēto darbību saistītās vizuālās pārmaiņas, to ietekme uz ainavu un kultūras mantojumu.

6.10.4. Drošība un vides risku pārvaldība.

6.10.5. Troksnis un vibrācijas.

6.10.6. Mīrgošanas efekts un apēnojums.

6.10.7. Vēja parka ietekme uz sakaru iekārtām, gaisa satiksmi un elektromagnētiskā lauka ietekmes novērtējums.

6.10.8. Ietekme uz dabas vērtībām.

6.11. Saistībā ar Paredzētās darbības realizācijas aspektiem, no kuriem varētu izrietēt būtiska negatīva ietekme uz vidi, Dienests izvirza turpmāk norādītos nosacījumus:

6.11.1. Būvniecības vietas izvēles ierobežojumi.

6.11.1.1. Vēja parku būvniecībā viens no nozīmīgiem vērtējamiem aspektiem ir iespējamās vietas izvēle, jo nosacījumi VES plānošanai un būvniecībai ir vispārēji regulēti ar ārējo normatīvo aktu – Noteikumiem Nr. 240. Noteikumu Nr. 240 2.25. apakšpunkts noteic, ka vēja parks ir *vienotā sistēmā saslēgtu piecu vai vairāk vēja elektrostaciju grupa, kurā atsevišķas vēja elektrostacijas ir izvietotas ne tālāk kā 2 km attālumā cita no citas*. Savukārt Noteikumu Nr. 240 161.–163. punkts ar apakšpunktiem paredz ierobežojumus gan atsevišķu VES, gan vēja parku būvniecībai (minimālie pieļaujamie attālumi līdz noteiktiem objektiem un teritorijām, atbilstība teritorijas plānojumam). Noteikumu Nr. 240 163.2. apakšpunkts noteic minimālo pieļaujamo attālumu no VES, kuru jauda ir lielāka par 2 MW, līdz dzīvojamai un publiskajai apbūvei – *attālums no tuvākās plānotās vēja elektrostacijas un vēja parka robežas līdz dzīvojamām un publiskām ēkām ir vismaz 800 m*. Ievērojot minēto, ar ārējo normatīvo aktu ir sašaurinātas teritorijas, kur VES ar tai nepieciešamo infrastruktūru būvniecība var būt iespējama. Paredzētās darbības IVN ietvaros viens no vērtējamiem aspektiem ir iespējamie limitējošie vai ierobežojošie faktori, kas izriet no vietas izvēles.

- 6.11.1.2. Dienests secina, ka Paredzētā darbība, daļā kur Darbības vieta atrodas Bauskas novada Vecumnieku pagastā (Atzinuma 3.2.35.punkts), nav pretrunā spēkā esošajam Vecumnieku TP. Saskaņā ar Bauskas novada pašvaldības sniegto informāciju (Ziņojuma 3. pielikums) un Ģeoportālā geolatvija.lv pieejamo informāciju, Bauskas novada dome ar 2025. gada 30. oktobra lēmumu Nr. 438 (prot. Nr. 13, 19.p.) ir apstiprinājusi jauno Bauskas novada teritorijas plānojumu, bet tas šī atzinuma sagatavošanas un izdošanas laikā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nav piemērojams. Pašvaldība norādījusi, ka jaunā teritorijas plānojuma risinājumi (ne 1. redakcijā, ne 2. redakcijā) zemes vienībās ar kadastra apzīmējumu 40940140011, 40940140001 un 40940140020 nav noteikuši aizliegumu VES būvniecībai; jaunajā teritorijas plānojumā netiek paredzēta arī prasība izstrādāt detālplānojumu VES būvniecībai, atstājot šādu prasību vispārējā normatīvā regulējuma piemērošanā (vai nepiemērošanā) Ministru kabineta līmenī. Dienests norāda, ka atbilstoši Ministru kabineta 2015. gada 27. janvāra noteikumu Nr. 30 “Kārtība, kādā Valsts vides dienests izdod tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai” prasībām tehniskie noteikumi tiek izdoti, ja paredzētā darbība nav pretrunā ar pašvaldības teritorijas plānojumā noteikto.
- 6.11.1.3. Dienests secina, ka Paredzētā darbība daļā, kur Darbības vieta atrodas Bauskas novada Birzgales pagastā, teritorijā, kura atrodas Ķeguma TP noteiktajā Mežu teritorijā (M), ir pretrunā spēkā esošajam Ķeguma TP, jo šajā teritorijā kā atļautā izmantošana nav paredzēta energoapgādes uzņēmumu izvietošana (Atzinuma 3.2.36. punkts). Saskaņā ar Novērtējuma likuma 14.¹ panta ceturtās daļas 1. punktu un piektās daļas 1.punktu, tas nav šķērslis IVN veikšanai un atzinuma izdošanai. Papildus pašvaldība norādījusi, ka izstrādes stadijā ir jauns Ogres novada teritorijas plānojums, kurā tiks atspoguļotas 2022. gadā veiktās izmaiņas Ministru kabineta 2013. gada 30 aprīļa noteikumos Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”, konkrēti 161. punktā, kas nosaka: VES, kuru jauda ir lielāka par 20 kW, atļauts izvietot rūpnieciskās apbūves teritorijā (R), tehniskās apbūves teritorijā (TA), lauksaimniecības teritorijā (L) un mežu teritorijā (M) atbilstoši IVN nosacījumiem. Dienests konstatē, ka šī atzinuma sagatavošanas un izdošanas laikā jaunais Ogres novada teritorijas plānojums ir 1. redakcijas izstrādes stadijā. Dienests norāda, ka atbilstoši Ministru kabineta 2015. gada 27. janvāra noteikumu Nr. 30 “Kārtība, kādā Valsts vides dienests izdod tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai” nosacījumiem tehniskie noteikumi tiek izdoti, ja paredzētā darbība nav pretrunā ar pašvaldības teritorijas plānojumā noteikto.
- 6.11.1.4. Darbības vietas apkārtnes raksturojums pievienots Ziņojuma 1.1. nodaļā, Ziņojuma 1.4. nodaļā apkopota informācija par paredzētās darbības apkārtnē esošajiem un plānotajiem vēja parkiem. VES un māju izvietojums Vēja parka tuvumā redzams 2.1.1. attēlā. Detalizēta informācija par dzīvojamo māju attālumiem līdz katrai plānotajai VES pievienota Ziņojuma elektroniskajā pielikumā E.2.
- 6.11.1.5. Dienests konstatējis, ka četras no plānotajām VES izvietotas tuvāk par 900 m no dzīvojamām mājām “Kaspari” un “Ātiņi”, proti VES Nr. 1 un VES Nr. 6 atrodas 844 m attālumā no mājām “Kaspari”, bet VES Nr. 6 un Nr.8 attiecīgi 891 m un 879 m attālumā no mājām “Ātiņi”. Šobrīd noteiktais attālums nav mazāks vai vienāds, bet ir tuvs Noteikumu Nr. 240 163.2. apakšpunktā noteiktajam minimālajam attālumam no tuvākās VES līdz dzīvojamām un publiskām ēkām. Līdz ar to Dienests norāda, ka atbilstības novērtēšanas nolūkā, pirms VES novietojuma vietas apstiprināšanas veicama precīza uzmērīšana. Dienesta ieskatā piesardzības nolūkā precīza uzmērīšana veicama arī nosakot VES novietojuma pozīcijas līdz dzīvojamām mājām, kuru attālumi atbilstoši

Ziņojumā šobrīd pievienotajai informācijai ir robežās līdz 1000 m²⁹. Līdz ar to par konkrēto VES izbūves iespējām vai novietojuma pozīciju precizēšanu lemjams atbilstoši uzmērīšanas gaitā noteiktajiem attālumiem.

- 6.11.1.6. Ziņojumā norādīts, ka atbilstoši Būvniecības informācijas sistēmā pieejamai informācijai līdz 2 km attālumā no potenciālajām VES būvniecības vietām, ir pieteikta viena jaunas dzīvojamās ēkas būvniecība - nekustamā īpašumā “Priežlejas” (kadastra apzīmējums 74440070333, BIS lietas numurs: BIS-BL-693197-11946)³⁰.
- 6.11.1.7. Dienests vērš uzmanību, ka Noteikumu Nr. 240 163.¹ punkts noteic, ka arī gadījumos, ja esošo VES un vēja parku tuvumā tiek plānota jauna dzīvojamā vai publiskā apbūve, ievērojams vismaz noteiktais 800 m ierobežojums attiecībā uz minimālo attālumu. Ņemot vērā minēto, ja tiks īstenota Paredzētā darbība, 800 m attālumā no plānotajām VES būs aprobežota jaunas dzīvojamās vai publiskās apbūves plānošana. Būtiska interešu sadursme un iespējamās konfliktsituācijas saistībā ar Noteikumu Nr. 240 163.¹ punkta nosacījumu attiecībā uz jaunas dzīvojamās vai publiskās apbūves plānošanu IVN gaitā nav identificētas.
- 6.11.1.8. Iespējamie ar VES izvietojumu saistītie apgrūtinājumi raksturoti Ziņojuma attiecīgajās 3. nodaļas apakšnodaļās (troksnis, mirgošanās efekts, bioloģiskā daudzveidība, ainava un vizuālā ietekme, kultūrvēsturiskās vērtības u.c.), apkopojums pievienots Ziņojuma 7.1. nodaļā.
- 6.11.1.9. Izpētes teritoriju šķērso Dzelzceļa līnija “Krustpils - Jelgava”. Tuvākā ir VES Nr. 2, kas atrodas 0,43 km, no dzelzceļa sliežu ceļa un VES Nr. 13 atrodas 0,49 km attālumā no sliežu ceļa. Izpētes teritoriju arī šķērso vairākas valsts nozīmes ūdensnotekas; Vīksniņa (meliorācijas kadastra numurs 384282:01)³¹, Pančupīte (meliorācijas kadastra numurs 3842922:01)³² un Taļķe (meliorācijas kadastra numurs 38428:01)³³. Izpētes teritorijā un tās tuvumā atrodas vairāki ceļi, vistuvāk atrodas (Pašvaldības B grupas autoceļi) 2B (285 m no VES Nr. 3), 7B (182 m no VES Nr. 10) un Umpārtes meža ceļš (375 m no VES Nr. 13)³⁴.
- 6.11.1.10. Noteikumu Nr. 240 163.3. apakšpunkts noteic – *lai aizsargātu putnu sugas vai dabas vērtības no vēja elektrostaciju un vēja parku ietekmes, nosacījumus un minimālo pieļaujamo attālumu vēja elektrostaciju izvietošanai nosaka atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējumam*. Vērtējumu par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz putnu sugām un dabas vērtībām snieguši sertificēti dabas eksperti³⁵. Detalizētāks Paredzētās darbības ietekmes izvērtējums uz bioloģisko daudzveidību, tostarp aizsargājamām putnu sugām un citām dabas vērtībām, kā arī nosacījumi Paredzētās darbības risinājumiem, sniegti šī atzinuma 6.11.8. nodaļā.

²⁹ Atbilstoši Ziņojuma E.2. pielikumā pievienotajai informācijai attālumā, kas mazāks par 1000 m atrodas vēl 2 viensētas un viena VES: noteiktais attālums no VES Nr.3 līdz mājām “Poriņi ir 957 m, no VES Nr.6 līdz mājām “Strautmaļi” ir 966 m, bet no VES Nr.7 līdz mājām “Kaspari” ir 933 m. Informācija par katras no VES attālumiem līdz dzīvojamajām mājām pieejama E.2. pielikuma datnes *DECIBEL [..]alternativa_Main Result.pdf* katram no vērtētajiem modeļiem.

³⁰ Atbilstoši Ziņojuma elektroniskajā pielikumā E.2 norādītajam nekustamam īpašumam “Priežlejas” tuvākā ir VES Nr.3, kas atrodas 1517 m attālumā.

³¹ Atrodas 0,23 km no VES Nr. 7 un 0,34 km no VES Nr. 2

³² Atrodas 1,73 km no VES Nr. 3.

³³ Atrodas 0,69 km no VES Nr. 10.

³⁴ Ziņojuma 3.10.3. nodaļa.

³⁵ Skat. šī atzinuma 6.11.8. nodaļu.

6.11.1.11. Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar būvniecības vietas izvēles ierobežojumiem, Dienests atzīst par nepieciešamu ar atzinumu noteikt nosacījumus Paredzētās darbības īstenošanai tās akcepta gadījumā:

- a) Paredzētā darbība ir īstenojama izbūvējot ne vairāk kā 11 VES atbilstoši Ziņojuma 2.1.1. attēlā norādītajam VES novietojumam³⁶ un staciju kopējam augstumam nepārsniedzot 267 m.**
- b) Paredzēto darbību ir iespējams realizēt vienīgi tādā gadījumā, ja tiek nodrošināta Paredzētās darbības atbilstība pašvaldības teritorijas plānojumam. Nepieciešamības gadījumā ir jāizstrādā un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā jāapstiprina grozījumi teritorijas plānošanas dokumentā.**
- c) Izstrādājot būvprojektu, to VES būvniecībai, kuru attālums līdz dzīvojamām mājām atbilstoši Ziņojuma E.2. pielikumā norādītajam vai būvprojektā precizētajam novietojumam ir mazāks par 900 m, jānodrošina precīza uzmērīšana no plānotajām VES līdz tuvākajai dzīvojamai apbūvei. Ja tiek konstatēts, ka kāds no uzmērītajiem attālumiem ir mazāks nekā Noteikumu Nr. 240 163.2. apakšpunktā noteiktā prasība par VES minimālo attālumu līdz dzīvojamām un publiskām ēkām, attiecīgo VES būvniecība nav pieļaujama, neveicot atbilstošas korekcijas to novietojumā.**
- d) Ja Paredzētā darbība skar ūdensobjektu aizsargjoslas, būvdarbu laikā jāievēro Aizsargjoslu likumā noteiktie aprobežojumi darbībām virszemes ūdensobjektu aizsargjoslās, un darbu veikšanai jāizvēlas risinājumi un paņēmieni, kas nepieļauj virszemes ūdeņu, pazemes ūdens horizontu, augsnes un grunts piesārņošanu. Jāizvēlas tādi risinājumi, kas neatstāj būtisku ietekmi uz dabisko ūdensteču hidroloģisko režīmu un ūdens kvalitāti un, ja attiecināms, atbilstošās vietās jāparedz krasta un nogāžu nostiprināšana.**
- e) Paredzētās darbības atbilstību šī atzinuma 6.11.1.11. apakšpunkta “a” un “b” nosacījumiem attiecīgā būvvalde pārbauda pirms būvatļaujas izsniegšanas vai izdarot atzīmi par projektēšanas nosacījumu izpildi.**

6.11.2. Ar būvniecību saistītie ietekmes aspekti.

- 6.11.2.1. Detalizēts plānoto VES būvniecības procesa apraksts ir sniegts Ziņojuma 2.3. nodaļā. Ar būvniecību saistītās ietekmes vērtētas 2.3.3, 3.1.3.2., 3.4.4.1, 3.6.4., 3.8.6., 3.12.4. un 3.12.5. apakšnodaļās, bet paredzēto ietekmi samazinošo pasākumu (obligāti īstenojamo un rekomendējamo) un risinājumu apkopojums pievienots Ziņojuma 7.2.2. tabulā.**
- 6.11.2.2. Būvniecības process paredzēts šādos posmos: teritorijas sagatavošana (tajā skaitā koku, krūmu ciršana un apauguma novākšana); pievedceļu un laukumu, meliorācijas sistēmu izbūve, pārkārtošana, inženierkomunikāciju izbūve, pamatu izbūve, VES elementu, tostarp lielgabarīta kravu piegāde, uzstādīšana, teritorijas rekultivācija.**
- 6.11.2.3. Kā būtiskākās ietekmes Vēja parka būvniecības procesā vērtētas ar būvlaukumu sagatavošanu, pievedceļu izbūvi un VES elementu transportēšanu saistītās ietekmes. Ar būvniecības darbiem saistītie ietekmju aspekti uz ainaviskajām un kultūrvēsturiskajām vērtībām, dabas vērtībām vērtēti un nosacījumi to veikšanai minēto ietekmju aspektos analizēti un izvirzīti attiecīgi šī atzinuma 6.11.3. un 6.11.8. nodaļās.**

³⁶ Vērtējumā izmantotās VES koordinātas norādītas Ziņojuma E.2. pielikumā.

- 6.11.2.4. Paredzēts, ka izņemtā grunts un augsne īslaicīgi tiks izvietota gar būvobjekta robežu. Noņemtās augsnes virskārtas tiks izmantota teritorijas rekultivācijai būvniecības procesa pēdējā posmā. Rīcības, kas veicamas lai novērstu invazīvo sugu straujāku izplatīšanos, aprakstītas tālāk šī atzinuma 6.11.8.11. apakšpunktā.
- 6.11.2.5. Precīzs VES komplektējošo daļu piegādes plāns tiks izstrādāts būvprojekta sagatavošanas laikā. Iespējamie lielgabari kravu transportēšanas maršruti attēloti Ziņojuma 2.3.5.1. attēlā, autoceļi, kuri varētu tikt izmantoti vēja parka būvniecības laikā, apkopotī Ziņojuma 2.3.5.1. tabulā.. Nepieciešamības gadījumā var tikt veikta esošo ceļa un krustojumu pārbūve. Ierosinātājai jāņem vērā, ka, plānojot transportēšanas maršrutus, ieteicams valsts un citu autoceļu posmos ar nesaistītu segumu neveikt apauguma likvidēšanu gar dzīvojamām mājām. Obligāto un rekomendēto pasākumu ievērošana nodrošināma būvniecības procesa laikā.
- 6.11.2.6. Paredzams, ka piekļuve Vēja parka teritorijām netiks ierobežota ne būvniecības, ne ekspluatācijas laikā, izņemot noteiktas teritorijas daļas laika posmā, kamēr tajās tiks veikti būvdarbi. Esošo ceļu pārbūves risinājumi tiks skaņoti ar ceļa valdītāju – VSIA “Latvijas Valsts ceļi”, pašvaldībām, juridiskām un fiziskām personām, nodrošinot apbraukšanas iespējas ceļu lietotājiem, ja būvdarbu veikšanas laikā kādā ceļa posmā būs nepieciešams noteikt satiksmes ierobežojumus.
- 6.11.2.7. Saskaņā ar Ziņojumu Paredzētās darbības izbūves gadījumā jaunbūvējamo ceļu garums tiek prognozēts 6,8 km. Pievedceļu novietojums jāsaskaņo ar nekustamo īpašumu valdītājiem un nepieciešamības gadījumā jāsaņem tehniskie noteikumi. Vēja parka jaunbūvējamo pievedceļu un laukumu novietojums attēlots 2.3.3.2.attēlā.
- 6.11.2.8. Lai nodrošinātu saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā, teritorijā, kurā paredzēta saules parka būvniecība, tiks izveidota lietotāja apakšstaciju “Aizpurves” (zemes vienības kadastra apzīmējums 40440030057)³⁷, no kuras gan vēja, gan saules parka saražotā elektroenerģija, izmantojot kabeļu risinājumu, tiks novadīta uz 110 kV augstsprieguma apakšstaciju “Rūtiņi” (zemes vienības kadastra apzīmējums 40840050118)³⁸ un nodota kopējā tīklā izmantojot esošu 110 kV augstsprieguma līniju Stelpe - Ķegums 2. Abu minēto apakšstaciju būvniecība, Būvniecības informācijas sistēmā ir akceptēta un ir uzsākti būvniecības darbi, kurus paredzēts pabeigt 2025. gada vasaras sākumā. Kopējais plānoto kabeļlīniju garums līdz lietotāja apakšstacijai “Aizpurves” sasniedz aptuveni 17 km (Ziņojuma 2.3.4.3. attēls). Kabeļu trašu novietojums šobrīd norādīts indikatīvi un var tik precizēts, ievērojot Ziņojumā noteiktos nosacījumus. Būvniecības procesa laikā ir paredzēts izbūvēt arī komunikācijas tīklus, kas nepieciešami VES vadībai un uzraudzībai. Paredzams, ka izbūvējamie tīkli (optiskās šķiedras) tiks novietoti paralēli elektropārvades tīkliem.
- 6.11.2.9. Ģeoloģisko un hidroģeoloģisko apstākļu novērtējums veikts Ziņojuma 3.8. nodaļā. Bauskas novada pašvaldība 2025. gada 2. oktobra vēstulē Nr. BNP/2025/4.7/1980/N norādījusi, ka Ziņojumā nav izvērtēts vēja parka izvietojums ģeoloģisko karsta procesu tuvumā, iespējamā ietekmi uz šiem procesiem, tāpat karsta procesu ietekme uz vēja parka konstrukcijām un inženierbūvēm. Nav veikta darbības vietas ģeoloģiskā izpēte, piesaistot ģeoloģijas speciālistus un sniedzot eksperta atzinumu, tajā skaitā par iespējamo ietekmi uz esošām un perspektīvām būvēm un inženierkomunikācijām. Ierosinātāja detalizētus Darbības vietas inženierģeoloģiskos apstākļus novērtēs inženierģeoloģiskās izpētes rezultātā Vēja parka būvprojekta sagatavošanas stadijā. Ņemot vērā minēto, turpinot izpētes darbus, līdz būvdarbu uzsākšanai ir jānodrošina

³⁷ BIS lietas numurs BIS-BL-443771-6327 (Ziņojuma 16. atsauce).

³⁸ BIS lietas numurs BIS-BL-636746-10987 (Ziņojuma 17. atsauce).

Darbības vietas padziļināta izpēte un nepieciešamības gadījumā paredzami atbilstoši risinājumi.

- 6.11.2.10. Saskaņā ar Ziņojumu paredzams, ka vienlaicīgi ar pievedceļu un laukumu būvniecību tiks veikta arī meliorācijas sistēmas izbūve un esošās sistēmas pārkārtošana. Šobrīd nav paredzams, ka, izbūvējot Vēja parku, būs nepieciešams veidot jaunu plašu meliorācijas tīklu, jo paredzētās darbības teritorijas lielākajā daļā jau ir izbūvēta meliorācijas sistēma lietuss ūdeņu novadīšanai. Nozīmīgākie jaunveidojamie objekti būs jauni susinātājgrāvji ap jaunbūvējamiem autoceļiem un VES būvniecības laukumiem. Ņemot vērā to, ka drenāžas tīkls atrodas ne tikai tajās zemes vienībās, kur plānota VES un infrastruktūras būvniecības, tā pārbūve ir saskaņojama arī ar tiem zemes īpašniekiem, kuru īpašumā esošās drenāžas sistēmas darbību var ietekmēt pārbūves process. Ziņojumā norādīts, ka meliorācijas sistēmas izbūves un pārbūves rezultātā Paredzētās darbības Ierosinātajai ir jānodrošina, ka gan zemes vienībās kur plānota VES būvniecība, gan piegulošajās zemes vienībās netiek pasliktināti hidroloģiskie apstākļi. [Nosacījumi saistībā ar plānotajiem pārbūves darbiem, kam iespējama ietekme uz teritorijas hidroģeoloģisko režīmu, iekļauti šī atzinuma 6.11.8. nodaļā.](#)
- 6.11.2.11. Vietās, kur esošie un plānotie autoceļi šķērso atklātas ūdensnotekas, ir jāizbūvē jaunas caurtekas vai jāizvērtē nepieciešamība pārbūvēt esošās. Ņemot vērā iepriekš minēto, Dienests norāda, ka būvdarbu laikā jāievēro Aizsargjoslu likumā noteiktie aprobežojumi darbībām virszemes ūdensobjektu aizsargjoslās, un darbu veikšanai jāizvēlas risinājumi un paņēmieni, kas nepieļauj virszemes ūdeņu, pazemes ūdens horizontu, augšnes un grunts piesārņošanu. Tāpat jāizvēlas tādi risinājumi, kas neatstāj būtisku ietekmi uz virszemes ūdensobjektu hidroģeoloģisko režīmu un ūdens kvalitāti un, ja attiecināms, atbilstošās vietās jāparedz krasta un nogāžu nostiprināšana.
- 6.11.2.12. Ņemot vērā, ka Vēja parka būvniecību, projekta akcepta gadījumā, paredzēts veikt aptuveni divu gadu laikā secīgi izbūvējot visas plānotās VES, ar VES būvniecības procesiem saistītais troksnis Ziņojumā raksturots kā nepastāvīgs. Atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” (turpmāk – Noteikumi Nr. 16) 2.8. apakšpunktam uz būvdarbiem, kas saskaņoti ar vietējo pašvaldību, netiek attiecināti noteikumos noteiktie vides trokšņa robežlielumi. Dienests norāda, ka nolūkā neradīt iedzīvotājiem traucējumus nakts laikā, būvdarbus Darbības vietā pēc iespējas jāplāno veikt dienas un vakara periodā. Būvdarbiem ir jābūt savlaicīgi saskaņotiem ar vietējo pašvaldību. Ierosinātajai jānodrošina atbilstoši tehniskie risinājumi un darbu veikšanas laiki, lai būvdarbu radītie traucējumi būtu pēc iespējas mazāki.
- 6.11.2.13. Paredzētās darbības ietekme uz gaisa kvalitāti vērtēta Ziņojuma 3.6. nodaļā. Secināts, ka potenciāli nozīmīgākās gaisu piesārņojošo vielu emisijas ir saistāmas ar Vēja parka būvniecības posmu, bet ekspluatācijas periodā nozīmīgi emisiju avoti nav identificējami. Vērtējot esošo gaisa kvalitāti Darbības vietā secināts, ka gaisa piesārņojuma koncentrācija Paredzētās darbības teritorijas apkārtnē ir zema un nepārsniedz normatīvi noteiktās robežvērtības. Visām piesārņojošām vielām, kas radīsies arī būvniecības periodā, LVGMC norādītās piesārņojuma koncentrācijas (Ziņojuma 11. pielikums) ir zemākas nekā apakšējais piesārņojuma novērtēšanas sliekšnis. Izvērtējot informāciju par teritorijas jutīgumu pret putekļu radītajiem traucējumiem, Ziņojumā secināts, ka potenciālās VES izbūves vietas neatrodas tiešā cilvēku dzīvesvietu tuvumā, tāpēc šo VES būvdarbi neradīs traucējumus apkārtnē dzīvojošajiem cilvēkiem, taču potenciāli traucējumi varētu rasties jaunbūvējamo un pārbūvējamo autoceļu posmos.

- 6.11.2.14. Ņemot vērā, ka ar būvniecību saistītās emisijas uzskatāmas par īslaicīgām, to novērtēšanai Ziņojumā izmantota kvalitatīvā novērtējuma pieeja, kas atbilst Īrijas un Lielbritānijas izstrādātajām vadlīnijām būvniecības procesā radušos emisiju, galvenokārt putekļu emisiju, novērtēšanai³⁹. Analizētas trīs būtiskākās grupas – putekļu piesārņojuma radītie traucējumi, kaitējums ekosistēmām, ietekme uz cilvēku veselību. Būvdarbu radītās ietekmes riska līmenis ir novērtēts kā nebūtisks, kā arī nav paredzama kvantitatīvi novērtējama nozīmīga ietekme no autotransporta kustības pa pievedceļiem, tāpēc uz Paredzēto darbību ir attiecināmi un īstenojami nespecifiski ietekmi samazinoši pasākumi. Rekomendētie pasākumi apkopoti Ziņojuma 3.6.5. nodaļas 3.6.5.1. tabulā un to ievērošana ir ņemama vērā būvprojekta sagatavošanā un būvniecības procesa laikā.
- 6.11.2.15. Paredzētās darbības ietekme uz klimatu vērtēta Ziņojuma 3.7.2. nodaļā. Paredzētās darbības ietekmi uz klimatu veidos tiešās siltumnīcefekta gāzu (turpmāk – SEG) emisijas, kas saistītas ar VES izbūvi un ekspluatāciju, un SEG emisiju samazinājums, kas saistīts ar no atjaunīgiem energoresursiem saražotās enerģijas izmantošanu un no fosilā kurināmā un attiecīgo saistīto SEG emisiju aizstāšanu. Novērsto SEG emisiju apjoms no enerģijas ražošanas vēja parka ekspluatācijas laikam/dzīves ciklu (25 gadi) novērtēts Ziņojuma 3.7.3. nodaļā.
- 6.11.2.16. Ziņojuma 3.9.2. nodaļā novērtēts, ka būvdarbu laikā pastāv neliels risks, ka degvielas vai smērvielu noplūžu gadījumā no būvniecībā izmantojamās tehnikas varētu rasties grunts vai gruntsūdeņu piesārņojums. Ierosinātāja paredzējusi, ka pirms montāžas laukumu likvidēšanas jāveic grunts piesārņojuma novērtēšana un, konstatējot grunts piesārņojumu ar naftas produktiem koncentrācijā, kas neļauj to izmantot paredzētajiem mērķiem, piesārņotā grunts jānodod atbilstošam atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumam.
- 6.11.2.17. Dienests konstatē, ka IVN ietvaros vērtētie būvniecības ietekmes aspekti ir ņemti vērā tādā detalizācijas pakāpē, kādu pieļauj pašreizējā projekta stadija. Vērtētas sagaidāmās ietekmes uz vidi, identificējot ietekmes uz vidi novēršanas un samazināšanai pasākumu nepieciešamību (apkopojums Ziņojuma 7.2.2. tabulā). Dienests norāda, ka, veicot būvniecības darbus un infrastruktūras objektu izbūvi un pārveidi, pasākumi grunts, gruntsūdeņu, virszemes ūdeņu, gaisa piesārņojuma samazināšanai vai novēršanai ir jāparedz būvprojektā un jānodrošina to realizācija būvniecības laikā.
- 6.11.2.18. Paredzēto darbību iespējams īstenot un būvniecības procesu uzsākt tikai gadījumā, ja ar skarto zemes vienību īpašniekiem (zemes vienību, kurās plānots uzstādīt VES, kā arī tiek izvietoti pievedceļi, elektropārvades kabeļi un transformatori u.c. ar Paredzētās darbības nodrošināšanu saistītie infrastruktūras objekti) ir spēkā esoša vienošanās par būvniecības un citu saistīto darbu veikšanu tai piederošā nekustamā īpašumā, ja normatīvajos aktos nav noteikts citādi.
- 6.11.2.19. **Izvērtējot informāciju Ziņojumā par būvniecību un ar to saistītajiem ietekmes aspektiem, kā arī iespējamo ietekmi uz īpašumiem, Dienests atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumus Paredzētās darbības īstenošanai tās akcepta gadījumā:**
- a) **VES un ar to saistīto infrastruktūras objektu izbūvei un pārbūvei ir jāsaņem Dienesta tehniskie noteikumi, precizējot jau konkrētos risinājumus un vides aizsardzības prasības darbību realizācijai to norises vietā.**
 - b) **Gan būvatļauja, gan Dienesta tehniskie noteikumi ir izsniedzami tādā gadījumā, ja tiek nodrošināta Paredzētās darbības atbilstība pašvaldību**

³⁹ Ziņojuma 3.6.3. nodaļā minētās 99., 100., 101. atsaucis.

teritoriju plānojumiem. Nepieciešamības gadījumā pirms būvatļauju un tehnisko noteikumu pieprasīšanas ir izstrādājami pašvaldību teritorijas plānojumu grozījumi.

- c) Būvprojektam jāpievieno detalizēts transportēšanas maršruta plāns VES konstrukciju transportēšanai. Maršruta izstrāde un saskaņošana veicama normatīvos noteiktajā kārtībā, šī atzinuma 6.11.2.19. c) un d) apakšpunktos noteiktajos gadījumos maršruta plānu jāaskaņo arī ar DAP un NKMP.
- d) Maršruts izstrādājams neietekmējot dižkokus un īpaši aizsargājamās alejas, ainaviski vērtīgos kokus vai kokus, kas ir īpaši aizsargājama sugu dzīvotnes un reģistrētas DDPS "Ozols". Ja maršruta plāna izstrādes ietvaros tiek secināts, ka konstrukciju transportēšanu nav iespējams veikt neskarot vērtīgos kokus, sadarbībā ar arboristu izstrādājami ietekmi mazinoši pasākumi (piemēram, aizsargbarjeru uzstādīšana u.c.). Šādos gadījumos maršruta plāns VES konstrukciju transportēšanai jāaskaņo ar DAP.
- e) VES konstrukciju piegādes maršruti iespēju robežās jāplāno, neskarot valsts un vietējās nozīmes kultūrvēstures objektus vai to aizsargjoslas. Ja tiek skarti valsts un vietējās nozīmes kultūrvēstures objekti vai to aizsargjoslas, jāplāno ietekmi mazinoši pasākumi un maršruta plāns jāaskaņo ar NKMP.
- f) Ja projektējamā Vēja parka infrastruktūras izbūves ietekmes zonā tiek konstatēti dižkoki, kurus var būt nepieciešams nocirst vai kuru augšanas zonas var tikt ietekmētas, lai Paredzēto darbību īstenotu, Vēja parka attīstītājiem jākonsultējas ar arboristu par tehniskajiem risinājumiem, lai maksimāli saudzētu konstatētos kokus. Aizsargājamo koku nociršanai jāsaņem DAP rakstiska atļauja.
- g) Būvniecību, tajā skaitā nepieciešamo teritoriju atmežošanu, nav pieļaujams uzsākt pirms apmežošanai nepieciešamo teritoriju saskaņošanas Valsts meža dienestā un attiecīgas atzīmes izdarīšanas būvprojektā.
- h) Pēc būvdarbu pabeigšanas jānodrošina turpmāk VES ekspluatācijā neizmantojamo teritoriju rekultivācija, tostarp pagaidu būvju vietās.

6.11.3. Ar Paredzēto darbību saistītās vizuālās pārmaiņas, to ietekme uz ainavu un kultūras mantojumu.

- 6.11.3.1. IVN procesa ietvaros novērtēta Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz ainavu un kultūrvēsturiskajām vērtībām (Ziņojuma 9. pielikumā pievienots Ainavu eksperta atzinums, bet Ziņojuma 10. pielikumā Vizuālās ietekmes izmaiņas). Ietekmes vērtēšanai uz ainavu veikta teritorijas apsekošana un tās vizuālās struktūras novērtēšana, vizuālās ietekmes zonu modelēšana un sagaidāmās ainavas projicēšana. Ietekme uz kultūrvēsturiskajām vērtībām vērtēta Ziņojuma 3.5. nodaļā⁴⁰. Ietekmi mazinošie pasākumi apkopoti Ziņojuma 7.2.2. tabulā.
- 6.11.3.2. Paredzētās darbības ietekmes uz ainavu novērtējuma ietvaros analizēti Latvijas ainavu politikas un telpiskās plānošanas dokumenti, tostarp Ainavu politikas ieviešanas plāns 2024.– 2027. gadam (APIP)⁴¹, Bauskas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz

⁴⁰ Ietekmes vērtējumu uz kultūrvēsturiskajām vērtībām sagatavoja arheologs, Mg.hist. Ritvars Ritums.

⁴¹ Ministru kabineta 2024. gada 28. marta rīkojums Nr. 238 "Par Ainavu politikas ieviešanas plānu 2024.–2027. gadam". Publicēts oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis", 3.04.2024., Nr. 65. Pieejams <https://www.vestnesis.lv/op/2024/65.18>

2035. gadam”⁴², “Ogres novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022. - 2034. gadam”⁴³, kā arī Bauskas un Ogres novada pašvaldības teritorijas plānošanas dokumenti.

- 6.11.3.3. Atbilstoši APIP un ar to saistītajam Latvijas ainavu atlantā iekļautajam priekšlikumam nacionālās nozīmes ainaviski vērtīgo teritoriju (NNAV⁴⁴) izdalīšanā kā Vēja parkam tuvākā Nacionālās nozīmes ainava identificēta nacionālā ainava “Daugava pie Kokneses”. Ziņojumā novērtēts, ka, ņemot vērā, gan ainavas struktūru, kas ir ar blīvu apmežojumu, gan arī cilvēka redzes īpatnības, paredzams, ka konkrētajam Vēja parkam nebūs vizuālas ietekmes uz šo teritoriju.
- 6.11.3.4. Bauskas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2035. gadam nav noteiktas paredzētās darbības teritorijā un tās tiešā tuvumā īpašas ainaviski nozīmīgas teritorijas (skat. Ziņojuma 3.4.1.1. attēlu). Paredzētās darbības teritorijai tālākā perimetrā atrodas vairākas mērenas intensitātes tūrisma zonas, savukārt Vecumnieki atzīmēti kā perspektīvā industriālā teritorija (skat. Ziņojuma 3.4.1.2. attēlu). Bauskas novadam šobrīd tiek izstrādāts jauns teritorijas plānojums⁴⁵. Izstrādē esošajā teritorijas plānojumā tuvākās norādītās ainaviski vērtīgās teritorijas ir Vecumnieku Vecā ezera ainava, kas atrodas aptuveni 8,8 km attālumā no tuvākās VES Nr. 8, un Vecumnieku Jaunā ezera ainava, kas atrodas 9,8 km attālumā no tuvākās VES Nr. 8.
- 6.11.3.5. Saskaņā ar “Ogres novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2022. - 2034. gadam”⁴⁶ (turpmāk – Ogres stratēģija), kas ir saistoša arī pētāmai teritorijai, Ogres novadā telpiski tiek noteiktas trīs funkcionālās telpas - integrētās attīstības teritorija, dabas un rekreācijas teritorija un lauksaimniecības un mežsaimniecības teritorija, kurā ietilpst arī paredzētās darbības zonas. Zona ap apdzīvotu vietu “Birzgale”, kura atrodas aptuveni 4,5 km no vēja parka, ir atzīmēta kā integrētās attīstības teritorija, kas ietver intensīvu un daudzveidīgu saimnieciskās darbības attīstību, tajā skaitā atjaunīgo energoresursu izmantošanu, lauksaimniecību un lauku ekonomikas dažādošanu, mežsaimniecības attīstību (skat. Ziņojuma 3.4.1.3. attēlu). Ogres stratēģijas kartē “Ogres ainaviski augstvērtīgie areāli” atspoguļots, ka ainaviski nozīmīgās teritorijas lielākoties koncentrējas gar upju ielejām, īpaši gar Daugavu, kas, kā tiek atzīmēts, ir ne tikai novada un reģiona ekoloģiskās kvalitātes un ilgtspējas uzturētāja, bet arī teritorija ar nozīmīgām kultūrainaviskām iezīmēm un tūrisma potenciālu. Daugava no paredzētās darbības teritorijas atrodas aptuveni 13 km attālumā (skat. Ziņojuma 3.4.1.4. attēlu).
- 6.11.3.6. Ainavu ekspertes atzinumā vērtēts sākotnējais VES izvietojums, kas paredzēja iespēju izbūvēt 16 VES. Izvērtējot Paredzētās darbības ietekmes, tajā skaitā ietekmi uz ainavu, Ierosinātāja samazinājusi VES skaitu līdz 11, atsakoties no VES Nr. 11, 12, 14, 15, 16 būvniecības (skat. Ziņojuma 3.4.3.1. attēlu). Ziņojumā ietvertais ainavu vērtējums veikts, ņemot vērā sākotnējo -16 VES izvietojumu. Vizuālās ietekmes zonas plānotajam vēja parkam “Stelpe 1” ar sākotnējo un gala VES izvietojumu attēlota Ziņojuma 3.4.4.2.attēlā.
- 6.11.3.7. Vēja parka vizuālās ietekmes zonu karte sagatavota, balstoties uz pētījumu, par redzamo izmaiņu pakāpēm (*Degree of Visible change – DVC*)⁴⁷. Atbilstoši metodikai tika aprēķināta plānoto VES ietekme horizontālā un vertikālā plaknē, abus minētos parametrus apvienojot un nosakot vizuālo saskatāmību, pamatojoties uz cilvēka skata lauka ierobežojumiem. Novērtējumā izdalītas piecas vizuālās ietekmes zonas – *ļoti*

⁴² Pieejams: <https://www.bauskasnovads.lv/lv/media/2731/download?attachment>

⁴³ Pieejams: <https://www.ogresnovads.lv/lv/media/117288/download?attachment>

⁴⁴ Pieejams: <https://experience.arcgis.com/experience/6c0b5c1cfaaa4bffb3c44b79158cd93c/>

⁴⁵ Pieejams: https://geolativija.lv/geo/tapis?document=open#document_30732

⁴⁶ Pieejams: <https://www.ogresnovads.lv/lv/media/117288/download?attachment>

⁴⁷ Ziņojuma 122. atsauce.

zema, zema, vidēja, augsta un ļoti augsta ietekme. Vizuālās ietekmes zonu karte sagatavota, izmantojot ĢIS programmatūru un trīsdimensiju (3D) zemes virsmas un apauguma modeli, kā arī datus par staciju novietojumu un izmēriem. Ievērojot piesardzības principu, vizuālas ietekmes modelēšanā izmantots iespējamais staciju maksimālais augstums, tas ir, masta augstums 179 m, rotora diametrs 175 m un kopējais staciju augstums sastāda 266,5 m, pieņemot, ka mazāka izmēra VES izmantošana, nepalielinot to skaitu, uz apkārtni radīs mazāku vizuālo ietekmi. VES modeļa izmantošanai ar augstāku dimensiju būs nepieciešams veikt papildu vizuālās ietekmes novērtējumu, sagatavojot ne tikai jaunas fotomontāžas no esošajiem skatu punktiem, bet arī veikt kontrolpārbaudi iespējamu jaunu jutīgu zonu noteikšanā..

- 6.11.3.8. Vizualizācijas (fotomontāžas) sagatavotas, izmantojot vizuālās modelēšanas programmu *WindPRO 3.5*, kur attēlu sagatavošana tiek veikta ar 3D modelēšanas risinājumiem, ņemot vērā pētāmās teritorijas virsmas reljefu un apauguma augstumu, kā arī projicējot plānotās VES to reālajā mērogā. No autoceļiem vizualizācijas sagatavotas, izmantojot programmu *Windplanner*. Vizualizācijās iegūto VES radīto izmaiņu ainavā nozīmīguma vērtēšanas pamatā izmantots paredzamo izmaiņu mērogs, apjoms un ainavas izmaiņas pakāpe, balstoties uz tās galvenajiem elementiem un iezīmēm.
- 6.11.3.9. Ģeogrāfiski Vēja parks plānots pie Bauskas novada ziemeļaustrumu robežas un Ogres novadā pie dienvidrietumu malas. Ziņojumā konstatēts, ka Paredzētās darbības teritorija atrodas Austrumzemgales ainavzemē⁴⁸, apvidū, kur pamatā ir raksturīgs āraines zemsedzes segas un viļņaines reljefa tips. Austrumu virzienā segas tips pāriet mežainē. Uz tiem tiešā veidā izvietojot VES, tiek skarti divi ainavu areāli: Umpārtes–Misas upes iztekas meža mozaīkainavas areāls, kurā plānots izvietot lielāko staciju skaitu un Vecumnieku–Stelpes–Bārbeles agrārās mozaīkainavas areālu, kurā saskaņā ar novērtējumam iesniegto risinājumu atrodas divas no plānotajām VES. Katrs areāls izceļas ar savu vizuālo raksturu, telpisko struktūru un līdz ar to arī uztveramības īpatnībām. Umpārtes–Misas upes iztekas meža mozaīkainavai ir raksturīgs izteiksmīgs reljefs, meža un plašu lauksaimniecības zemju mija ar meža teritoriju dominanti, taču pietiekami lielā apjomā saglabājot arī lauku teritorijas. Raksturīgais skatu mērogs – pietiekami plašs pie lauksaimniecības teritorijām, savukārt meža teritoriju tuvumā skatus bloķē mežu sienas. Savukārt Vecumnieku–Stelpes–Bārbeles agrārās mozaīkainavas areālam labi nolasās reljefa plastika. Šajā areālā meža un lauksaimniecības teritoriju mijā dominē tieši lauksaimniecības teritorijas. Tā kā arī šai ainavas daļai ir mozaīkainavas raksturs, ainavā vērojams lielāks ainavu elementu piesātinājums un tā ir vizuāli sadrumstalotāka. Skatu mērogā vienlīdz sastopami gan tāli, gan tuvi skati. Izteikti tālas skatu līnijas paveras augstākos skatu izejas punktos – reljefa pacēlumos,
- 6.11.3.10. Atbilstoši Ainavu eksperta atzinumā iekļautajam vērtējumam, skarto areālu platības un konfigurāciju, kā arī staciju plānotās dimensijas, Vēja parka vizuālā ietekme sniegsies arī ārpus tiešā veidā skartajiem areāliem. Tā, piemēram, uz austrumiem vizuālā ietekme skars arī blakus esošo Valles–Taurupes agrārās ainavas areālu. Vēja parka vizuālā ietekme sasniegs arī Taurkalnes–Daudzeses meža ainavas areālu, taču salīdzinājumā ar iepriekš minētajiem areāliem, šim areālam mainīgs ir arī apvidus reljefa pamatraksturs – no agrārās ainavas uz samērā masīvu un apjomīgu meža ainavu, no kuras faktiski nav tālumā ejošu skatu. Vizuālā ietekme varētu arī skart uz ZA esošo Birzgales–Lindes muižas meža mozaīkainavas areālu, kas raksturojams kā viļņota reljefa meža mozaīkainava.

⁴⁸ Saskaņā ar informāciju Latvijas digitālajā ainavu atlantā.

- 6.11.3.11. Ziņojumā secināts, ka, ņemot vērā reljefu un apaugumu vizuālā ietekme būs mazāka uz A un Z, skati būs noslēgtāki, jo austrumu un ziemeļu pusē ir blīvs un samērā viengabalains meža masīvs ap Vēja parka teritoriju, kas izvietojas atstatus aptuveni 3 – 4 km attālumā. Savukārt rietumos un dienvidos apaugums ir sadrumstalotāks, vietām atklājot samērā plašas un vizuāli atvērtas teritorijas, stacijas būs saskatāmas tālāk un līdz ar to arī vizuālā ietekme būs lielāka.
- 6.11.3.12. Vērtējot paredzētās darbības ietekmi uz blīvāk apdzīvotajām vietām, vizualizāciju sagatavošanai tika izvēlētas trīs tuvākās apdzīvotās vietas – Vecumnieki, Valle un Birzgale. Kopumā vērtējot modelētos skatus, secināts, ka mozaikainava samērā veiksmīgi nodrošina atsevišķu staciju noseģšanu. Protams, tas neizslēdz to, ka stacijas tuvos attālumos, piemēram, 1 - 3 km, būs dominējošas un attiecībā pret apkārtni var šķist neproporcionālas, savukārt attālinoties dažādi mozaikainavas elementi, piemēram, koku grupas un puduri, mijiedarbojas ar tām. Vislabāk stacijas būs redzamas no agrārās un agrārās mozaikainavas tipa ainavas, jo šajās zonās ir samērā tāli skati.
- 6.11.3.13. Ziņojumā vērtētas kumulatīvās ietekmes (Ziņojuma 3.4.4. nodaļa, 9. pielikuma 5. nodaļa). Vērtējot apkārtņē esošo vēja parku izvietojumu attiecībā pret plānoto vēja parku “Stelpe 1”, kā arī saskatāmības zonu dimensijas, reālākā summārā ietekme paredzama ar vēja parku “Birzgale” vizuālo noslodzi radot uz apdzīvoto vietu Birzgale (Ziņojumā iekļautas fotomontāžas ar plānoto vēja parku “Birzgale” un vērtējamo parku “Stelpe 1”) Novērtēts, ka teritorija, kas atrodas starp abiem vēja parkiem, abu parku būvniecības gadījumā vairs neatbilstu vidējai vizuālās ietekmes zonai, bet gan ļoti augstai zonai, kura sniedzas aptuveni 2 rādiusā ap parkiem. Izbūvējot tikai vēja parku “Stelpe 1”, augsta vizuālās ietekmes zona sniedzas līdz 3 km attālumā no VES, izbūvējot abus vēja parkus, augsta vizuālās ietekmes zona novērojama pat līdz 10 km attālumā no plānotajām VES. Abu parku būvniecība atstās nozīmīgu ietekmi uz apkārtējo teritoriju ainavu kontekstā, visvairāk ietekmējot tuvumā izvietotās viensētas un tūrisma objektus. Attiecībā uz ainaviski vērtīgām teritorijām, kuras izvietotas gana tālu no abiem minētajiem vēja parkiem ietekme nebūs tik nozīmīga.
- 6.11.3.14. Saistībā ar kumulatīvo ietekmi, ja tiek realizēti abi blakus esošie vēja parki "Stelpe 1" un "Birzgale", ainavu eksperte iesaka stacijām izvēlēties līdzīgus vizuālos parametrus (augstums, proporcija, krāsa), kā arī ņemt vērā izvietojuma principus un attālumu starp stacijām.
- 6.11.3.15. Otram, Darbības vietai, tuvāk esošajam vēja parkam “Ogre–Bauska–Aizkraukle”, kurš varētu veidot kumulatīvas ietekmes, IVN procedūra pārtraukta. Ziņojumā secināts: “Balstoties uz noteiktajām saskatāmības zonu robežvērtībām, vēja parkiem, kuri atrodas 7 km attālumā viens no otra, ainavu arhitekta rekomendē jau IVN vai ietekmes sākotnējā izvērtējuma (turpmāk – IVSI) izstrādes laikā, nodrošināt saziņu starp vēja parku attīstītājiem, lai vienotos par VES modeļu vizuālajiem parametriem, kā arī staciju izvietojuma principiem un attālumiem; piegādes maršrutus nepieciešams vērtēt arī blakus plānoto vēja parku kontekstā, pēc iespējas, atsevišķus piegādes posmus, organizējot pa vienotu ceļa maršrutu.” Savukārt tālāk esošie vēja parki - vēja parks “Vecumnieki” un vēja parks “Bauska–Ķekava–Ogre” atrodas vairāk kā 10 km attālumā, bet vēja parks “Stelpe 2” - 20 km attālumā.
- 6.11.3.16. Vērtējot plānoto VES piegādes maršrutu (skat. Ziņojuma 2. nodaļu.) ietekmi uz ainavu, noteikts, ka uz valsts nozīmes autoceļiem ilgtermiņā paliekoša ietekme neradīsies, apgrūtinājums varētu veidoties blīvi apdzīvotās vietās. Reģionālo ceļu izmantošanai varētu būt nepieciešami papildu pasākumi tajās zonās, kur ceļam piekļaujas izteiktāka mozaikainava vai pat blīvs meža koridors, caur kuru nestandarta kravas piegāde varētu

būt apgrūtināta. Noslēdzošajos piegādes posmos, kas varētu skart lauku ceļus ar grants segumu, būs nepieciešami pasākumi arī atbilstošas ceļa nestspējas nodrošināšanai.

- 6.11.3.17. Ziņojuma 3.5.2. apakšnodaļā ir vērtēta plānotā Vēja parka ietekme uz kultūrvēsturisko mantojumu. Ziņojumā raksturotas Izpētes teritorijā esošās vietas ar kultūrvēsturisku nozīmi, iekļauta informācija par arheoloģisko senlietu atradumu vietām, kā arī pievērsta uzmanība militāro konfliktu potenciālajām liecībām.
- 6.11.3.18. Atbilstoši Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes karšu pārlūkā⁴⁹ pieejamo informāciju pieejamā informācija liecina, ka plānotā vēja parka teritorijā un tiešā tuvumā nav valsts aizsargāta kultūras mantojuma. Vistuvāk plānotajam vēja parkam VES (tuvākā VES nr. 3 atrodas aptuveni 3 km attālumā) atrodas vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis Pētermuižas skola (objekta valsts aizsardzības nr. 8572) (skat. 3.5.2.1. attēlu). Nedaudz tālāk, Valles ciemā, kas atrodas aptuveni 6 km attālumā no tuvākās VES, atrodas divi kultūras pieminekļi: vietējas nozīmes arhitektūras piemineklis Valles luterāņu baznīca (aizsardzības nr. 8944) un valsts nozīmes vēsturiska notikuma vieta režisora A. Antmaņa - Briedīša dzimtās mājas (aizsardzības nr. 6). Savukārt Vēja parkam ziemeļu daļā, aptuveni 7,2 km attālumā, vistuvāk atrodas valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis Depreju agrā dzelzs laikmeta senkapi (Zaimu kapi). Ziņojumā secināts, lai gan vēja parka būvniecība tieši neapdraudēs kultūras pieminekļus, pastāv iespēja, ka VES izbūve mainīs kultūrvēsturisko ainavu, kas paveras no minētajiem objektiem. Valsts, reģiona un vietējas nozīmes kultūras pieminekļu novietojums attiecībā pret plānoto vēja parku attēlots 3.5.2.4. attēlā.
- 6.11.3.19. Saskaņā ar Kultūrvēstures eksperta vērtējumu ne Vēja parka izbūve, ne ekspluatācija minēto kultūras mantojumu tieši neapdraud, tomēr eksperts norādījis, ka Vēja parka izbūve izmainīs kultūrvēsturisko ainavu, kāda paveras no minētajiem kultūras pieminekļiem. Saskaņā ar vizuālās ietekmes zonu modelēšanas rezultātiem plānotais Vēja parks būs redzams no vairuma tuvumā esošo kultūras pieminekļu, vislielāko ietekmi prognozēta uz vietējas nozīmes arhitektūras pieminekli "Pētermuižas skola", lai arī Ziņojumā secināts, ka šobrīd ēka ir neapmierinošā stāvoklī un nevar objektīvi spriest par VES parka negatīvo ietekmi attiecībā uz konkrētā objekta vizuālās ietekmes zonu. Ziņojuma 3.5.2.4. attēlā ir apkopota informācija par aizsargātiem kultūras pieminekļiem un Vēja parka redzamību no tiem, savukārt 3.5.2.9. attēlā sniegta informācija par vietām vai atradnēm ar kultūrvēsturisku nozīmi plānotā Vēja parka apkārtnē, bet tūrisma objekti un valsts aizsargāti kultūras pieminekļi vēja parka apkārtnē un vizuālas ietekmes zonas sniegtas Ziņojuma 3.12.5.1. tabulā. Pasākumi iespējamās ietekmes mazināšanai sniegti 3.5.3. nodaļā
- 6.11.3.20. Plānotā Vēja parka apkārtnē ir vairākas kapsētas, līdz ar to jānodrošina, lai VES liela gabarīta detaļu transportēšanas laikā netiktu apdraudētas kapsētas, kas izvietotas ceļu tuvumā (Lāču kapi, Skaberģu kapi), kā arī transportēšanas ceļu malās esošās celtnes.
- 6.11.3.21. Atbilstoši likuma "Par kultūras pieminekļu aizsardzību" 22. pantā noteiktajam – pirms celtniecības, meliorācijas, ceļu būves, derīgo izrakteņu ieguves un citu saimniecisko darbu uzsākšanas šo darbu veicējam jānodrošina kultūras vērtību apzināšana paredzamo darbu zonā. Ziņojumā apzinātas nepieciešamās un normatīvos noteiktās rīcības gadījumiem, ja plānoto būvdarbu gaitā tiek atklāti objekti ar kultūrvēsturisku nozīmi, ka arī, ja būvniecības darbus nepieciešams veikt šiem objektiem noteiktajā aizsardzības zonā.
- 6.11.3.22. Ziņojumā secināts, ka ņemot vērā visas vērtējamās tehnoloģiskās alternatīvas kontekstā ar faktoriem, kas var ietekmēt kultūrvēsturisko vērtību aizsardzību, ir uzskatāmas par

⁴⁹ Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes karšu pārlūks pieejams - <https://karte.mantojums.lv>

līdzīgām, šobrīd nav pamata kādu no vērtējamiem VES modeļiem uzskatīt par labāku, salīdzinot to ar citiem.

6.11.3.23. Apkopojot Ziņojumā sniegto informāciju, Ainavu un Kultūrvēstures eksperta vērtējumu, kā arī vizuālās ietekmes zonas analīzes rezultātus, Dienests secina, ka *saistībā ar kumulatīvo ietekmi šobrīd reālā situācija ir grūti prognozējama, taču VES parku vizuālās ietekmes būtiskuma samazināšanai kumulatīvās ietekmes kontekstā ir jābūt skaidram sadarbības modelim starp VES parku attīstītājiem, valsts un/vai pašvaldības iestādēm. Saistībā ar kumulatīvās ietekmes mazināšanu jau IVN un/vai IVSI procesa laikā būtu jāuztur kontakti ar vienā ietekmes zonā plānoto parku attīstītājiem, lai vienotos par VES modeļu ar līdzīgiem vizuālajiem parametriem (krāsa, augstums, proporcija) uzstādīšanu un nodrošinātu arī līdzīgu to ģeometriskā izvietojuma principu ievērošanu, kā arī iespēju robežās izmantotu kopējus lielgabarīta kravu piegādes maršrutus, tā pēc iespējas samazinot atmežojamās platības. Rekomendējams realizēt Ainavu eksperta un Kultūrvēstures eksperta rekomendētos pasākumus. Dienests secina, ka Paredzētās darbības vizuālo pārmaiņu ietekmi pilnībā novērst nebūs iespējams.*

6.11.3.24. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar ietekmi uz ainavu un kultūras mantojumu, Dienests atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumus Paredzētās darbības īstenošanai tās akcepta gadījumā:**

- a) **Darbība realizējama tikai saskaņā ar Ziņojuma 7.2.2. tabulā noteiktiem obligātajiem ietekmi samazinošiem pasākumiem attiecībā uz ainavu, vizuālo ietekmi un kultūrvēsturiskajām vērtībām, īstenojami arī risinājumi, kas norādīti kā rekomendējoši.**
- b) **Paredzētās darbības ietvaros realizējama, izbūvējot ne vairāk kā 11 VES, kuru augstums nav būtiski lielāks par 266,5 m, saskaņā ar Ziņojuma 3.4.4.1. attēlā noteikto indikatīvo novietojumu.**
- c) **Ja būvprojekta izstrādes laikā tiek būtiski mainītas plānoto VES izbūves vietas, Ierosinātajai būvprojekta sagatavošanas laikā jānodrošina ietekmes uz ainavu atkārtots novērtējums un jāiesniedz ainavu eksperta viedoklis par izmaiņu būtiskumu no ainavu aizsardzības viedokļa, uz kā pamata Dienestam jālemj par sākotnējā izvērtējuma piemērošanu un atkārtotas modeļēšanas no Paredzētās darbības teritorijas apkārtnē identificēto ainaviski vērtīgāko teritoriju skata punktiem nepieciešamību.**
- d) **Būvprojektam jāpievieno procedūra, kurā noteikti pasākumi un nosacījumi rīcībām gadījumos, ja būvdarbu īstenošanas laikā, tostarp veicot kabeļu trašu izbūvi un nepieciešamo pievedceļu pārbūvi un stiprināšanu, tiek atklātas vēstures liecības vai apbedījumi.**
- e) **Vēja parka un ar to saistītās infrastruktūras būvniecības laikā (pēc zemes virskārtas noņemšanas) jānodrošina arheoloģiskā uzraudzība. Ja būvdarbu laikā tiek atklāti arheoloģiski vai citi objekti ar kultūrvēsturisku vērtību, par to nekavējoties jāziņo NKMP, turpmākie darbi jāpārtrauc un turpmākās darbības jāsauc ar NKMP un nepieciešamības gadījumā arī ar citām kompetentajām iestādēm. Zemes darbu veikšanas laikā īpaša uzmanība jāpievērš akmens laikmeta senlietu un senvietu atradumiem un iespējamiem Kurzemes un Zemgales hercogistes saimnieciskās darbības objektiem.**
- f) **Arheoloģiskos izpētes darbus, kas nepieciešami sakarā ar būvniecību, finansē Ierosinātāja. Ja zemes darbu veikšanas laikā dabā neatzīmētās vietās tiek atklāti sprādzienbīstamu priekšmetu atradumi vai karadarbības laikā bojā gājušo karavīru mirstīgās atliekas, par atradumiem nekavējoties**

jāpaziņo policijai un biedrībai “Brāļu kapu komiteja”.

6.11.4. Drošība un vides risku pārvaldība.

- 6.11.4.1. Ziņojuma 3.10. nodaļas vides risku un avārijas situāciju novērtējums aptver VES mehānisko bojājumu, sabrukuma ar iekārtas atlūzu izplatības iedarbību VES apkārtņē; eļļošanas sistēmas defektu ar eļļas noplūdi; ugunsgrēku izcelšanās, tajā skaitā zibens izlādes rezultātā, un rotora lāpstiņu apledojuma veidošanās ar sekojošu ledus gabalu krišanu iekārtas apkārtņē risku novērtējumu. Analizēts iespējamo avāriju seku nozīmīgums un vērtēta nepieciešamība īstenot ietekmi samazinošus un/vai novēršanas pasākumus. Novērtējuma ietvaros veikta trīs dažādu VES modeļu avārijas riska analīze, salīdzinot modeļus savā starpā no drošības viedokļa, izmantotie VES raksturojošie tehniskie parametri apkopoti Ziņojuma 3.10.2.2. tabulā. Aprēķinos pieņemts, ka stacijas kopējais svars ir 800 tonnas un eļļas daudzums VES transmisiju eļļošanas sistēmā varētu būt līdz 1500 litriem. Apkopojums par ietekmi samazinošiem pasākumiem pievienots Ziņojuma 3.10.6. nodaļā un Ziņojuma 7.2.2. tabulā.
- 6.11.4.2. Riska novērtējuma sagatavošanai izmantota Beļģijas Vides ministrijas reģionālās attīstības, vides plānošanas un projektu departamenta “VES riska novērtēšanas rokasgrāmata” informācija (Ziņojuma atsauce Nr. 147, vairāk skatāms Ziņojuma 3.10.2. nodaļā). Avāriju scenārijiem ir izmantoti vienādojumi, ar kuru palīdzību nosakāma maksimālā avārijas seku iedarbības distance un riska līmenis tajā. Tā kā konkrēts VES modelis Ziņojuma sagatavošanas laikā nav izvēlēts, Izstrādātāja riska novērtējumā izmantojusi trīs dažādu VES modeļu parametrus, kas apkopoti Ziņojuma 3.10.2.2. tabulā. Atbilstoši šiem parametriem un Beļģijā izstrādātajai aprēķinu metodikai⁵⁰ noteikti individuālā riska attālumi, kas nosakāmi ap katru no VES, rezultāti apkopoti Ziņojuma 3.10.4.1. tabulā.
- 6.11.4.3. Savukārt Ziņojuma 3.10.4.2. tabulā apkopoti katram no modeļiem aprēķinātie drošības attālumi starp VES un dažādas bīstamības objektiem, kas noteikti saskaņā ar Beļģijā izstrādāto aprēķinu lapu un ņemami vērā, plānojot VES novietojumu un/vai ietekmi samazinošos pasākumus. Attiecībā uz paaugstinātas bīstamības objektiem noteiktais drošības attālums atkarībā no VES modeļa ir 639 – 731 m. Noteikti arī piemērojamie drošības attālumi starp VES un citiem nozīmīgiem objektiem, tajā skaitā aprēķināts, ka attiecībā, piemēram, uz pazemes bīstamo ķīmisko vielu transportēšanas cauruļvadiem tie ir 220–235 m, bet publiskām būvēm, kur liels cilvēku skaits uzturas ārpus telpām, būtu ievērojama 587–675 m plata drošības zona, savukārt attiecībā uz galvenajiem valsts autoceļiem tā būtu nosakāma 247–267 m platumā. Aprēķina rezultātā rekomendējamo zonu grafiskais attēlojums, kas noteikts lielāko ietekmi radošajam modelim Nordex N175-6.8 MW, skatāms Ziņojuma 3.10.4.1. attēlā.
- 6.11.4.4. Kā norādījusi Izstrādātāja, attiecībā uz minimālajiem attālumiem no VES līdz dzīvojamajām mājām, Latvijā ir spēkā ar Noteikumiem Nr. 240 noteiktais attālums, kas jānodrošina, izbūvējot VES, – vismaz 800 m. Secināts, ka neviens no aprēķinātajiem drošības attālumiem nepārsniedz norādītos 800 m, līdz ar to plānotais staciju novietojums attiecībā pret dzīvojamām un publiskām ēkām⁵⁰, nodrošina nepieciešamo aizsardzības līmeni no staciju mehānisku bojājumu radītā apdraudējuma.
- 6.11.4.5. Esošā stāvokļa raksturojums pievienots Ziņojuma 3.10.3. un 3.10.5. nodaļā. Konstatēts, ka Vēja parka teritorijā un tā tiešā tuvumā nav objektu, kas potenciāli

⁵⁰Informāciju par plānoto VES attālumiem līdz tuvākajām dzīvojamajām ēkām skatīt arī šī atzinuma 6.11.1.3. un 6.11.1.4. apakšpunktā.

varētu būtiski mainīt vēja parka radītā apdraudējuma līmeni, kā arī tādi, kuru darbība varētu radīt Vēja parka apdraudējumu un palielināt avāriju iespējamību. Tuvākais paaugstinātas bīstamības objekts ir AS "VIRŠI-A" degvielas uzpildes stacija "Valle", kas atrodas 6,3 km attālumā un Ķeguma HES, kas atrodas aptuveni 15 km attālumā no Vēja parka. Realizējot Paredzēto darbību, tiks noteiktas aizsargjoslas ap Vēja parkā izbūvētajiem elektrisko, elektronisko sakaru tīkliem un transformatoru apakšstaciju. Ņemot vērā, ka paredzētā Vēja parka jauda nesasnies 100 MW līmeni, uz objektu neattieksies Ministru kabineta 2017. gada 19. septembra noteikumi Nr. 563 "Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība" (turpmāk – Noteikumi Nr. 563), un nebūs saistoša prasība izstrādāt paaugstinātas bīstamības objekta civilās aizsardzības plānu.

- 6.11.4.6. Kā viens no potenciālajiem kumulatīvo risku objektiem Ziņojumā vērtēta Darbības vietu šķērsojošā dzelzceļa līnija "Krustpils - Jelgava", kas tiek izmatota kravu pārvadājumiem, tai skaitā bīstamo ķīmisko vielu kravu transportēšanai uz Latvijas ostām. Tuvāko VES Nr.2 paredzēts izvietot aptuveni 430 m un VES Nr.13 aptuveni 490 m no dzelzceļa līnijas sliežu ceļa. Atbilstoši Beļģijas VES riska novērtēšanas vadlīnijām iegūtie novērtējuma rezultāti liecina, ka izskatītos VES modeļus, ieteicams izvietot vismaz 731 m no stacionāriem bīstamiem objektiem, taču ņemams vērā, ka dzelzceļa līnija nav stacionārs paaugstinātas bīstamības objekts, un summārā varbūtība, ka notiks VES avārija, kas skar dzelzceļa līniju un vienlaicīgi pa to pārvietosies dzelzceļa sastāvs, ir tikai hipotētiska. Taču apstākļu sakritības gadījumā stacijas Nr. 2, Nr. 7 vai Nr. 13 avārijas gadījumā sekas varētu skart arī blakus esošo dzelzceļa līniju.
- 6.11.4.7. Atbilstoši Ziņojuma 3.10.5. nodaļā norādītajam, uz dzelzceļa notiekot naftas produktu avārijai, var aizdegties naftas produkti, kā rezultātā sagaidāma siltumstarojuma iedarbība var radīt apdraudējumu cilvēkam un būvēm līdz aptuveni 100 m attālumam ap avārijas vietu; toksisku ķīmisko vielu, kā amonjaks vai akrilskābes nitrils, dzelzceļa sastāva avārijas un vielas izplūdes gadījumā plašāko apdraudējumu līdz 700 m radīs vielas tvaika vai gāzes toksiskā mākoņa izplatība, kas var apdraudēt cilvēka veselību un dzīvību, bet nerada draudus citu tehnoloģisku iekārtu vai būvju drošībai; sašķidrinātās naftas gāzes sastāva avārijas gadījumā, plašāko seku iedarbību radītu vagoncisternas BLEVE^[1] avārija, kas cilvēka dzīvību apdraudētu apmēram 250 m rādiusā, bet 8 kW/m² siltumstarojums varētu būt sagaidāms pat līdz 450 m attālumā. Tā kā BLEVE rada īslaicīgu iedarbību norādītajā izplatības attālumā, siltumstarojuma, kas ir bīstams neaizsargātām tehnoloģiskām iekārtām, iedarbība uz apdraudējuma zonā esošajām VES nav sagaidāma ilgstoša, kas ļauj pieņemt, ka šāda avārija tiešā veidā neapdraudēs VES drošību.
- 6.11.4.8. Izpētes teritorijā atrodas vairāki autoceļi: reģionālais autoceļš P73 Vecumnieki - Nereta - Subate 4,28 km m no VES Nr. 3, valsts otrās šķiras autoceļi V995 Druva - Birzgale – Valle 2,12 km no VES Nr. 3 un V1007 Pārbrauktuve - Birzgale, 2,76 km no VES Nr. 8, kā arī pašvaldības B grupas autoceļi 2B (285 m no VES Nr. 3), 7B (182 m no VES Nr. 10) un Umpārtes meža ceļš (375 m no VES Nr. 13).
- 6.11.4.9. Darbības vietu šķērso vairākas valsts nozīmes ūdensnotekas: Vīksniņa (meliorācijas kadastra numurs 384282:01) atrodas 230 m no VES Nr. 7 un 340 m no VES Nr. 2. Pančupīte (meliorācijas kadastra numurs 3842922:01) atrodas 1730 m no VES Nr. 3.

Talķe (meliorācijas kadastra numurs 38428:01) atrodas 690 m no VES Nr. 10. Neviena no plānotajām VES neatrodas ūdensobjektu aizsargjoslās⁵¹.

- 6.11.4.10. VES eļļošanas sistēmas darbības traucējumu rezultātā var rasties lokāls piesārņojums, īpaši gondolas vai masta mehānisku bojājumu gadījumā. Noteiktā drošības attāluma zonā 179 m (augstākais masts no vērtētajiem VES modeļiem) no VES neatrodas neviena ūdenstece vai ūdens objekts. Taču vēja parka potenciālās ietekmes zonā atrodas Lāču purvs (zemais) un meliorācijas grāvju sistēmas. Iespējamās ietekmes uz vidi novēršanai darba šķidrumu noplūžu gadījumā, rekomendējams pievērst pastiprinātu uzmanību VES, kas izvietotas meliorācijas grāvju tuvumā. Dienesta ieskatā VES ekspluatācijas un apkalpošanas dokumentācijā jāiekļauj kārtība operatīvai reaģēšanai eļļas noplūdes vai stacijas avārijas gadījumā, kas ietver veicamos pasākumus un kārtību eļļas izplūdes izplatības ierobežošanai un izplūdušās eļļas savākšanai. Paredzētās darbības īstenošajam ekspluatācijas laikā jānodrošina nepieciešamie cilvēkresursi, kas var reaģēt uz šādām situācijām, kā arī jānodrošina piemērots aprīkojums un tehniskie līdzekļi, kas ļauj piekļūt avārijas vietai un veikt izplūdušās eļļas izplatības ierobežošanas un savākšanas pasākumus.
- 6.11.4.11. Viens no aspektiem, kādā Ziņojuma ietvaros vērtēti drošības riski uz Paredzētās darbības ietekmes zonā esošajiem infrastruktūras objektiem, ir arī VES rotoru lāpstiņu apledošanas ietekme (aprēķina metodika un formulas Ziņojuma 3.10.2. nodaļā, atsaucies uz informācijas avotiem Ziņojumā - Nr.148 - Nr.151, Nr.157 - Nr.163). Izstrādātājas aprēķini un citu valstu uzkrātās pieredzes un informācijas analīze ļauj secināt, ka zona zem rotora ir teritorija ar augstāko krītoša ledus radīta apdraudējuma potenciālu (175 m diametra rotora gadījumā apdraudējuma teritorija noteikta 87,5 m rādiusā ap iekārtu). Arī teritorijā līdz 329 m no VES potenciāli iespējama ledus gabalu nokrišana (Ziņojuma 3.10.4.3. tabula). Taču, ņemot vērā šāda notikuma iespējamības nosacījumu sakrišanas varbūtību, kopējā varbūtība notikumam, kuras rezultātā ledus gabals trāpītu punktā, kur atrodas cilvēks, uzskatāma par zemu. Atbilstoši Ziņojumam, Paredzētās darbības vieta atrodas reģionā, kur apledošanai labvēlīgi apstākļi var veidoties vidēji 5-10 dienas gada laikā.
- 6.11.4.12. Saskaņā ar veiktajiem aprēķiniem noteikts, ka tuvāk par 329 m no pašvaldības autoceļiem paredzēts izvietot VES Nr. 3 (285 m no pašvaldības B grupas autoceļa 2B) un VES Nr. 10 (182 m no pašvaldības B grupas autoceļa 7B). Līdz ar to Ierosinātajai jānodrošina ietekmi samazinošu pasākumu īstenošana: jāaprīko VES ar pretapledošanas sistēmām, kas samazina ledus veidošanās risku uz rotora lāpstiņām, vai jānodrošina VES aprīkošana ar ledus detektēšanas sistēmām, kas automātiski pārtrauc iekārtas darbību gadījumos, kad tiek konstatēta apledošanas veidošanās. Šādu pasākumu īstenošanas gadījumā rekomendējamo drošības attālumu ir pieļaujams samazināt līdz rotora spārna garumam jeb 87,5 m.
- 6.11.4.13. Ziņojumā vērtēti iespējamie ugunsdrošības riski Paredzētās darbības teritorijā. Izstrādātāja secinājusi, ka VES aizdegšanās nav cita ārēja ugunsgrēka sekas, bet gan primāri to var izraisīt pašas VES mehāniski vai elektriskās sistēmas defekti, kā arī zibens izlādes iedarbība. Savukārt VES degšanas rezultātā pastāv iespēja attīstīties sekundāriem ugunsgrēkiem iekārtas apkārtnē. Ziņojuma 3.10.4. nodaļā norādīti arī galvenie pasākumi ugunsgrēku radītās ietekmes samazināšanai, kas galvenokārt vērsti uz to rašanās un attīstības iespēju minimizēšanu, kā arī reaģēšanas uz avārijas situācijām efektivitātes paaugstināšanu. Izstrādājot pasākumu plānu ņemams vērā, ka ugunsgrēka izcelšanās vieta var būt gondolā, aptuveni 179 m augstumā, kas vērtējama

⁵¹ Skat. arī Ziņojuma 3.8.5. nodaļu "Teritorijas tuvāko/šķērsojamo virszemes ūdensobjektu raksturojums" un 3.8.5.2. attēlu.

kā likvidēšanas iespējas apgrūtināša situācija. VES ugunsdrošības dokumentācijā jāparedz kārtība rīcībai ugunsgrēka gadījumā, kas nosaka pasākumus operatīvai rīcībai ugunsgrēka konstatēšanas gadījumā, iekļaujot gan iesaistāmo dienestu apziņošanu, gan nepieciešamo resursu piesaisti ugunsgrēka ierobežošanai un likvidēšanai.

- 6.11.4.14. Ziņojumā nav identificēti tādi limitējoši faktori, kuru dēļ kāda no vērtētajām VES būvniecības vietām būtu atzīstama par neatbilstošu vides risku vērtējuma kontekstā, ja tiek īstenoti ietekmi samazinoši pasākumi un tehnoloģiski risinājumi. Vērtējot paredzētās darbības tehnoloģiskās alternatīvas secināts, ka visi Ziņojumā vērtētie staciju modeļi ir līdzvērtīgi vides riska pārvaldības kontekstā. Arī attiecībā uz vērtētajām VES novietojuma pozīcijām, veicot avāriju riska novērtējumu nav identificēti tādi limitējoši faktori, kuru dēļ kāda no vērtētajām VES būvniecības vietām būtu atzīstama par neīstenojamu. Ņemot vērā, ka Paredzētajai darbībai nebūs saistoša prasība Noteikumi Nr. 563 kārtībā izstrādāt paaugstinātas bīstamības objekta civilās aizsardzības plānu, VES ekspluatācijas un apkalpošanas dokumentācijā jāiekļauj sadaļa VES darbības un blakus esošo objektu radītās drošības un vides risku pārvaldībai, paredzot risinājumus ietekmes mazināšanai, risku attīstības iespēju minimizēšanai, ja negadījums vai avārija notikusi, kā arī pasākumus un kārtību reaģēšanai uz avārijas situācijām.
- 6.11.4.15. **Dienests secina, ka jautājumi, kas saistīti ar drošības aspektiem Vēja parka būvniecības un ekspluatācijas fāzē, ir daļēji jau noregulēti ar iepriekš šajā atzinumā ietvertajiem nosacījumiem, kā arī prasības to pārvaldībai noteiktas ar ārējiem normatīvajiem aktiem. Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju par drošības un vides risku pārvaldību (Ziņojuma 3.10.6. nodaļa un Ziņojuma 7.2.2. tabula), Dienests atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt šādus papildu nosacījumus Paredzētās darbības īstenošanai tās akcepta gadījumā:**
- A) Ja VES novietojums tiek precizēts vai to tehniskie raksturlielumi, kas izmantoti veiktajos vides risku aprēķinos, salīdzinājumā ar Ziņojumā vērtētajiem (Ziņojuma 3.10.2.2. tabula) tiek būtiski mainīti, veicams atkārtots drošības attālumu aprēķins un nosakāmas VES, kuras rada paaugstinātu risku uz publiskās lietošanas autoceļiem, dzelzceļa infrastruktūru, ūdenstecēm un ūdenstilpēm. Ūdens objektiem noteiktajās riska zonās novietotās VES ekspluatējamās, izmantojot biodegradējamus vai līdzvērtīgus eļļošanas un hidrauliskos materiālus. Aktualizētais vides risku novērtējums un ietekmi mazinošie risinājumi jāpievieno būvprojektam.
 - B) Visas VES, kurām būvprojektam pievienotajā drošības attālumu novērtējumā noteiktās aplidojuma mešanas paaugstināta riska zonas pārklājas valsts un pašvaldības autoceļu nodalījuma joslām, jāapriko ar aplidojuma detektēšanas un staciju darbības apturēšanas sistēmām vai pretapledošanas sistēmām, vai jāizmanto citi līdzvērtīgi risinājumi.
 - C) Pirms Vēja parka ekspluatācijas jāizstrādā un ekspluatācijas laikā jāuztur drošības pārvaldības sistēma, kas ietver avāriju riska izvērtējumu un pasākumus, lai novērstu avāriju, bet avārijas gadījumā – ierobežotu vai samazinātu tās sekas.

6.11.5. Troksnis un vibrācijas.

- 6.11.5.1. Viena no būtiskām vēja parka ietekmēm ir tā radītais troksnis. Cilvēku un to veselības aizsardzību no VES radītā akustiskā trokšņa daļēji jau nodrošina Noteikumu Nr. 240

163.2. punkts⁵², kas nosaka minimālo pieļaujamo attālumu no VES (un vēja parkiem) līdz dzīvojamām un publiskām ēkām. Ņemot vērā trokšņa ietekmes atkarību no daudziem faktoriem, IVN procesā Paredzētās darbības radītā trokšņa ietekme ir jāvērtē atbilstoši projekta stadijai pieejamajai informācijai, lai savlaicīgi pārliecinātos, vai nevarētu būt konstatējamas problēmsituācijas, kā arī kādas summāras un nozīmīgas ietekmes. Trokšņa ietekmes vērtējums pievienots Ziņojuma 3.1. nodaļā, ievaddati Ziņojuma elektroniskajos pielikums E.1. (Trokšņa aprēķinu modeļu dati) un E.2. (Zemas frekvences trokšņa aprēķinu rezultāti), pasākumu apkopojums ietekmes samazināšanai pievienots Ziņojuma 7.2.2. tabulā.

- 6.11.5.2. Vides trokšņa rādītājus, to piemērošanas kārtību un novērtēšanas metodes nosaka Noteikumi Nr. 16. Šo noteikumu 2. pielikuma 3.2. un 3.3. punkts noteic, ka atbilstību trokšņa robežlielumiem novērtē teritorijā, kura ietver dzīvojamo apbūvi ņemot vērā teritorijas plānojumā noteikto galveno (primāro) teritorijas izmantošanas veidu, kā arī teritorijas, kuras ietver dzīvojamo apbūvi, kas reģistrēta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā kā apbūves zeme vai zeme zem dzīvojamo ēku pagalmiem. Attālumi no plānotajām VES līdz tuvākajām dzīvojamās apbūves ēkām norādīti Ziņojuma 2.1.2. tabulā, kā arī detalizēti E.2. pielikumā⁵³. Plānoto VES un dzīvojamo māju savstarpējais novietojums attēlots arī Ziņojuma 2.1.1. attēlā, kurā norādīti arī minimālā 800 m attāluma rādiusi ap katru no mājām. Vides un zemas frekvences troksnis novērtēts dzīvojamās apbūves teritorijās un dzīvojamās ēkās, kuras izvietotas līdz 2 km attālumā no potenciālajām VES būvniecības vietām, kopumā 31 dzīvojamās apbūves teritorijā, savukārt kumulatīvā ietekme vērtēta ar plānotiem vēja parkiem, kuri izvietoti līdz 4 km attālumā no potenciālajām VES būvniecības vietām, proti, vēja parku “Birzgale”.
- 6.11.5.3. Darbības vietā un tās apkārtnē atrodas galvenokārt lauku zemēs izbūvētas viensētas, līdz ar to Ziņojumā pārbaudāmais rūpniecisko objektu vides trokšņa robežlielums atbilstoši Noteikumos Nr. 16 noteiktajam ir L_{diena} 55 dB(A), L_{vakars} 50 dB(A) un L_{nakts} 45 dB(A). Pasaules veselības organizācija (turpmāk – PVO) ir izstrādājusi vadlīnijas, saskaņā ar kurām rekomendējoša rakstura robežvērtība VES radītajam diennakts vidējam troksnim L_{dnv} ir 45 dB(A)⁵⁴. Vides trokšņa novērtējumā izmantotā pieeja raksturota Ziņojuma 3.1.2. nodaļā. Vides trokšņa aprēķini veikti, izmantojot datorprogrammu *IMMI 2024-2 (izstrādātājs Wölfel Engineering GmbH & Co. KG)*, kur aprēķiniem izmantotas Noteikumu Nr. 16 5. pielikuma 2.1. sadaļā „Vispārīgi noteikumi – ceļu satiksmes, sliežu ceļu un rūpnieciskais troksnis”, 2.4. sadaļā „Rūpnieciskais troksnis” un 2.5. sadaļā „Aprēķins: trokšņa izplatīšanās no ceļu satiksmes, sliežu ceļu satiksmes un rūpnieciskajiem avotiem” norādītās metodes.
- 6.11.5.4. Esošais jeb fona trokšņa līmenis Paredzētās darbības ietekmes zonā raksturots Ziņojuma 3.1.3.1. nodaļā. Kā norādīts Ziņojumā, Darbības vietas tuvumā neatrodas nozīmīgi rūpnieciskā trokšņa avoti. Par nozīmīgākajiem trokšņa avotiem plānotā vēja parka apkārtnē ir uzskatāmi valsts autoceļi un dzelzceļš, kuriem atbilstoši Noteikumiem Nr. 16 tiek noteikti vides trokšņa robežlielumi, kas piemērojami tikai satiksmes radītajam troksnim, bet ne lai summāri novērtētu visa veida avotu (t.sk. Rūpniecisko objektu) radīto troksni. Tā kā VES ekspluatācija nav saistīta ar

⁵² Nosacījums, ka vēja elektrostacijām, kuru jauda ir lielāka par 2 MW, attālums no tuvākās plānotās vēja elektrostacijas un vēja parka robežas līdz dzīvojamām un publiskām ēkām ir vismaz 800 m, ir spēkā no 2020. gada 13. oktobra.

⁵³ E.2. pielikuma datnes *DECIBEL [..]alternativa_Main Result.pdf* katrai no alternatīvām un vērtētajiem modeļiem..

⁵⁴ Skat. 2024. gada redakciju: <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/378095/9789240095380-eng.pdf?sequence=1>.

nozīmīgām transporta plūsmām, satiksmes radītais troksnis šī trokšņa novērtējumā netiek atsevišķi detalizēti izvērtēts.

- 6.11.5.5. Izvērtējot esošo situāciju secināts, ka Paredzētās darbības radītais vides un zemas frekvences troksnis vērtējams tikai kumulatīvi ar SIA "Crosswind" (reģistrācijas Nr. 40203060470) plānoto vēja parka "Birzgale" radīto ietekmi. Mazākais attālums starp abos vēja parkos plānotajām VES ir aptuveni 3,9 km. Lai novērtētu kopējo trokšņa līmeni pieņemts, ka vēja parkā "Birzgale" tiek uzstādīts VES modelis ar augstāko trokšņa emisiju⁵⁵ - *Vestas V172-7.2* ar aerodinamiski uzlabotiem spārniem, savukārt vēja parkā "Stelpe 1" IVN procesa ietvaros vērtētais VES modelis ar augstāko vides trokšņa emisiju ir *Nordex N163 - 7.0* ar standarta spārniem.
- 6.11.5.6. Vēja parks tiks pieslēgts jaunajai apakšstacijai, kas tiks izbūvēta nekustamajā īpašumā "Aizpurves" (zemes vienības kadastra apzīmējums 40440030057) un paredzēta arī plānotā saules parka darbības nodrošināšanai. Apakšstacija atrodas aptuveni 8 km attālumā uz DR no Darbības vietas (Ziņojuma 2.3.4.3. attēls, skat. arī šī atzinuma 3.3.5. punktu), līdz ar to Ziņojumā tā nav ņemta vērā fona un summārajā trokšņa ietekmes novērtējumā. Ziņojumā nav sniegta informācija par iespējamu elektroenerģiju uzkrājošās bateriju sistēmas (angliski BESS – *Battery Energy Storage System*) uzstādīšanu darbības nodrošināšanai.
- 6.11.5.7. Plānotā vēja parka tuvumā, attālumā, kādā varētu veidoties vērā ņemamams kumulatīvas ietekmes, neatrodas nozīmīgi autotransporta infrastruktūras trokšņa avoti. Valsts reģionālie autoceļi P73 Vecumnieki - Nereta Subate, P87 Bauska - Aizkraukle, P88, Bauska - Linde, P89 Ķekava- Skaistkalne, uz kuriem ir vērā ņemama satiksmes intensitāte, atrodas vairāk nekā 4 km attālumā no plānotajām VES, savukārt valsts vietējas nozīmes autoceļi V995 Druva - Birzgale - Valle un V1007 Pārbrauktuve - Birzgale atrodas 2-3 km attālumā no plānotajām VES. Saskaņā VSIA "Latvijas Valsts ceļi" apkopotajiem datiem par satiksmes intensitāti, tā uz abiem valsts vietējas nozīmes autoceļiem nepārsniedz 1000 transportlīdzekļu diennaktī robežu, bet uz valsts reģionālajiem autoceļiem satiksmes intensitātei ir robežas no 2 līdz 5 tūkst. transportlīdzekļu diennaktī. Ņemot vērā lielo attālumu līdz valsts autoceļiem un satiksmes intensitāti uz tiem, nav pamata domāt, ka VES radītais troksnis varētu veidot nozīmīgas kumulatīvas ietekmes ar autotransporta troksni. Jāņem arī vērā, ka Noteikumi Nr. 16 neparedz robežlielumus autosatiksmes un rūpnieciskā trokšņa summārās ietekmes vērtēšanai ietekmei, līdz ar to šāds aprēķins Ziņojumā nav veikts.
- 6.11.5.8. Ņemot vērā to, ka, uzsākot vēja parka projektēšanu un izvēloties VES modeli, tas var atšķirties no šajā IVN ziņojumā vērtētā, tehnoloģisko alternatīvu kontekstā ir izvēlēta pieeja vērtēt sliktāko iespējamo scenāriju, proti, skaļāko staciju, ja nepieciešams, nosakot trokšņa emisijas ierobežojumus, kas nodrošinātu paredzētās darbības atbilstību normatīvo aktu prasībām neatkarīgi no būvprojektēšanas stadijā izvēlēta VES modeļa. Visiem vērtētajiem VES modeļiem ir iespējams ieregulēt arī speciālus darbības režīmus, kas nodrošina zemākas trokšņa emisijas vērtības, bet novērtējums veikts standarta režīmam, kas atbilst sliktākās iespējamās situācijas vērtējuma pieejai. Ziņojumā arī norādīts, ka visi ražotāju piedāvātie speciālie jeb troksni mazinošie režīmi ir saistīti arī ar ievērojami zemākiem staciju efektivitātes rādītājiem. Informācija par VES modeļiem, kuri varētu tikt uzstādīti vēja parkā "Stelpe 1", ir apkopota Ziņojuma 2.2. nodaļā, bet informācija par VES modeļu radīto skaņas jaudas līmeni pie noteikta vēja ātruma standarta režīmā ir pievienota Ziņojuma 3.1.2.2 – 3.1.2.4. tabulās. Tabulās

⁵⁵ Vēja parka "Birzgale" IVN ziņojums un informācija par trokšņa novērtējumu un izmantotajiem modeļiem, pieejama: <https://environment.lv/lv/aktualitates/sabiedriskas-apspriesanas/pazinojums-par-ietekmes-uz-vidi-novertejuma-zinojuma-sabiedrisko-apspriesanu-veja-elektrostaciju-parks-birzgale.html>

norādīta VES radītā kopējā skaņas jauda pie noteikta vēja ātruma, bet aprēķini veikti, izmantojot detalizētus datus par skaņas jaudas līmeni 1/3 oktāvu frekvenču joslās.

- 6.11.5.9. Ziņojumā secināts (skat. arī indikatīvo modeļu trokšņa emisijas salīdzinājumu Ziņojuma 3.1.2.1. attēlā), ka augstāko trokšņa emisiju radītu VES modeļa *Nordex N163-7.0* uz 169 m augsta masta ar standarta spārniem ekspluatācija. Šis modelis izmantots, lai novērtētu vēja parka potenciāli radīto vides trokšņa līmeni dzīvojamās apbūves teritorijās, kas novietotas līdz 2 km attālumā no Darbības vietas. Iegūtie rezultāti apkopoti Ziņojuma 3.1.10. tabulā, vērtētā vēja parka radītā trokšņa izkļedes kartes – Ziņojuma 3.1.3.1. – 3.1.3.4. attēlos. Norādītajā tabulā ietvert arī kumulatīvās ietekmes aprēķinu rezultāti, no kuriem secināms, ka, uzstādot Ziņojumā vērtētās vai mazāku ietekmi radošas VES, kumulatīvā ietekme neveidosies (skat. arī Ziņojuma 3.1.3.4. nodaļu un tajā ietvertos attēlus, kurā sniegta detalizēta informācija).
- 6.11.5.10. VES ekspluatācijas laikā radītais trokšņa līmenis nevienā no vērtētajām alternatīvām nepārsniegs Noteikumos Nr.16 noteiktos vides trokšņa robežlielumus tuvumā esošajās dzīvojamās apbūves teritorijās. Noteikumu Nr. 16 robežlielumi rūpniecisko objektu vides troksnim VES ekspluatācijas laikā netiek pārsniegti nevienā no vērtētajiem mājokļiem un nevienā no diennakts periodiem. Saskaņā ar aprēķinu rezultātiem augstākais trokšņa līmenis tiks sasniegts dzīvojamās apbūves teritorijā “Kaspari”, kur dienas periodā tas aprēķināts 40 dB(A) līmenī, savukārt vakara un nakts periodā - 41 dB(A). Ņemot vērā, ka trīs no paredzētajām VES, Nr. 1, Nr. 6 un Nr. 7, atrodas 844 līdz 933 m attālumā no šīs dzīvojamās ēkas, šajā apbūves teritorijā aprēķinātā L_{dvn} vērtība ir 47 dB(A) un pārsniedz PVO rekomendēto vērtību. L_{dvn} 45 dB(A) aprēķināts arī dzīvojamās mājas “Ātiņi” teritorijā un arī šajā gadījumā divas VES, Nr.8 un Nr.10, paredzēts izvietot tuvāk par 900 m no tās.
- 6.11.5.11. Vērtējot Paredzētās darbības atbilstību PVO rekomendācijām konstatējams, ka aprēķinu rezultāti vēl 7 māju teritorijās⁵⁶ ir tuvi rekomendētajai vērtībai un aprēķinātā L_{dvn} vērtība ir robežās no 43 dB(A) līdz 45 dB(A). Kā dzīvojamo apbūvi lielākā apjomā ietekmējošas Dienests identificē VES Nr. 6, Nr. 3 un Nr. 4. vēja parka “Stelpe 1” D daļā, kur arī dzīvojamo māju blīvums ir lielāks un attālumi līdz VES mazāki nekā pārējo VES ietekmes zonā. Šāda sakarība konstatējama arī zemas frekvences trokšņa novērtējumā.
- 6.11.5.12. Ņemot vērā, ka sakarība starp trokšņa emisijas samazinājumu un trokšņa imisijas⁵⁷ samazinājumu ir lineāra, izvēloties, piemēram, par aptuveni 5 dB(A) klusāku modeli nekā Ziņojumā vērtētais (*Nordex N163-7.0* ar standarta spārniem un maksimālo skaņas jaudas līmeni $L_{w(A)} - 109,4$ dB, ko sasniedz pie vēja ātruma 7 m/s, Ziņojuma 3.1.2.3. tabula), trokšņa radītais diskomforts var tikt samazināts arī visvairāk ietekmētajās dzīvojamo māju teritorijās. Iespējami arī citi tehniski risinājumi ietekmes samazināšanai, ja tāda nepieciešamība tiek konstatēta.
- 6.11.5.13. Pamatojoties uz veikto aprēķinu rezultātiem, Ziņojumā prognozēts, ka vēja parkā “Stelpe 1” atbilstību PVO noteiktajam diennakts vidējā trokšņa līmenim būtu iespējams sasniegt, ekspluatējot četrus no pārējiem vērtētajiem VES modeļiem (*Vestas V162-6.2* ar standarta un aerodinamiski uzlabotiem spārniem un *N175-6.8* ar aerodinamiski uzlabotiem spārniem), bet ne modeļus *Nordex N163-7.0* un *N175-6.8* ar

⁵⁶ Māju *Strautmaļi*, *Poriņi*, *Jaunstāmuri* teritorijās aprēķinātā L_{dvn} vērtība ir 44 dB(A), bet māju *Straumes*, *Apsēni*, *Beikapi*, *Grašiņi* teritorijās aprēķinātā L_{dvn} vērtība ir attiecīgi 43 dB(A).

⁵⁷ Trokšņa imisija attiecas uz skaņas jaudu, ko uztver receptors, piemēram, cilvēks, ēka vai dabiskais biotops, no trokšņa avota. Tas atspoguļo faktisko trokšņa iedarbību, kas rodas noteiktā vietā.

standarta spārniem. Rezultāti par iespēju nodrošināt PVO rekomendēto trokšņa līmeni grafiskā formā attēloti Ziņojuma 3.1.5.1. attēlā.

- 6.11.5.14. Likuma *Par piesārņojumu* tvērumā troksnis kā viens no emisiju veidiem (un vides piesārņojums) tiek vērtēts kā cilvēkam dzirdamais troksnis (parasti diapazonā no 16 Hz līdz 20 kHz). Ņemot vērā, ka rūpnieciskās iekārtas, arī transportlīdzekļi, dažādi motori un citi mehānismi rada troksni zemo frekvenču diapazonā (10–160 Hz), cilvēku veselības aizsardzības kontekstā vērtējama arī zemo frekvenču diapazonā radītā trokšņa ietekme.
- 6.11.5.15. Latvijā nav normatīvā regulējuma, kas noteiktu specifiskus trokšņa robežlielumus un novērtēšanas kārtību to avotu radītajam troksnim, kas emitē zemas vai augstas frekvences skaņas. Ziņojumā norādīts, ka publicētajos izvērtējumos par VES radīto ietekmi, zemas frekvences troksnim aprēķinātās vērtības galvenokārt tiek salīdzinātas ar dzirdamības sliekšņiem (Vācijā) vai zemas frekvences trokšņa robežlielumiem darba vidē, jo lielākajā daļā Eiropas valstu VES radītais zemas frekvences troksnis vēl netiek limitēts ar normatīvos aktos noteiktiem robežlielumiem. Izvērtējot citu Eiropas valstu pieredzi, konstatēts, ka specifiski robežlielumi VES radītam zemas frekvences troksnim ir noteikti Dānijā (2019. gada 7. februārī Vides un Pārtikas ministrija izdeva jaunu rīkojumu Nr. 135⁵⁸). Ar šo rīkojumu noteikta zemas frekvences skaņas novērtēšanas kārtība un aprēķinos izmantojamie vienādojumi, kā arī robežlielums, kas saistošs visiem vēja parku attīstītājiem. Minētais rīkojums nosaka, ka VES radītais summārais zemas frekvences (10–160 Hz) trokšņa līmenis dzīvojamo ēku telpās nedrīkst pārsniegt 20 dB(A) pie vēja ātruma 6 m/s un 8 m/s (10 m augstumā virs zemes). Esoša vai plānota trokšņa līmeņa atbilstība robežlielumam tiek noteikta aprēķinu ceļā, nenosakot prasības nenoteiktības piemērošanai aprēķinu rezultātiem. Ziņojumā aprēķinu veikšanai un modelēšanai izmantota programma *WindPro*, kas ietver moduli zemas frekvences trokšņa aprēķināšanai atbilstoši Dānijas Vides un Pārtikas ministrijas rīkojuma Nr. 135 prasībām. Ievaddati un detalizēta informācija par veiktajiem aprēķiniem 31 dzīvojamajā ēkā, kuras izvietotas līdz 2 km attālumā no potenciālajām VES būvniecības vietām pievienoti Ziņojuma E.2. pielikumā (elektroniskā formātā). Ņemot vērā, ka kopējā zemas frekvences trokšņa līmeņa kontekstā izšķiroša nozīme var būt VES radītajam troksnim pie vienas noteiktas frekvences, zemas frekvences trokšņa ietekme analizēta visiem trim IVN ziņojumā vērtētajiem VES modeļiem. Informācija par piemērotajām zemes virsmas seguma, skaņas izolācijas un atmosfēras absorbcijas korekcijām ir apkopota 3.1.2.5. tabulā, bet par trokšņa emisijas datiem katram no modeļiem – 3.1.2.6. – 3.1.2.8. tabulās. Aprēķinu rezultāti apkopoti Ziņojuma 3.1.4.1. tabulā, 3.1.4.1. attēlā attēlota zemas frekvences trokšņa izkliede grafiskā formā.
- 6.11.5.16. Atbilstoši veikto aprēķinu rezultātiem augstāks zemas frekvences trokšņa līmeņa piesārņojums ir sagaidāms, ja izbūvē kādu no *Nordex* stacijām, bet zemāks, ja tiktu izbūvētas vērtētās *Vestas* stacija. Secināms, ka zemas frekvences trokšņa kontekstā aerodinamiski uzlabotu spārnu izmantošana zemas frekvences trokšņa kontekstā nerada nozīmīgas priekšrocības. Nevienā no vērtēto dzīvojamo ēku telpām un nevienā no izvietojuma alternatīvām nav prognozēti vēja parkā uzstādāmo VES radītā summārā zemas frekvences (10–160 Hz) trokšņa līmeņa rādītāji, kas pārsniegtu rekomendēto 20 dB(A) robežlielumu.

⁵⁸ Papildināts iepriekš spēkā esošais regulējums (2015. gada 21. decembra Vides un Pārtikas ministrijas rīkojums Nr. 1736), iekļaujot skaņas izolācijas korekcijas vasarnīcu jeb kotedžu tipa apbūvei, kam raksturīgi ievērojami zemāks skaņas izolācijas līmenis nekā pastāvīgi apdzīvojamām ēkām, pieejams daļu valodā - <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2019/135>.

- 6.11.5.17. Konstatējams, ka augstākās zemas frekvences vērtības noteiktas dzīvojamās mājās Kaspari (14,2 – 18,7 dB(A) atkarībā no VES modeļa) un Ātiņi (12,3 – 16,8 dB(A)). Lielāko ietekmi uz mājām Kaspari rada VES Nr. 1, Nr. 6 un Nr. 7, kuras atrodas 844 – 933 m attālumā. Savukārt māja Ātiņi atrodas divu dominējošo VES – Nr.8 un Nr.10 ietekmes zonā, kuras paredzēts izbūvēt attiecīgi 891 m un 879 m attālumā. Vēl 7 mājās⁵⁹ noteiktais augstākais zemas frekvences trokšņa rādītājs ir no 15,2 līdz 16,7 dB(A). Lielāko ietekmi uz šīm mājām rada VES Nr. 6, Nr. 3 un Nr.4, kuras noteiktas arī kā būtisku ietekmi radošas dzirdamā trokšņa diapazonā.
- 6.11.5.18. Atbilstoši Ziņojumā iegūtajiem rezultātiem, nav identificēta nepieciešamība piemērot obligātus trokšņa ietekmi samazinošus pasākumus, kuri būtu nepieciešami saskaņā ar Noteikumos Nr. 16 noteikto vai attiecībā uz zemas frekvences trokšņa vērtības nodrošināšanu. Vienlaikus Dienests norāda, ka Paredzētā darbība īstenojama nodrošinot arī PVO rekomendāciju ievērošanu attiecībā uz L_{dvn} 45 dB(A) nepārsniegšanu dzīvojamo māju teritorijās.
- 6.11.5.19. Ņemot vērā, ka Ziņojuma sagatavošanas laikā nav zināms precīzs VES novietojums un VES modelis, Dienests uzskata par samērīgu noteikt, ka tehnoloģiskā modeļa izvēle jāizdara pirms būvprojekta izstrādes, būvprojektēšanas laikā jāveic atkārtots vides trokšņa un zemas frekvences trokšņa novērtējums atbilstoši izbūvējamo VES skaitam, novietojumam un ražotāja garantētajiem tehniskajiem parametriem. Novērtējumam jāpievieno iekārtu (VES, kā arī BESS un transformatoru apakšstacijas, ja attiecināms) tehniskā informācija, kas ņemta vērā trokšņa ietekmes aprēķinos un kuras atbilstība pārbaudāma pieņemot objektu ekspluatācijā. Precizētajā zemas frekvences trokšņa novērtējumā norādāma informācija par piemērotajām zemes virsmas seguma, skaņas izolācijas un atmosfēras absorbcijas korekcijām. Atkarībā no precizētajā modeli iegūtajiem rezultātiem lemjams, vai un kādi ietekmi samazinoši pasākumi ir jāpiemēro. Trokšņa ietekmes novērtējums jāpievieno būvprojektam.
- 6.11.5.20. Nepieciešamības gadījumā kā viens no risinājumiem zemas frekvences radītās ietekmes samazināšanai ir dzīvojamo ēku skaņas izolācijas uzlabošana, panākot vienošanos ar ēku īpašniekiem. Iespējami arī tehniski un tehnoloģiski risinājumi, piemēram, VES modeļa ar iestatāmu darbības režīmu (piemēram, vienas vai vairāku staciju darbināšana samazināta trokšņa jeb *Noise optimized mode* režīmā), kas nodrošina zemākas trokšņa emisijas vides un arī zemo frekvenču diapazonā, izvēle. Šādi risinājumi nepieciešamības gadījumā var nodrošināt arī PVO rekomendēto un Veselības inspekcijas atbalstīto L_{dvn} vērtību ievērošanu visās jutīgajās teritorijās. Līdz ar to, izvēloties uzstādāmo modeli, Ierosinātajai jāņem vērā labākais risinājums kopējā vides snieguma un cilvēka veselības kontekstā.
- 6.11.5.21. Ziņojuma 7.2.2. tabulā Izstrādātāja ir apkopojusi informāciju par Vēja parka radītās ietekmes samazināšanas pasākumiem un nosacījumiem Paredzētās darbības īstenošanai, kurus Ierosinātāja apņēmusies ievērot būvniecības un ekspluatācijas periodos. Dienests norāda, ka PVO rekomendācija par diennakts vidējā trokšņa nodrošināšanu ir obligāts nosacījums Paredzētās darbības nodrošināšanai. Dienesta ieskatā ir samērīgi noteikt, ka pirms Vēja parka nodošanas ekspluatācijā veicami vides trokšņa mērījumi pie visvairāk ietekmētajām mājām. Konstatējot, ka tiek pārsniegti Noteikumos Nr. 16 noteiktie vides trokšņa robežlielumi un/vai netiek nodrošināts PVO rekomendētais trokšņa līmenis, jāīsteno atbilstoši trokšņa samazināšanas pasākumi.

⁵⁹ Mājas sarindotas dilstošā zemas frekvences trokšņa secībā: *Strautmaļi, Poriņi, Jaunstāmuri, Straumes, Apsēni, Beikapi, Grašiņi*

Mērījumu veikšanas vietas un metodika saskaņojama ar Veselības inspekciju pirms mērījumu uzsākšanas.

- 6.11.5.22. Trokšņa novērtējumā nav kvantitatīvi vērtēta būvdarbu ietekme uz trokšņa līmeni Darbības vietas apkārtnē, jo uz būvdarbiem, kas saskaņoti ar vietējo pašvaldību, netiek attiecināti Noteikumos Nr. 16 noteiktie vides trokšņa robežlielumi⁶⁰. Ziņojuma 3.1.3.2. nodaļā norādīts, ka Vēja parka būvniecību paredzēts pabeigt aptuveni divu gadu laikā, veicot to pakāpeniski pa etapiem, līdz ar to būvniecības laikā radītais troksnis raksturojams kā nepastāvīgs. Ziņojumā norādīts, ka būvniecības darbos izmantoto iekārtu trokšņa emisijas rādītāji nebūs augstāki par Ministru kabineta 2002. gada 23. aprīļa noteikumu Nr. 163 “Noteikumi par trokšņa emisiju no iekārtām, kuras izmanto ārpus telpām” 2. pielikumā noteiktajām iekārtu trokšņa emisijas robežvērtībām. Nozīmīgāko trokšņa piesārņojumu plašākā teritorijā radīs materiālu un iekārtu transportēšana. Saskaņā ar Ziņojuma 2.3. nodaļā norādīto, vēja parka būvniecības laikā kravas automašīnu gada vidējā diennakts satiksmes intensitāte (GVDI) varētu pieaugt par 27 kravas automašīnu reisiem (turp un atpakaļ), pieņemot, ka visa veidu materiālu transportēšana tiek veikta pa vienu maršrutu. Tā kā Darbības vietu šķērso dzelzceļa līnija (skat. arī šī atzinuma 3.3.4. punktu), tiešā piekļuve VES Nr. 1. - 7. un VES Nr. 8. - 10., 13. grupām tiks organizēta pa dažādiem maršrutiem. Līdz ar to prognozēts, ka GVDI uz pašvaldības autoceļiem B1, B2 un B6 varētu sasniegt aptuveni 17 kravas automašīnas diennaktī jeb līdz 2 kravas automašīnām stundā, savukārt uz pašvaldības autoceļa B7 - aptuveni 10 kravas automašīnas diennaktī jeb vienu kravas automašīnu stundā. Kā norādījusi Izstrādātāja, ja satiksmes intensitāte uz grants autoceļa ir 2 kravas automašīnas stundā, trokšņa līmenis jau 3 m attālumā no autoceļa vairs nepārsniedz aptuveni 50 dB(A), līdz ar to nav paredzams, ka transportēšanas laikā tiks pārsniegti Noteikumos Nr. 16 noteiktie trokšņa robežlielumi satiksmes radītajam troksnim, kas dienas periodā atbilst 65 dB(A), vakar periodā 60 dB(A), bet nakts periodā 55 dB(A).
- 6.11.5.23. Vērtējot VES radītās vibrācijas un to iespējamo ietekmi (Ziņojuma 3.13.1. nodaļa), Izstrādātāja norādījusi, ka Latvijā nav arī normatīvo aktu, kas regulē vibrācijas līmeni apkārtnējā vidē. Salīdzinot šobrīd jau 2010. gada 1. jūlijā spēku zaudējušajos Ministru kabineta 2003. gada 25. jūnija noteikumos Nr. 341 “*Noteikumi par pieļaujamiem vibrācijas lielumiem dzīvojamā un publisko ēku telpās*”⁶¹ noteiktos pieļaujamos robežlielumus ar Vācijas un Kanādas⁶² pētījumos noteiktajiem vibrācijas lielumiem, konstatējams, ka VES radītās vibrācijas jau aptuveni 300 m no VES nepārsniedz līdz 2010. gadam Latvijā noteiktos robežlielumus. Ņemot vērā, ka VES vibrāciju līmenis to tehniskajās komponentēs (gultņi, pārnese kārba u. c.) nav atkarīgs no VES jaudas, un Vācijā izstrādātā standarta VDI 3834 “*Mehānisko vibrāciju mērīšana un novērtēšana vēja elektrostacijām un to komponentēm, sauszemes VES ar pārnese kārībām*”⁶³ noteiktos vibrācijas robežlielumus, gan ātruma (angļu val. *velocity*), gan paātrinājuma (angļu val. *acceleration*) izteiksmē, ievēro visi nozīmīgākie ražotāji jaunu VES modeļu projektēšanā, kā arī operatori, veicot iekārtu ekspluatāciju, nav pamata uzskatīt, ka Paredzētās darbības radītais vibrācijas līmenis

⁶⁰ Noteikumu Nr. 16 2.8. punkts.

⁶¹ Vibrācijas robežlielumi tika noteikti ārstniecības iestāžu operāciju zālēm, kā arī ārstniecības un rehabilitācijas iestāžu palātām (nakts periodā), kur izsvērtais vibrācijas paātrinājums nedrīkstēja būt lielāks par 0,028 m/s².

⁶² Ziņojumā norādīts, ka Kanādā 88 VES vēja parkā (vienas VES jauda – 2,3 MW) noteikts, ka līmenis 0,01 m/s² tiek nodrošināts 300 m attālumā no tā.

⁶³ Kopsavilkums angļu valodā pieejams: <https://experten-zentrum.tech/wp-content/uploads/2022/02/VGB-PowerTech-2017-07-Use-of-VDI-3834-for-vibration-monitoring-of-large-fleets.pdf>

būs augstāks nekā iepriekšminētajos pētījumos iegūtais. Secināms, ka vibrāciju ietekme, tostarp uz cilvēku veselību, īpašumiem un to drošību, vērtējama kā nebūtiska.

6.11.5.24. Lemjot par nosacījumu izvirzīšanas nepieciešamību, Dienests secina, ka papildus ārējos normatīvajos aktos jau noteiktajam un Ziņojuma 3.1.5. nodaļā un 7.2.2. tabulā paredzētajam nepieciešams ar šo atzinumu nostiprināt un izvirzīt nosacījumus Paredzētās darbības īstenošanai tās akcepta gadījumā:

- a) Vēja parka izbūvē jāizmanto pēc iespējas klusāks VES modelis, lai VES radītā vides trokšņa vērtība nevienā vērtētajā dzīvojamo māju teritorijā nepārsniegtu Noteikumos Nr. 16 noteiktos rūpniecisko objektu vides trokšņa robežlielumus, kā arī netiktu pārsniegta PVO rekomendētā VES radītā trokšņa diennakts vidējā vērtība - L_{dnv} 45 dB(A).
- b) Paredzētā darbība īstenojama, izvēloties VES skaitu, novietojumu un modeli tā, lai Paredzētās darbības teritorijas apkārtnē esošo dzīvojamo ēku iekštelpās VES radītais summārais zemas frekvences (10–160 Hz) trokšņa līmenis 10 m augstumā virs zemes nepārsniegtu 20 dB pie vēja ātruma 6 m/s un 8 m/s, ja būvprojekta izstrādes laikā ārējos normatīvajos aktos nav noteikts cits zemas frekvences trokšņa normatīvs.
- c) Jāveic atkārtots vides trokšņa un zemas frekvences trokšņa novērtējums atbilstoši faktiski izbūvējamo VES skaitam, novietojumam un ražotāja garantētajiem tehniskajiem parametriem. Aktualizētais trokšņa novērtējums jāpievieno būvprojektam. Izvēlētajam risinājumam jānodrošina atbilstība šī atzinuma 6.11.5.24. punkta “a” un “b” apakšpunktā norādītajiem trokšņa robežlielumiem, PVO rekomendētajām un zemas frekvences trokšņa vērtībām.
- d) Transformatoru elektropārvades 110 kV apakšstacija un BESS (ja attiecināms) ekspluatējamas, nodrošinot Noteikumos Nr. 16 noteikto robežlielumu ievērošanu, tajā skaitā ņemot vērā Noteikumos Nr. 16 noteikto korekciju tonālam troksnim.
- e) Pēc vēja parka nodošanas ekspluatācijā jāveic vides trokšņa mērījumi vēja parkam tuvāk izvietotajās dzīvojamās apbūves teritorijās. Mērījumu veikšanas vietas, ja attiecināms, ņemot vērā arī transformatoru apakšstacijas un BESS novietojumu, un metodika saskaņojama ar Veselības inspekciju pirms mērījumu uzsākšanas. Prasību ievērošanas pēctecības un kontroles nodrošināšanai mērījumu rezultāti iesniedzami Veselības inspekcijā un Dienestā.
- f) Ja Vēja parka ekspluatācijas laikā tiek konstatēta neatbilstība Noteikumu Nr. 16 robežvērtībām un PVO noteiktajam L_{dvn} rādītājam, jāizstrādā un jārealizē papildus tehnisko un/vai organizatorisko pasākumu plāns vides trokšņa samazināšanai, piemēram, nosakāmas stacijas, kuru darbība ierobežojama vai pieļaujama tikai ar samazinātu trokšņa līmeni (piemēram, *Noise optimized mode* vai līdzvērtīgu, kāds pieejams izvēlētajam modelim). Pasākumu un turpmākās uzraudzības plāns iesniedzams un saskaņojams Veselības inspekcijā un Dienestā

6.11.6. Mirgošanas efekts un apēnojums.

6.11.6.1. Latvijā nav normatīvo aktu, kas noteiktu mirgošanas efekta novērtēšanas kārtību un limitētu šīs ietekmes pieļaujamo līmeni. VES radīto mirgošanas efekta ietekmi var

precīzi prognozēt, tā ir mainīga gada griezumā, bet konstanta ilgtermiņā. Mirgošanas efekta ietekmes novērtējums parasti tiek veikts attiecībā uz dzīvojamajām ēkām, kas atrodas vēja parku potenciālās ietekmes zonā. Mirgošanas efekta ietekme ēku pagalmu teritorijās kopumā tiek uzskatīta par mazāk traucējošu kā iekštelpās. Mirgošanas efekta ietekmi ir iespējams novērst, izmantojot tehnoloģiskus risinājumus.

- 6.11.6.2. Mirgošanas efekta ietekmi ir iespējams prognozēt, izmantojot šim mērķim izstrādātas datorprogrammas, kurā ņem vērā darba stundas, vēja virzienus un ikmēneša saules gaismas varbūtību Darbības vietā. Līdz ar to mirgošanas efektu var ierobežot, automātiski apturot VES darbību laika periodos, kad tā var izraisīt mirgošanas efektu noteiktās teritorijās. Mirgošanas efekta ietekme nav uzskatāma par izšķirošu ne tehnoloģiskās, ne vietas izvēles alternatīvas izvēlē, bet aplūkojama kontekstā ar citām ietekmēm, tajā skaitā plānotā Vēja parka lietderības rādītājiem.
- 6.11.6.3. Plānotā Vēja parka radītā mirgošanas efekta ietekme vērtēta Ziņojuma 3.2. nodaļā, informācija par mirgošanas efekta ietekmes laika aprēķinu rezultātiem plānoto 11 VES izbūvei un trīs tehnoloģiskajām alternatīvām sniegta Ziņojuma 5. pielikumā, savukārt E.3. pielikumā iekļautas aprēķinu programmatūras *WindPro* sagatavotās rezultātu datnes un ievaddati, tajā skaitā kumulatīvi ar SIA “Crosswind” vēja parka “Birzgale” 13 VES. Mirgošanas efekta novērtēšanai izmantotā *WindPro* programmatūra izstrādāta VES radīto ietekmju, tajā skaitā mirgošanas efekta, vērtēšanai un aprēķinu veikšanai. Aprēķinos izmantoti Eiropas Vidēja termiņa laika prognožu centra (ECMWF) modeļa ERA5 dati par vēja ātrumu un vēja virzienu Paredzētās darbības teritorijā laika periodam no 2015. līdz 2024. gadam (skat. šī atzinuma 3.2.13. apakšpunktu). Mirgošanas efekta aprēķinā izmantoti dati par vidējo saules spīdēšanas laiku⁶⁴ Darbības vietā. Ziņojumā mirgošanas efekta ietekmes nozīmīguma vērtēšanai izmantotas citās valstīs (Vācijā, Beļģijā, Zviedrijā) piemērotās robežvērtības⁶⁵, kuru izmantošanu rekomendē arī Veselības inspekcija. Metodiskā pieeja raksturota Ziņojuma 3.2.1. un 3.2.2. nodaļā.
- 6.11.6.4. Aprēķinu modelī kā uztvērēji iekļautas visas dzīvojamās un publiskās ēkas, kas izvietotas līdz 3 km attālumā ap paredzētajām VES. Līdz 3 km attālumā no plānotajām VES būvniecības vietām atrodas 79 dzīvojamās ēkas. Viensētas un dzīvojamās mājas aprēķinu modelī ir definētas kā punkti, kuru logi vērsti uz visām pusēm (“green house” paņēmieni). Kopsavilkums par mirgošanas efekta ietekmes laika aprēķinu rezultātiem trim tehnoloģiskajām alternatīvām (vērtēti VES modeļi *Nordex N175*, *Nordex N163* un *Vestas V162*) ir pievienots Ziņojuma 5. pielikumā⁶⁶. Mirgošanas efekta ietekmētu dzīvojamo un publisko ēku skaits katrai vērtētajai vietai un tehnoloģiskajai alternatīvai ir apkopots Ziņojuma 3.2.3.1. tabulā. Vislielākais ietekmēto ēku skaits pēc sliktākā scenārija aprēķinu metodes - 26 ēkas - paredzams izbūvējot VES modeli *Vestas V162* - 6.2, vismazākais - 20 ēkas - izbūvējot VES modeli *Nordex N163* - 7.0.

⁶⁴ Veicot aprēķinus atbilstoši reālā laika scenārijam izmantoti Valsts tīkla meteoroloģiskajā stacijā *Zosēni* fiksētie saules spīdēšanas dati par periodu no 2015. līdz 2024. gadam apkopoti Ziņojuma 3.2.2.1. tabulā.

⁶⁵ Biežāk izmantotās robežvērtības ir: ne vairāk kā 30 mirgošanas stundas gadā, ja tās aprēķinātas pēc sliktākā scenārija metodes (pieņemot, ka saule spīd nepārtraukti visu diennakts gaišā laika periodu); ne vairāk kā 10 mirgošanas stundas gadā, ja tās aprēķinātas atbilstoši reālajam scenārijam (dati no meteoroloģiskās stacijas par vidējo saules spīdēšanas laiku dienā katrā no gada mēnešiem). Vācijā, Beļģijā un Zviedrijā rekomendētā vērtība ir - ne vairāk kā 8 mirgošanas stundas gadā; ne vairāk kā 30 minūtes vienā dienā visu vērtēšanas scenāriju gadījumā.

⁶⁶ Pielikumā pievienotas tabulas par aprēķināto mirgošanas efekta ietekmes laiku, kas noteikts pēc sliktākā scenārija aprēķinu metodes, gadā un dienā, kā arī par mirgošanas efekta ietekmes laiku gadā, kas noteikts pēc reālā scenārija aprēķinu metodes. Pievienotas tabulas arī par kumulatīvo ietekmi ar vēja parku “Birzgale”. Vēja parka “Birzgale” ietekmes novērtēšanai modelī izmantoti *Siemens Gamesa SG170* - 6.6 parametri (šim modelim noteikti vislielākie mirgošanas efekta ietekmes laika pārsniegumi).

- 6.11.6.5. Tehnoloģisko alternatīvu (izbūvējamo VES modeļu) novērtējums pievienots Ziņojuma 3.2.6. nodaļā. Aprēķinu rezultāti apkopoti 3.2.6.1. tabulā. Secināms, ka vislielākais VES darbības pārtraukšanas laiks būtu nepieciešams izvēloties *Nordex N175* - 6.8 modeli, kuram pēc sliktākā scenārija metodes VES darbība jāpārtrauc 251 stundu gadā jeb 2,9% no visa gada, bet pēc statistiski iespējamā scenārija 184 stundas gadā jeb 2,1% no visa gada. Savukārt modeļa *Vestas V162* - 6.2 gadījumā, neskatoties uz to, ka ietekmēto māju skaits ir vislielākais, staciju atslēgšana būtu jānodrošina 155 stundas jeb 1,8 % no darbības laika gadā, aprēķinot to pēc statistiski iespējamā scenārija.
- 6.11.6.6. Savukārt detalizēta informācija par dzīvojamajām un publiskām ēkām, kurās mirgošanas efekta ietekmes laiks pārsniedz robežvērtības katram no vērtētajiem modeļiem, apkopota Ziņojuma 3.2.3.2. – 3.2.3.4. tabulās, bet 3.2.3.1. - 3.2.3.3. attēlos ir redzamas mirgošanas efekta ietekmes zonu kartes. Neatkarīgi no izvēlēta modeļa, kā visvairāk ietekmētās mājas noteiktas galvenokārt Vēja parka D daļas ietekmes zonā esošās, tajā skaitā *Ātiņi, Kaspari, Beikapi, Poriņi, Grašiņi, Straumes, Senči, Jaunstāmuri, Zariņi*.
- 6.11.6.7. Kumulatīvās ietekmes vērtējuma rezultāti apkopoti Ziņojuma 3.2.4. nodaļā. Abu vēja parku 3 km kopējā buferzonā atrodas piecas dzīvojamās vai publiskās ēkas: “Alpi”, “Mazgi”, “Mazmazgi”, “Mazpekšas”, “Svarēni”. Izvērtējot aprēķinu rezultātus, kas apkopoti Ziņojuma 3.2.4.1. tabulā un 3.2.4.1. attēlā konstatējams, ka mirgošanas efekta kumulatīvā ietekme starp vēja parkiem “Stelpe 1” un “Birzgale” neveidosies.
- 6.11.6.8. Vienīgais tehniskais risinājums, kuru iespējams pielietot mirgošanas efekta ietekmes laika samazināšanai, ir mirgošanu izraisīto VES darbības pārtraukšana laika periodos, kad attiecīgā stacija var izraisīt mirgošanu dzīvojamās apbūves teritorijās. Šāda režīma (angļu valodā - *shadow impact module*) uzstādīšana un konkrēto VES noteikšana atkārtoti izvērtējama pēc stacijas modeļa (arī masta augstuma un citu tehnisko raksturlielumu precizēšanas) un izbūves vietu izvēles. Nepieciešamības gadījumā precizējama arī informācija par saules spīdēšanas laiku un vēja parametriem Darbības vietā. Kā norādīts Ziņojumā, traucējošs faktors var būt ne tikai mirgošana, bet arī atspīdums no stacijas spārniem, kas veidojas īslaicīgi, kad saule noteiktā leņķi atspīd spārnu virsmu. Jaunāko modeļu VES spārni ir pārklāti ar matētu, atstarojošu pārklājumu, kas samazina vai pavisam novērš atspīduma rašanos. Arī Ziņojumā vērtēto VES modeļu ražotāji spārnu ražošanā izmanto pārklājumu, lai novērstu atspīdumu.
- 6.11.6.9. Neatkarīgi no uzstādāmā VES modeļa, Vēja parka ekspluatācija veicama tā, lai VES radītais mirgošanas efekta ietekmes laiks dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijās nepārsniegtu šādas mirgošanas efekta ietekmes robežvērtības: 30 mirgošanas stundas gadā, ja tās aprēķinātas pēc sliktākā scenārija metodes; 8 mirgošanas stundas gadā, ja tās aprēķinātas atbilstoši reālajam scenārijam; 30 minūtes vienā dienā neatkarīgi no izmantotā vērtēšanas scenārija. Ierosinātajai Paredzētās darbības īstenošana jānodrošina veidā, lai mirgošanas ietekme dzīvojamo māju teritorijā tiek novērsta, kā tas norādīts Ziņojuma 3.2.5. nodaļā un 7.2.2. tabulā.
- 6.11.6.10. **Izvērtējot Ziņojumā pievienoto informāciju saistībā ar mirgošanas efektu un apēnojumu, Dienests atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumus Paredzētās darbības īstenošanai akcepta gadījumā:**
- a) Jāveic atkārtoti mirgošanas efekta ietekmes laika aprēķini, ņemot vērā aktuālo situāciju – precizēto VES izvietojumu, skaitu, modeļa tehniskos parametrus, masta augstumu, aktuālo informāciju par tuvumā esošajiem vēja parkiem u.c. Būvprojektā katrai no VES, kuras ietekmes samazināšana noteikta kā nepieciešama, jānosaka ierobežojumi mirgošanas ietekmes laika

samazināšanai (staciju darbības apturēšanas režīms) vai izmantojamās pilnībā automatizētas VES apturēšanas sistēmas, kas ņem vērā faktisko saules spīdēšanas laiku.

b) Nosacījumi darbības režīmam (t.sk. staciju darbības apturēšanas režīms) katrai no VES iestrādājami būvprojektā kā VES darbības plāns, kas iesniedzams Dienestam.

c) Ņemot vērā visu uzstādīto VES darbības summāro ietekmi, jānodrošina atbilstība Ziņojumā norādītajiem ietekmes robežlielumiem – ne vairāk kā 30 stundas gadā un 30 minūtes dienā, ja tās aprēķinātas pēc sliktākā scenārija metodes, un ne vairāk kā 8 stundas gadā un 30 minūtes dienā atbilstoši reālā laika scenārijam, vai jānodrošina cits atbilstošs aizsardzības līmenis, ja tāds tiek vispārēji noteikts ar ārējo normatīvo aktu.

6.11.7. Vēja parka ietekme uz sakaru iekārtām, gaisa satiksmi un elektromagnētiskā lauka ietekmes novērtējums.

- 6.11.7.1. Ar VES kā elektroenerģijas ražošanas iekārtu ir saistīts arī elektriskais un magnētiskais lauks (EML), kuram vispārēji ir iespējama ietekme uz cilvēku veselību un dažādu sakaru iekārtu darbību, tādēļ tā vērtēta arī Ziņojuma 3.13.2. nodaļā. Ziņojumā raksturota EML avotu iedarbība atkarībā no tā rašanās avota un īpašībām un apkopota informācija par dažādos avotos veikto mērījumu rezultātiem. Kā EML avoti Paredzētās darbības kontekstā vērtējami VES gondolā esošais strāvas ģenerators un paaugstinošais transformators; strāvas kabelis no gondolas līdz VES torņa pamatnei; pazemes kabeļu tīkls no VES līdz apakšstacijai; pazemes kabeļu trase no VES līdz saules paneļu parka 110 kV apakšstacijai.
- 6.11.7.2. Elektromagnētiskā lauka starojuma robežlielumi un mērķlielumi, kā arī to piemērošanas kārtība un novērtēšanas metodes cilvēku veselību aizsardzības nodrošināšanai ir noteikti Ministru kabineta 2018. gada 16. oktobra noteikumos Nr. 637 *Elektromagnētiskā lauka iedarbības uz iedzīvotājiem novērtēšanas un ierobežošanas noteikumi* (turpmāk – Noteikumi Nr. 637). Atbilstoši Noteikumiem Nr. 637 pie 50 Hz (atbilst VES parametriem) EML aprēķinātā mērķlieluma skaitliskā vērtība uz cilvēku veselību ir 100 μ T. Noteikumi Nr. 637 nosaka, ka persona var atrasties šādā magnētiskā laukā bez kaitīgas iedarbības uz veselību 24 stundas diennaktī.
- 6.11.7.3. Salīdzinot vērtēto VES modeļu tehniskos parametrus Ziņojumā secināts, ka elektroenerģijas ģenerācijas un pārvades kontekstā vērtējamo staciju raksturlielumi ir līdzīgi, līdz ar to detalizēts ar elektromagnētiskajiem laukiem saistīts novērtējums veikts VES *Nordex N163-7,0* modelim, kura nominālā jauda ir 7,0 MW un tas ir komplektēts ar 20 kV transformatoru. Norādīts, ka maksimālā iespējamā strāva kabelī būs aptuveni 350 A. Aprēķini veikti pēc sliktākā scenārija, ka VES tornī tiek izmantoti ekranēti vienas dzīslas kabeli. Tādā gadījumā maksimālās strāvas radītais magnētiskais lauks 20 cm attālumā no kabeļa, nepārsniegs 4,5 līdz 22,9 μ T, atkarībā no kabeļa dzīslu savstarpējā attāluma un novietojuma. Ņemot vērā, ka VES tiešā tuvumā neviena persona neuzturēsies pastāvīgi, šādas magnētiskā lauka vērtības uzskatāmas par maznozīmīgām.
- 6.11.7.4. Kabeļu gadījumā aprēķinu veikšanai ir izmantotas ekranētas trīs dzīslas kabeļu īpašības, līdz ar to pie potenciālās maksimālās 1 kabeļa noslodzes un kabeļa ierakšanas dziļuma, kas ir lielāks par 1 metru, tiks nodrošināts optimāls magnētiska lauka samazinājums. Salīdzinājumam, aprēķini veikti arī vienas dzīslas kabeļiem. Ziņojuma 3.13.2.3. tabulā apkopoti rezultāti trīs dzīslu kabeļiem, bet 3.13.2.4. tabulā - vienas dzīslas kabeļiem.

- 6.11.7.5. Magnētiskais lauks ir tieši atkarīgs no strāvas, kas tiek vadīta cauri kabeļiem. Lielākā vēja parka “Stelpe 1” kabeļu trase sastāvēs no 7 kabeļiem. Ņemot vērā šo informāciju, Ziņojumā vērtēta situācija, kad vēja parks strādā ar tam maksimāli paredzēto jaudu – 77 MW, visi kabeļi atrodas trīsstūra novietojumā un ierakti vismaz 1 metra dziļumā, distance starp fāzēm ir 0,25 m. Saskaņā ar aprēķinu rezultātiem, kas apkopoti Ziņojuma 3.13.2.5. tabulā, konstatējams, ka aprēķinātais magnētiskā lauka plūsmas blīvums uz 7 kabeļu trases būs sagaidāms līdz 39,294 μT , kas nozīmē, ka atbilstoši Noteikumu Nr. 637 prasībām, netiek sasniegti noteikumos norādītie mērķlielumi un robežvērtības. Jāņem vērā, ka VES visu laiku nestrādās ar maksimālo jaudu, tāpēc magnētiskā lauka plūsmas blīvuma līmeņi lielākoties būs vēl zemāki.
- 6.11.7.6. Atbilstoši Izstrādātājas vērtējumam un ņemot vērā arī attālumus līdz dzīvojamajām mājām, secināts, ka elektromagnētiskie lauki, kas neizbēgami radīsies, nav uzskatāmi par tādiem, kuri varētu atstāt būtisku ietekmi uz sabiedrību kopumā un iedzīvotāju veselību, kuri dzīvo VES apkaimē un izmanto ceļus gar apakšzemes kabeļu trasēm.
- 6.11.7.7. Paredzētās darbības ietekme uz sakaru sistēmām vērtēta Ziņojuma 3.11. nodaļā. Visbiežāk kā negatīva vēja parku radīta ietekme tiek minēta potenciāli negatīva ietekme uz aeronavigācijas iekārtām, kas tiek izmantotas gaisa satiksmes vadības funkciju nodrošināšanai, meteoroloģiskajiem radiolokatoriem, jūras navigācijas sistēmām, elektronisko sakaru radiotīkliem, virszemes apraides tīkliem.
- 6.11.7.8. Darbības vietai tuvākie ekspluatācijā esošie meteoroloģiskie radari ir pie lidostas “Rīga” teritorijas uzstādītais LVĢMC pārvaldītais radars (aptuveni 55 km attālumā) un Lietuvas Hidrometeoroloģiskās aģentūras uzstādītais radars pie Laukuvas Lietuvā (aptuveni 180 km attālumā). Vēja parka “Stelpe 1” izpētes teritorija atrodas tuvāk nekā 75 km no radiolokatora “Rīga”, līdz ar ko paredzētās darbības ierosinātajai pēc galīgā staciju novietojumu precizēšanas un stacijas modeļa izvēles ir jāvērsas LVĢMC, lai saņemtu atļauju plānotā Vēja parka būvniecībai.
- 6.11.7.9. Eiropas Aviācijas drošības organizācija (*EUROCONTROL*), ņemot vērā Starptautiskās civilās aviācijas organizācijas (*ICAO*) izstrādātās vadlīnijas par būvniecības regulējumu ierobežojumu zonās ap aeronavigācijas iekārtām, kas tiek izmantotas gaisa satiksmes vadības funkciju nodrošināšanai, ir izstrādājusi vadlīnijas gaisa satiksmes navigācijas pakalpojumu sniedzējiem un vēja parku attīstītājiem par VES radītās ietekmes uz navigācijas sistēmām novērtēšanas nepieciešamību un kārtību, arī gaisa satiksmes uzraudzības radaru gadījumā nozīmīgs aspekts ir VES atrašanās radara redzamības zonā. Novērtēšanas zonu raksturojums un iespējamās ietekmes vērtēšanas nosacījumi katrā no tām apkopoti Ziņojuma 3.11.2.1. tabulā.
- ~~6.11.7.10.~~ Gaisa telpas uzraudzības radaru sistēmas izmanto arī Nacionālie bruņotie spēki. Plānotā vēja parka “Stelpe 1” izpētes teritorijas robežai tuvākais Latvijas bruņoto spēku navigācijas tehniskais līdzeklis “Lielvārde” atrodas aptuveni 20 km attālumā no tuvākās VES. Dienests, ņemot vērā Ziņojumā norādīto un izvērtējot Aizsardzības ministrijas sagatavoto aktuālo informāciju par teritorijām⁶⁷, kurās ir pieļaujama vēja parku būvniecība, pirmšķietami konstatē, ka Darbības vieta neatrodas teritorijā, kurā no 2028. gada 1. janvāra vēja parku izbūve nebūs atļauta. Ierosinātajai pēc galīgā staciju novietojumu precizēšanas un stacijas modeļa izvēles (būvprojekta izstrādes laikā) jāvērsas pēc atļaujas Aizsardzības ministrijā atbilstoši likuma “Par aviāciju” 113.⁴ panta nosacījumiem.

⁶⁷ Skatāma <https://www.mod.gov.lv/lv/informacija-veja-parku-attistitajiem>

- 6.11.7.11. IVN procesa ietvaros Ierosinātāja ir konsultējusies ar LGS⁶⁸ par plānotā Vēja parka būvniecību. Secināts, ka plānotais Vēja parks tiks izvietots zonā, kas ir tuvāk par 16 km⁶⁹ no LGS sekundārās novērošanas stacija “Taurkalne”, kuras darbību vēja parks noteiktos azimutos un augstumos var bloķēt, fragmentēt vai atstarot, līdz ar nepieciešams veikt plānotā vēja parka detalizētu ietekmes izvērtējumu uz sekundārās novērošanas staciju “Taurkalne” t.sk., ņemot vērā kumulatīvās ietekmes ar citiem apkārtnē plānotiem vēja parkiem. Detalizēts novērtējums jāveic arī uz Rīgas primāro novērošanas radiolokatoru. Ziņojuma 3.11.2. nodaļā norādīts, ka detalizētie novērtējumi tiks veikti paredzētās darbības ierosinātajam, noslēdzot līgumu ar LGS.
- 6.11.7.12. Tā kā VES kopējais augstums pārsniegs 100 m virs to atrašanās vietu augstuma, tad VES būs gaisa kuģu lidojumiem bīstami šķēršļi un atbilstoši likuma “Par aviāciju” 41.panta nosacījumiem, pirms katras VES būvēšanas būs nepieciešams saņemt Civilās aviācijas aģentūras atļauju, kurā būs norādīti arī ar gaisa kuģu lidojumu drošību saistītie tehniskie noteikumi attiecībā uz vēja elektrostaciju marķēšanu un aprikošanu ar aizsarggaismām.
- 6.11.7.13. Valsts meža dienests ir konstatējis, ka Ventspils novada Tārgales pagastā uzstādītās VES būtiski ietekmē attālinātās ugunsgrēku atklāšanas un novērošanas sistēmas (AUANS) darbību, kuras nodrošina redzamību 12 - 15 km attālumā. Šobrīd tuvākais AUANS uguns novērošanas torņi no vēja parka “Stelpe 1” plānoto VES atrašanās vietas atrodas aptuveni 18 km attālumā, tādēļ plānotajam parkam nevajadzētu radīt ietekmi uz jau uzstādīto AUNAS sistēmas darbību. Plānotā vēja parka tuvumā atrodas trīs uguns novērošanas torņi (7 km un 14 km attālumā), kas vēl nav integrēti AUNAS sistēmā, tādēļ pēc staciju novietojuma precizēšanas un modeļa izvēles Ierosinātajai jākonsultējas ar Valsts meža dienestu, ja nepieciešams, būvprojektā paredzot pasākumus ietekmes novēršanai vai samazināšanai līdz pieņemamam līmenim.
- 6.11.7.14. Atbilstoši Ziņojuma 3.11.2. apakšnodaļā norādītajam, Izstrādātāja, iepazīstoties ar nozarē veikto pētījumu rezultātiem, secinājusi, ka vēja parku izbūve var ietekmēt TV, radio un mobilo sakaru apraides kvalitāti, galvenokārt bloķējot (aizsedzot), fragmentējot un atstarojot norādīto sakaru iekārtu raidītos signālus. Visbiežāk radītie traucējumi vērtējami kā maznozīmīgi vietās, kur signāla kvalitāte ir laba, bet apraides iekārtu sasniedzamības zonas perifērijā traucējumi var būt nozīmīgi.
- 6.11.7.15. Saskaņā ar Ziņojuma 3.11.2.3. attēlā pievienoto informāciju, plānotā vēja parka teritorijā un tā tuvumā virszemes TV bezmaksas un maksas, kā arī radio apraidei nodrošina Rīgas radio un televīzijas stacija, kas atrodas aptuveni 50 km attālumā no plānotajām VES. Ziņojuma Izstrādātājas ieskatā Paredzētās darbības Ierosinātajai, sadarbojoties ar LVRTC, ir jāveic detalizēts apraides kvalitātes novērtējums pirms būvdarbu uzsākšanas, to atkārtojot pēc būvdarbu pabeigšanas un Vēja parka ekspluatācijas uzsākšanas. Ja tiek konstatēti LVRTC ieskatā nozīmīgi apraides kvalitātes traucējumi, Ierosinātajai, sadarbojoties ar LVRTC, ir jāīsteno nepieciešamie tehnoloģiskie pasākumi apraides kvalitātes atjaunošanai/ uzlabošanai.
- 6.11.7.16. Mobilo sakaru un interneta kvalitāti VES var ietekmēt, ja pārklājums vēja parka apkārtnē jau ir zemā kvalitātē. Tuvākie LMT sakaru torņi atrodas Birzgalē (aptuveni 5 km attālumā no izpētes teritorijas) un Vecumniekos (aptuveni 8,5 km attālumā no

⁶⁸ Ziņojuma 12. pielikums, LGS vēstule Nr. VI-AD/JPN-01/2024/835.

⁶⁹ Atrodas primārās un sekundārās novērošanas radiolokatoriem noteiktajā novērtēšanas 2. zonā, kura noteikta kā “Detalizēta novērtējuma zona PSR un SSR radiolokatoriem, kurā VES būvniecība nav pieļaujama bez detalizēta ietekmes novērtējuma, kura rezultāti apliecina, ka nav sagaidāma būtiska negatīva ietekme uz radiolokatoru darbību, un tas ir saskaņots ar gaisa satiksmes navigācijas pakalpojumu sniedzēju/iem.”

izpētes teritorijas), arī operatora Tele2 tornis atrodas Vecumniekos (aptuveni 9,5 km attālumā no izpētes teritorijas), Birzgalē (aptuveni 4,5 km attālumā no izpētes teritorijas), kā arī Gāguļos ir uzbūvēts Tele2 tornis (aptuveni 1,8 km attālumā no izpētes teritorijas), operatora Bite tornis atrodas gan Vecumniekos (aptuveni 8,5 km attālumā no izpētes teritorijas), gan Birzgalē (aptuveni 5 km attālumā no izpētes teritorijas). Saskaņā ar ar LMT mājaslapā pieejamo interaktīvo karti var secināt, ka apkārtējos ciemos (Birzgale, Valle, Vecumnieki) sakaru un interneta kvalitāte ir laba, pārklājums ir stabils, taču izpētes teritorijā tas ir mainīgs, ir atsevišķas vietas, kur pārklājuma nav, tāda pati tendence novērojama arī atbilstoši Tele2 mājaslapā sniegtajai informācijai, labāku sakaru kvalitāti izpētes teritorijā un tās tiešā tuvumā nodrošina operators Bite. Ziņojumā norādīts, ka gadījumā, ja pēc Vēja parka izbūves tiek konstatēta sakaru un apraides signālu kvalitātes pavājināšanās, kas saistīta ar VES darbību, nepieciešams īstenot pasākumus signāla kvalitātes uzlabošanai, kuru tehniskie risinājumi nosakāmi katrā konkrētā gadījumā individuāli.

- 6.11.7.17. Tā kā faktisko ietekmi uz sakaru sistēmām būs iespējams fiksēt tikai Vēja parka ekspluatācijas laikā, kā arī tā var būt mainīga, mainoties sakaru nodrošināšanai izmantotajām tehnoloģijām, jautājumi par jebkāda veida ietekmes samazināšanu būs risināmi starp Vēja parka operatoru un sakaru nodrošinātāju parka ekspluatācijas laikā. Ietekmes samazināšana, ja tāda nepieciešamība tiek konstatēta, panākama īstenojot pasākumus signāla kvalitātes uzlabošanai, kuru tehniskie risinājumi nosakāmi katrā konkrētā gadījumā individuāli. Ierosinātāja šādu risinājumu paredzējusi kā obligātu (Ziņojuma 7.2.2. tabula).
- 6.11.7.18. Saskaņā ar Ziņojumā veikto vērtējumu secināms, ka nozīmīgas ietekmes uz cilvēku veselību elektromagnētiskā lauka dēļ vai nozīmīgas, pārmērīgas ietekmes uz sakaru sistēmu darbību ar Paredzēto darbību īstenošanu netiek prognozētas. Vērtējot paredzētās darbības tehnoloģiskās alternatīvas kontekstā ar ietekmi uz sakaru sistēmām, nav identificēti apstākļi, kas radītu priekšrocības kādas tehnoloģiskās alternatīvas izvēlei.
- 6.11.7.19. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar elektromagnētiskā lauka ietekmi un Vēja parka ietekmi uz sakaru iekārtām, Dienests atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt nosacījumus Paredzētās darbības īstenošanai akcepta gadījumā:**
 - a) Būvprojekta izstrādes laikā Ierosinātājai jānoslēdz līgums ar VAS “Latvijas gaisa satiksme” (LGS) par plānotā Vēja parka ietekmes uz gaisa satiksmes uzraudzībai izmantotajām radiolokācijas ierīcēm detalizēta novērtējuma sagatavošanu. Novērtējumā noteiktie Paredzētās darbības realizācijas nosacījumi un saskaņojums ar LGS jāpievieno būvprojektam.
 - b) Ierosinātājai atbilstoši likuma “Par aviāciju” 41.panta nosacījumiem, jāsaņem Civilās aviācijas aģentūras atļauja un ar gaisa kuģu lidojumu drošību saistītie tehniskie noteikumi attiecībā uz vēja elektrostaciju marķēšanu un aprīkošanu ar aizsarggaismām .
 - c) Būvprojekta izstrādes laikā jākonsultējas ar LVĢMC plānotā parka ietekmi uz meteoroloģisko novērojumu veikšanai izmantotajām radiolokācijas ierīcēm, ja nepieciešams, īstenojot konsultāciju laikā noteiktos pasākumus ietekmes mazināšanai. Saskaņojums pievienojams būvprojektam.
 - d) Būvprojekta izstrādes laikā jākonsultējas ar Valsts meža dienestu un nepieciešamības gadījumā jāvienojas par pasākumu īstenošanu ietekmes uz

uguns novērošanas torņu un automātiskajām ugunsgrēku atklāšanas un novērošanas sistēmām samazināšanai.

- e) Pirms būvdarbu uzsākšanas, kā arī pēc būvdarbu pabeigšanas jānovērtē sakaru un apraides signālu kvalitāte. Mērījumu metodika un vietas jāaskaņo ar LVRTC ekspertiem. Ja pēc vēja parka izbūves tiek konstatēta sakaru un apraides signālu kvalitātes pavājināšanās, kas saistīta ar VES darbību, Ierosinātajai jāisteno pasākumi signāla kvalitātes uzlabošanai, kuru tehniskie risinājumi nosakāmi vienojoties ar sakaru nodrošinātāju katrā konkrētā gadījumā individuāli.
- f) Būvniecības ieceres izstrādes procesā atbilstoši likuma “Par aviāciju” 113.⁴ panta nosacījumiem ir nepieciešams saņemt Aizsardzības ministrijas saskaņojumu/atļauju vēja parka būvniecībai. Aizsardzības ministrija lemj par darbības pieļaujamību un, ja attiecināms, pasākumiem kompensācijas mehānismu piemērošanai valsts aizsardzības kontekstā.

6.11.8. Ietekme uz dabas vērtībām.

- 6.11.8.1. IVN ietvaros veiktais Paredzētās darbības un ar to saistīto infrastruktūras objektu iespējamās ietekmes novērtējums uz Izpētes teritorijas un tās apkārtnes bioloģisko daudzveidību pamatojas uz sertificētu dzīvnieku un augu sugu un biotopu ekspertu⁷⁰ (skat. arī šī atzinuma 3.2.20. - 3.2.26. apakšpunktu) vērtējumiem. Ekspertu atzinumi pievienoti Ziņojuma 6. – 8. pielikumos. Galvenie Sugu un biotopu ekspertu atzinumos sniegtie novērtējuma rezultāti un izdarītie secinājumi atspoguļoti Ziņojuma 3.3. nodaļā.
- 6.11.8.2. Izpētes teritorija katrā no ietekmju uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību novērtējuma aspektiem definēta un kartogrāfiskajā materiālā attēlota attiecīgajā jomā sertificēta dabas eksperta/ -u atzinumā (Ziņojuma 6. – 8. pielikums). Tāpat sugu un biotopu ekspertu atzinumos norādīta attiecīgajā ietekmes uz apkārtnes dabas vērtībām novērtējuma aspektā izmantotā metodika un informācijas avoti, sniegta informācija par veiktajiem teritorijas apsekojumiem dabā, kā arī par novērtējumā izmantotajiem datiem no DDPS “OZOLS” un citos datu avotos pieejamās informācijas.
- 6.11.8.3. Būtiskākā informācija par Izpētes teritorijā un Darbības vietā konstatētajām dabas vērtībām – aizsargājamu augu un ķērpju sugu atradnēm, ES nozīmes aizsargājamiem biotopiem, aizsargājamām un nozīmīgām putnu sugām, sikspārņiem – sniegta šī atzinuma 3.2.21. - 3.2.26. apakšpunktos. Tālāk šajā atzinumā tiek vērtētas tikai tās dabas vērtības, uz kurām saskaņā ar veikto novērtējumu prognozēta ar Paredzēto darbību saistīta negatīva ietekme un tās novēršanai nepieciešams paredzēt ietekmi mazinošus pasākumus.
- 6.11.8.4. Ietekmes uz sugām un biotopiem novērtējums ietver arī ar plānotā vēja parka saistītās infrastruktūras – elektroapgādes pieslēgumu, ceļu izbūves un / vai pārbūves izbūves vietas ietekmes novērtējumu. Atbilstoši Sugu un biotopu ekspertu norādītajam izpētē apsekota plānoto VES atrašanās vietas, izbūves laukumu lokācijas, pievedceļi, kabeļlīnijas, tām piegulošās teritorijas un 10 m zonu ap tām, kā arī līdz 180 m attālumam, ja šajā rādiusā atrodas slapju augšanas apstākļu mežaudzes ar iepriekš

⁷⁰ Ministru kabineta 2010. gada 16. marta noteikumi Nr. 267 “Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu sertificēšanas un darbības uzraudzības kārtība”; ekspertu reģistrs pieejams: https://www.daba.gov.lv/public/lat/dabas_eksperti/ekspertu_registrs/.

nokartētiem biotopiem vai potenciālajiem biotopiem. Dabas vērtību izpētes teritorija attēlota Sugu un biotopu ekspertu atzinuma 2. attēlā.

- 6.11.8.5. Atbilstoši Sugu un biotopu ekspertu atzinumam pētāmajā teritorijā konstatēto īpaši aizsargājamo biotopu veiktajam novērtējumam nelabvēlīga ietekme uz Darbības vietā konstatētajām aizsargājamām sugām un biotopiem saistāma ar tiešu aizsargājamo biotopu iznīcināšanu, meža biotopu platību fragmentāciju, tajā skaitā ar malas efekta ietekmi, iespējamu nosusināšanas ietekmi, kā arī mikroklimata izmaiņām.
- 6.11.8.6. Katra VES teritorijā un potenciālajā ietekmes zonā konstatēto dabas vērtību apraksts apkopots Sugu un biotopu ekspertu atzinuma 3. tabulā *Apsekoto VES novietņu un saistītās infrastruktūras iespējamās ietekmes raksturojums un pasākumi ietekmes samazināšanai*. Nosacījumi ietekmes samazināšanai galvenokārt saistīti ar vērtīgu koku aizsardzību, esošā hidroloģiskā režīma uzturēšanu un invazīvo sugu izplatības mazināšanu.
- 6.11.8.7. Attiecībā uz īpaši aizsargājamo ķērpju un sēņu sugu aizsardzību norādīts, ka konstatētās īpaši aizsargājamās sugas ir saistītas ar mežu biotopiem, konstatētās sugas atbilstoši IUCN kritērijiem novērtētas ar vērtējumu LC – *Least Concern* – droša suga un VU – *Vulnerable* – jutīga suga. Kastaņbrūnā artonija (*Arthonia spadicea*) ir samērā bieži sastopama ķērpju suga visā Latvijas teritorijā, raksturīga ēnainiem, mitriem mežiem. Tai nepieciešams relatīvi augsts gaisa mitrums un stabils hidroloģiskais režīms. Apdraudējums šīs sugas dzīvotnei saistāms ar mikroklimata izmaiņām mežaudzes nosusināšanas ietekmē vai pieguļošo mežaudžu nociršanas gadījumā, kā rezultātā palielinās gaismas daudzums mežaudzē un līdz ar to palielinās arī izžūšana. Sugas novērtējums pēc IUCN kritērijiem atbilst LC – *Least Concern* – droša suga, un Latvijā kopumā tā netiek uzskatīta par apdraudētu. Melnējošā cietpore (*Rigidoporus crocatus*) ir sastopama gandrīz visā Latvijas teritorijā, taču samērā reti, ļoti jutīga pret mikroklimata izmaiņām. Suga raksturīga mitriem mežiem, nereti sastopama grāvju un upīšu tuvumā uz stipri satrupējušām skuju koku, retāk lapu koku kritālām. Apdraudošais faktors dzīvotnei ir mikroklimata izmaiņas, kas saistītas ar mežaudzes nosusināšanu, pieguļošo mežaudžu izciršanu, kā arī atmirušās koksnes izvākšana no mežaudzes un dabisku mežaudžu izciršana. Sugas novērtējums pēc IUCN kritērijiem atbilst VU – *Vulnerable* – jutīga suga.
- 6.11.8.8. Saskaņā ar Sugu un biotopu ekspertu atzinumu un Ziņojumu Izpētes teritorijā un tās tuvumā jau pirms izpētes konstatēti vairāki koki, kuri atbilst Ministru kabineta 2010. gada 16. marta noteikumos Nr. 264 “*Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi*” definētajiem aizsargājamo koku - dabas pieminekļu - dižkoku, kritērijiem, kas reģistrēti DDPS “Ozols”. Izpētes laikā apzināti vēl 6 lielu dimensiju koki - ozoli, priedes un liepas, kuri atbilst potenciāla dižkoka statusam (to apkārtmērs ir 90% no dižkoka apkārtmēra), un reģistrēti 4 jauni dižkoki – viena priede, viens ozols un divas liepas. Dižkokiem un potenciālajiem dižkokiem ir gan ainaviska, gan ekoloģiska vērtība (piemēram, īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnes) – tāpēc šos kokus nepieciešams saudzēt, un, iespējams, veikt apsaimniekošanas pasākumus koku optimālo vides apstākļu nodrošināšanai. Sugu un biotopu ekspertu atzinumā un Ziņojumā ir noteiktas prasības vērtīgo koku saudzēšanai katram plānotajam infrastruktūras objektam, kas atrodas šo koku tuvumā.
- 6.11.8.9. DAP norāda, ka līdzšinējā pieredze par vēja parkiem, kuros projektēšana jau uzsākta, liecina, ka būvprojekta izstrādes laikā VES un infrastruktūras novietojums var tikt mainīts vai būvniecības tehniskais risinājums var tikt precizēti. Minētie apstākļi rada priekšnosacījumus plašākai projektēšanas un būvniecības posma uzraudzībai. DAP ieskatā IVN atzinumā jāiekļauj nosacījums, ka būvprojekta izstrādes laikā par

izvēlētajiem risinājumiem ir nepieciešams konsultēties ar sugu un biotopu ekspertiem, saņemot eksperta atzinumu par izvēlēto risinājumu ietekmi uz īpaši aizsargājamo sugu atradnēm, ES nozīmes biotopu platībām un saudzējamiem kokiem. Lai novērstu iespējamo ietekmi uz dabas vērtībām VES komplektējošo daļu piegādes laikā uz Paredzētās darbības teritoriju, ir nepieciešams izstrādāt detalizētu VES konstrukciju transportēšanas plānu, tā izstrādē iesaistot sugu un biotopu ekspertu un plānu saskaņojot ar DAP. Ja plāna izstrādes ietvaros tiek secināts, ka konstrukciju transportēšanu nav iespējams veikt, neskarot lielus kokus, tai skaitā dižkokus un ainaviski vērtīgos kokus, sadarbībā ar kokkopi/arboristu izstrādājami ietekmi samazinoši pasākumi (piemēram, aizsargbarjeru uzstādīšana). Jāņem vērā ka aizsargājamā koka teritorijā aizliegts veikt darbības, kas var negatīvi ietekmēt aizsargājamā vai potenciāli aizsargājamā koka augšanu un dabisko attīstību, novietot lietas (piemēram, būvmateriālus vai būvtechniku), kas aizsedz skatu uz koku, ierobežo piekļuvi tam vai mazina tā estētisko vērtību; aizliegts mainīt vides apstākļus – ūdens režīmu un koka barošanās režīmu; aizliegts iznīcināt dabisko zemsedzi. Lai šos aprobežojumus ievērotu, Paredzētā darbība pieļaujama ārpus aizsargājamā koka (10 m rādiusā ap to, skaitot no koka vainaga projekcijas) teritorijas. Dienests vērš uzmanību, ka, ja potenciālie dižkoki sasnieguši Ministru kabineta 2010. gada 31. marta noteikumu Nr.264 “*Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 264) 2. pielikumā noteiktos aizsargājamo koku kritērijus, uz to aizsardzību attiecināmi tādi paši aprobežojumi kā uz dižkokiem, kas noteikti Noteikumu Nr. 264 2. pielikumā, neatkarīgi vai tie ir vai nav reģistrēti, un Ierosinātājai tie ir saistoši. Dižkoku aizsardzību nosaka Likuma “*Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām*” 6. pants saskaņā ar kuru aizsargājamie koki — t.i., dižkoki — ir viena no dabas pieminekļu kategorijām.⁷¹

- 6.11.8.10. Sugu un biotopu eksperti snieguši papildu rekomendējamus pasākumus arī citu dabas vērtību aizsardzībai Vēja parka izbūves laikā, tostarp norādot, ka ceļu trasē un apbūves laukumu teritorijā esošās lielu dimensiju (>25 cm) kritalas jāpārvieto uz tuvāko mežaudzi. Ja izbūves laikā tiek cirsti ekoloģiskie koki izcirtumos, tie iespēju robežās nesagarumoti jāpārvieto uz tuvāko mežaudzi. Jāizvairās no pievestas melnzemes izmantošanas, lai teritorijā neievestu invazīvo sugu sēklas. Šie nosacījumi iestrādāti Ziņojumā kā rekomendējošie nosacījumi. DAP ieskatā ne tikai Ziņojuma.3.3.3. un 7.2.2. tabulā noteiktie obligātie pasākumi, bet arī rekomendētie pasākumi būtu obligāti jāīsteno, ja Paredzētā darbība tiek īstenota
- 6.11.8.11. Saskaņā ar Sugu un biotopu ekspertu atzinumu, veicot ietekmi mazinošus pasākumus, Paredzētā darbība atstās nelielu nelabvēlīgu ietekmi uz aizsargājamām dabas vērtībām lokālā mērogā.
- 6.11.8.12. Sugu un biotopu eksperti savā atzinumā novērtējuši, ka VES turbīnu izvietojumā tādā apjomā un veidā, kāds tas plānots Paredzētās darbības ietvaros, ir maksimāli samazināta iespējamā ietekme uz aizsargājamām dabas vērtībām, precizējot novietņu konfigurāciju un atsakoties no tādām novietnēm, kas radītu ietekmi uz lielākām

⁷¹ Likuma “*Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām*” 6. panta pirmā daļa nosaka, ka dabas pieminekļi ir atsevišķi, savrupi dabas veidojumi: aizsargājamie koki, dendroloģiskie stādījumi, alejas, ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi un citi dabas retumi, kam ir zinātniska, kultūrvēsturiska, estētiska vai ekoloģiska vērtība.”

aizsargājamo biotopu un aizsargājamo sugu dzīvotņu platībām. Pārējās darbības ietekmju samazināšanai ir jāveic projektēšanas procesā, izvēloties kabeltrašu vietas un risinājumus tehnoloģisko laukumu izbūvei vietās, kur tie var radīt ietekmi uz hidroloģisko režīmu. Lai novērstu iespējamās negatīvas ietekmes, ko var radīt hidroloģiskā režīma izmaiņas, dzīvotņu zudumi vai citas izmaiņas uz īpaši aizsargājamām dabas vērtībām, būvprojektu izstrādes laikā pēc detalizētas inženierģeoloģiskās izpētes veikšanas, tai skaitā attiecībā uz meliorācijas sistēmām, VES izbūves laukumiem, pievedceļiem vai elektroenerģijas pārvades tīklu (kabeļu) izbūves vietām, jāveic atkārtotas konsultācijas ar sugu un biotopu ekspertiem.

- 6.11.8.13. Paredzētās darbības ietekme uz ornitofaunu vērtēta no tādiem aspektiem kā sadursmes, dzīvotņu iznīcināšana, dzīvotņu izmantošanas ierobežošana (trokšņa un mirgošanas ietekmē) un barjeras efekts. Detalizētāks Paredzētās darbības iespējamās ietekmes izvērtējums minētajos aspektos sniegts Ziņojuma 3.3.5. nodaļā un Ornitologu atzinumā (Ziņojuma 8. pielikums).
- 6.11.8.14. Ornitoloģiskā izpēte tika veikta teritorijā, kas aptver 3 km buferzonu ap sākotnēji plānotajām VES, kas paredzēja 16 VES būvniecību. Ornitoloģiskās izpētes ietvaros veikta gan kamerāla izpēte, analizējot līdz šim uzkrātos datus par putnu novērojumiem teritorijā un citas datubāzes dzīvotņu kontekstā, gan lauka izpēte, veicot novērojumus no stacionāriem punktiem un maršrutos. Paredzētās darbības vietā un tās apkaimē veikta putnu sugu izpēte, lai novērtētu VES izvietojuma ietekmi uz sekojošām putnu sugām – Latvijā īpaši aizsargājamās sugas (Ministru kabineta noteikumi nr.396.), sugas, kuru aizsardzībai veidojami mikroliegumi (Ministru kabineta noteikumi nr.940), kā arī Eiropas Padomes Putnu direktīvas I pielikumā iekļautās sugas (Eiropas parlamenta un padomes direktīva 2009/147/EK par savvaļas putnu aizsardzību).
- 6.11.8.15. Ziņojuma 17. pielikumā iekļauta jaunākā pieejamā informācija par putnu sugām piemērotajām dzīvotnēm visā Latvijas teritorijā, kas iegūta pētnieciskā projekta “Augstas izšķirtspējas bioloģiskās daudzveidības kvantificēšana dabas saglabāšanai un apsaimniekošanai: *HiQBioDiv*” ietvaros, izmantojot metodiku “Kumulatīvās ietekmes aprēķināšanas metodika, izmantojot piemēroto dzīvotņu modeļus”.
- 6.11.8.16. Saskaņā ar DDPS “OZOLS” pieejamo informāciju, ornitoloģiskajā izpētes teritorijā neatrodas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, kā arī 5 km attālumā no putnu atzinumā vērtētajām VES, neatrodas Natura 2000 teritorijas (Tuvākā Natura 2000 teritorija ir dabas liegums Vāveres ezers, kas atrodas ap 5,8 km attālumā austrumu virzienā no tuvākās plānotās VES Nr. 3), taču 5 km attālumā atrodas seši mikroliegumi, kas ir izveidoti putnu aizsardzībai (skat. 3.3.5.1. tabulu).
- 6.11.8.17. Ornitologi norādījuši, ka teritorijas nozīmīgākās putnu vērtības ir saistāmas ar tajā ligzdojošajiem mazajiem ērgļiem un melnajiem stārķiem. Līdz ar to ir svarīgi nodrošināt pēc iespējas mazāku traucējumu šo sugu ligzdošanas un barošanās vietām. Ir jāizvairās izvietot rotorus tuvāk par 1 km no šo sugu ligzdām, kā arī ir nepieciešams aprīkot rotorus ar kamerām. Nelabvēlīgu ietekmi atstātu arī rotoru izvietošana šo sugu barošanās vietās. Arī rotoru izvietojuma konfigurācija var radīt nelabvēlīgu ietekmi, kā piemēram, ja kāda ligzdošanas teritorija nonāk rotoru “ielenkumā” jeb arī rotoru tiek izvietoti pa vidu starp mazā ērgļa ligzdām. Ornitologu atzinuma 5. sadaļā esošajā tabulā apkopoti visi apzinātie katra rotora izraisītie riski, kā arī sniegti ieteikumi šo risku novēršanai vai mazināšanai.
- 6.11.8.18. Veicot apsekojumus dabā Izpētes teritorijā un tās tuvā apkaimē reģistrētas 39 aizsargājamas sugas. Izpētes teritorijā veikti ne vien pārlidojošu vai dziedošu putnu novērojumi, bet meklētas to ligzdošanas vietas, īpašu vērību pievēršot lielajām zaru ligzdām, kuras parasti izmanto dienas plēsīgie putni un stārķi. Kā sekmīgi ligzdojoši

teritorijā izpētes laikā konstatēti ziemeļu gulbji, melnie stārķi, baltie stārķi, mazie ērgļi, peļu klijāni. Lielās ligzdas vērtējams kā būtisks un ilglaicīgs resurss lielajās zaru ligzdās ligzdojošajām dienas plēsīgo putnu sugām kā arī citām sugām, kas var izmantot šīs ligzdas.

- 6.11.8.19. Plānotā Vēja parka ornitoloģiskās Izpētes teritorijā, veicot pasīvo akustisko monitoringu migrācijas laikā, nozīmīga aizsargājamo putnu sugu migrācija nav konstatēta, vienlaikus vairākām sugām augstāka putnu sastopamība teritorijā konstatēta tieši migrāciju laikā.
- 6.11.8.20. Vēja parka būvniecība un ekspluatācija rada potenciālu apdraudējumu gan vietējām putnu sugām, gan migrējošajām sugām. Precīza ietekmes uz ornitofaunu vērtēšana ir sarežģīta, jo putniem ir raksturīga augsta mobilitāte. Lai gan putniem ir savi ligzdošanas iecirkņi, teritorijas, kurās biežāk uzturas un barojas, tie var īslaicīgi uzturēties vai pat ligzdot dzīvotnēs, kuras teorijā nav sugai piemērotas. Arī sugu sastāvs, iecirkņu blīvums un izvietojums pat katru gadu var atšķirties, jo pastāv lokālas izmiršanas un rekolonizācijas procesi, kā arī migrācijas apstākļu, pieejamo barības resursu un citu faktoru izmaiņas.
- 6.11.8.21. Teritorijas nozīmīgākās putnu vērtības ir saistāmas ar tajā ligzdojošajiem mazajiem ērgļiem un melnajiem stārķiem. Līdz ar to ir svarīgi nodrošināt pēc iespējas mazāku traucējumu šo sugu ligzdošanas un barošanās vietām. Šie un citi apsvērumi ir ņemti vērā sagatavojot ekspertu ieteikumus un novērtējot katras VES izraisītos riskus, kā arī sniedzot ieteikumus šo risku novēršanai vai mazināšanai.
- 6.11.8.22. Ekspertu atzinuma 5.-24. pielikumā iekļauts kartogrāfiskais materiāls ar putnu novērojumu un ligzdošanas vietām, jutīgām sugām nosakot riska zonas, savukārt atzinuma 25. pielikumā attēlotas kopējās riska zonas. Attiecīgi Ziņojumā vērtētais VES novietojums jau ietver Ornitologu rekomendācijas par VES novietojuma izmaiņām un ieteikumiem atteikties no noteiktu VES būvniecības.
- 6.11.8.23. Sniedzot vērtējumu par iespējamo ietekmi uz putniem, Ornitologs vienlaikus sniedzis arī rekomendācijas pasākumiem, kurus nepieciešams īstenot, lai sagaidāmo negatīvo ietekmi uz konkrētajām putnu sugām mazinātu (ekspertu atzinuma 5. un 6. nodaļa, kā arī ziņojuma 3.3.5. nodaļa). Tie galvenokārt saistīti ar attāluma ievērošanu līdz tuvākajai VES, kameru uzstādīšanu VES darbības ierobežošanai vai pilnīgai apturēšanai, mežsaimnieciskās darbības laika ierobežošanu. Pasākumi, kas attiecas uz ietekmes mazināšanu Vēja parka ekspluatācijas laikā, galvenokārt, vērsti uz sadursmju novēršanu jutīgajām putnu sugām.
- 6.11.8.24. Lai ievērojami mazinātu iespējamo sadursmju risku ar dienas plēsīgajiem putniem, Vēja parku rekomendējams aprīkot ar “viedo kameru sistēmām” (*Stop in demand* jeb SOD), kas nepieciešamības gadījumā (atkarībā no konkrētā risinājuma specifikas) var samazināt vai apturēt VES, VES grupas vai visa parka rotāciju. Saskaņā ar Ornitologa norādīto SOD kameru efektīvās darbības zonai ir jānosedz VES parka darbību. Saskaņā ar Ornitologa vērtējumu sadursmju risks ir saistāms ne tikai ar sadursmju risku ar VES rotora lāpstiņām, bet arī ar sadursmēm ar citām struktūrām, galvenokārt VES mastu. Lai mazinātu sadursmes ar VES mastu, rekomendēts izvēlēties tādus VES modeļus, kuru balsta krāsojums (vismaz apakšējos 40 m) ir labāk pamanāms.
- 6.11.8.25. Lai mazinātu ar būvniecību un atmežošanu saistīto negatīvo ietekmi nepieciešams ievērot Ornitologa atzinumā, Ziņojuma 7.2.2. tabulā ietverto nosacījumu, ka būvlaukumu atmežošanu veikt ārpus putnu ligzdošanas sezonas no 1. marta līdz 31. jūlijam, savukārt Vēja parka būvniecības laikā ir jāsamazina apgaismojuma lietošana

diennakts tumšajā laikā. Tāpat Ornitologs izvirzījis prasību ierobežot VES radīto papildu trokšņa piesārņojumu, izvēloties pēc iespējas klusāku VES modeli.

- 6.11.8.26. Vērtējot Paredzētās darbības ietekmi uz apkārtnes ornitofaunu kumulatīvo ietekmju aspektā, Ornitologs norādījis, ka nav sagaidāms, ka kumulatīvās ietekmes no Vēja parka varētu veidoties tālāk par 10 km, līdz ar to ir analizēta teritorija 10 km rādiusā ap paredzētajiem VES. Kumulatīvā ietekme ir vērtēta tikai kontekstā ar citiem vēja parkiem. 10 km rādiusā ap Vēja parku šobrīd ir ieplānoti divi citi vēja parki – “Birzgale” un “Ogre-Bauska-Aizkraukle”. Visu VES parku starpā saglabājas vairāku km plati brīvi koridori, kas ir orientēti galvenajos putnu migrācijas virzienos (Z–D un ZA–DR). Saskaņā ar Ornitologa atzinumu šie koridori ļaus migrējošajiem putniem droši apiet turbīnas, neveidojot kumulatīvu barjeras efektu.
- 6.11.8.27. Ornitoloģijas eksperts izteicis vērtējumu, ka teritorijas tiešā tuvumā neatrodas nozīmīgas putnu koncentrēšanās vietas migrācijas laikā. Lielākā koncentrēšanās vieta konstatēta Valles tuvumā, kur pavasara periodā ilgstoši uzturējās 1000 - 4000 zosis. Ornitologa ieskatā šobrīd nav pamata domāt, ka, izbūvējot visus iepriekš minētos parkus, pieejamo teritoriju samazinājums būs tāds, lai to uzskatītu par nozīmīgu. Savukārt, attiecībā uz ligzdojošajām īpaši aizsargājamajām putnu sugām kumulatīvā ietekme varētu tikt attiecināma uz sugām ar salīdzinoši lielu ligzdošanas teritoriju. Kumulatīvā ietekme varētu rasties, ja kādas sugas ligzdošanas teritorija tiktu “ielenkta” ar dažādu parku vēja VES. Šādā situācijā katra atsevišķa parka VES ietekme varētu tikt vērtēta kā nebūtiska, bet kopējā ietekme varētu būt būtiska. Tomēr ņemot vērā ievērojami lielo attālumu starp plānotajiem vēja parkiem, šāda veida ietekme nav sagaidāma
- 6.11.8.28. Pamatojoties uz pētnieciskā projekta “Augstas izšķirtspējas bioloģiskās daudzveidības kvantificēšana dabas saglabāšanai un apsaimniekošanai: HiQBioDiv” datiem Ziņojumā iekļauts vērtējums par putnu sugām piemērotajām dzīvotnēm Vēja parka teritorijā (skat. Ziņojuma 17. pielikumu), norādot, ka pirmšķietami ietekmēto dzīvotņu platība, izbūvējot Vēja parku ir vērtējama kā neliela, izņemot ietekmi uz melnajam stārķim piemērotajām dzīvotnēm. Relatīvi augsts piemērotu dzīvotņu blīvums pētāmajā teritorijā ir noteikts mazajam ērglim, kura vairāki ligzdošanas iecirkņi ir zināmi Vēja parka apkārtnē, tomēr sugai, kuras statuss valstī atbilstoši IUNC klasifikācijai ir novērtēts kā neapdraudēta suga (*Least Concern*) piemērotu dzīvotņu zudums nepilnu 0,2% apmērā nav vērtējams kā būtiska negatīva ietekme. Saskaņā ar novērtējuma rezultātiem plānotā Vēja parka ietekme uz melnajam stārķim, kas novērtēta kā kritiski apdraudēta suga (*Critically Endangered*) ar sarūkošu populāciju Latvijā, piemērotajām dzīvotnēm ir vērtējama kā vērā ņemama līdz būtiska negatīva. Ņemot vērā to, ka ietekmi uz dzīvotnēm iespējams mazināt vienīgi samazinot paredzētās darbības apmēru vai atsakoties no tās īstenošanas, tad, gadījumā, ja tiek pieņemts lēmums par Vēja parka būvniecību, ietekme uz melnā stārķa dzīvotnēm būtu jākompensē, veicot pasākumus dzīvotņu uzlabošanai ārpus Vēja parka ietekmes zonas.
- 6.11.8.29. Ziņojuma 3.3.5.5. nodaļā iekļauti Izstrādātājas priekšlikumi par kompensējošo pasākumu īstenošanu, tostarp norādot, ka kompensējošo pasākumu īstenošanas plāns ir jāizstrādā un jāsaskaņo ar DAP līdz Vēja parka būvniecības uzsākšanai, plānā paredzot konkrētus, kvantitatīvi novērtējamus pasākumus dzīvotņu kvalitātes uzlabošanai vismaz līdzvērtīgā apmērā ar ietekmēto teritoriju un tās faktisko vērtību, skaidri definējot sasniedzamos mērķus kompensējošo pasākumu īstenošanas rezultātā. Sekojot labas prakses piemēriem, kompensējošo pasākumu plāna izstrādē ir ieteicams iesaistīt ne vien ekspertus un DAP, bet arī nozares nevalstiskās organizācijas, piemēram, Latvijas Ornitoloģijas biedrību. Kompensējošo pasākumu īstenošana ir jāuzsāk ne vēlāk kā Vēja parka un ar to saistītās infrastruktūras būvniecības brīdī.

Kompensējošo pasākumu kvantitatīvie rādītāji un sasniedzamie mērķi ir uzraugāmi, veicot to izvērtēšanu ne retāk kā reizi 5 gados. Ja tiek konstatēts, ka, veicot kompensējošos pasākumus, sākotnēji izvirzītie mērķi netiek sasniegti, pasākumu plāns ir pārskatāms, precizējot veicamos uzdevumus, ja nepieciešams, pārskatot pasākumu īstenošanas teritorijas, bet negrozot sasniedzamos mērķus (Ziņojuma 3.3.5.5. nodaļa). DAP pievienojas Izstrādātāju paustajam viedoklim, ka Paredzētā darbība radīs vērā ņemamu līdz būtisku negatīvu ietekmi uz melnā stārķa labajām un izcilajām dzīvotnēm 705 ha platībā. Salīdzinājumā ar citiem reģionā plānotajiem vēja parkiem, vēja parka "Stelpe 1" ietekme uz melnā stārķa dzīvotnēm ir aptuveni piecas reizes lielāka nekā visu pārējo reģionā plānoto vēja parku ietekme kopā. Ņemot vērā augstāk minēto, DAP ieskatā no Paredzētās darbības būtu jāatsakās vai ietekme pilnā apmērā jākompensē, veicot melnā stārķa dzīvotņu uzlabošanas pasākumus, konkrētajā reģionā, ārpus vēja parku ietekmes zonām.

- 6.11.8.30. Saskaņā ar Ornitologa atzinumu 2025. gadā atrasta jauna mazā ērgļa ligzdošanas teritorija ar apdzīvotu un produktīvu ligzdu (Ornitologa atzinuma 2. attēls, 1. pielikums). Augsta riska zonā ietilpst VES-4 un VES-5. Līdz ar to atbilstoši Ornitologa norādītajam, minēto VES izbūves gadījumā, ir jāparedz sagaidāmo negatīvo ietekmi kompensējoši pasākumi - jāizveido viens jauns mikroliegums šīs sugas ligzdošanas vietas aizsardzībai atbilstoši Mikrolieguma noteikumiem un sugas aizsardzības plānam. Ziņojuma sniegta informācija par kritērijiem, kas izpildāmi mikrolieguma izveidošanai, tostarp norādot, ka mikroliegumu jāveido līdz 32 km rādiusā ap potenciāli ietekmēto ligzdu (vidējais natālās dispersijas attālums) un tas nevar atrasties kāda cita VES parka augsta riska zonā. Lai izveidotais mikroliegums būtu ilgtspējīgs, ir jānodrošina mazā ērgļa barošanās vietu aizsardzība apdzīvotās ligzdas tuvumā – līdz 1150 m attālumā no apdzīvotās ligzdas (detālāka informācija iekļauta Ziņojuma 3.3.5.5. nodaļā). Arī DAP pievienojas ekspertu un Izstrādātāju viedoklim par kompensējošu pasākumu nepieciešamību. Pārvaldes ieskatā mikrolieguma vietā var būt noteikts arī ilgtermiņa līgums vēja parka darbības laikā ar zemes īpašniekiem, lai tiktu saglabāts mazā ērgļa ligzdošanas iecirknis, kā arī ilgtermiņa līgumi, lai nodrošinātu nepieciešamo zālāju platību uzturēšanu.
- 6.11.8.31. Dienests secina, ka Ziņojuma autori, pamatojoties uz Ornitologa sniegto novērtējumu, ir apzinājuši galvenās putnu sugas un to grupas, uz kurām sagaidāma ar Paredzēto darbību saistīta negatīva ietekme, kā arī, ievērojot Ornitologa rekomendācijas, kur iespējams, mainījuši VES novietojumu, lai tas atstātu pēc iespējas mazāku ietekmi uz putniem. Balstoties uz veiktajiem novērojumiem Ornitologs sagatavojot atzinumu ir noteicis riska zonas, kuras attēlotas 3.3.5.3. attēlā. Ņemot vērā Ornitologa vērtējumu Ierosinātāja ir atteikusies no vairāku VES būvniecības (VES Nr. 11, 12, 14, 15, 16), savukārt atsevišķu VES novietojums iespēju robežās ir precizēts. Atbilstoši Ornitologa vērtējumam pārējo VES konstatētie iespējamie apdraudējumi nav būtiski, ir mazināmi, novēršami vai arī kompensējami. Tomēr jebkura prognoze par Vēja parka ietekmi uz putnu populācijām, kā arī izpētes posmā konstatēto putnu sugu sastāvs un daudzums, ir prognoze ar augstu nenoteiktību un esošā un prognozētā situācija laika gaitā var mainīties. Tādēļ plānotie Vēja parka ietekmi mazinošie pasākumi ir vērtējami un faktiskā ietekme ir uzraugāma, veicot ornitofaunas monitoringu. Dienests konstatē, ka Ziņojuma autori paredz, ka ietekmes uz ornitofaunu novērtēšanai, kā arī noteiktu ietekmi mazinošo pasākumu precizēšanai, veicams putnu monitorings, kas ietver novērojumu veikšanu gan pirms Vēja parka būvniecības, gan būvniecības un ekspluatācijas gaitā (Ziņojuma 8. nodaļa).
- 6.11.8.32. Informācija par Izpētes teritorijā konstatētajām sikspārņu sugām sniegta jau šī atzinuma 3.2.26. apakšpunktā. Savukārt izvērstāka informācija par sikspārņu uzskaitēs

konstatētajām sikspārņu sugām vai sugu grupām, to aktivitāti un veikto pārlidojumu skaitu apkopota Ziņojuma 3.3.4.1. tabulā. Lai novērtētu sikspārņu sastopamību ne vien plānotajā Vēja parkā, bet arī tā tuvumā, Sikspārņu eksperts noteica sikspārņu izpētes teritorija, kas ir 2 km buferzona ap sākotnēji plānotajām VES.

- 6.11.8.33. Eksperta atzinumā ir sniegta informācija par plānotā Vēja parka teritorijas nozīmīgumu dažādām sikspārņu sugām, parka būvniecības un ekspluatācijas potenciālo ietekmi uz konstatētajām sikspārņu sugām gan Vēja parka teritorijā, gan tās apkārtnē, kā arī sniegti priekšlikumi potenciālās ietekmes mazināšanai un turpmākai uzraudzībai.
- 6.11.8.34. Saskaņā ar 2024. gada izpētes datiem 7 periodisko novērojumu stacijās, kas uzstādītas 15 vietās plānotā Vēja parka teritorijā un tās apkārtnē, kopējā visu sikspārņu sugu vidējā aktivitāte bija 18,48 pārlidojumi stundā, kas uzskatāma par augstu aktivitāti. Izpētes teritorijā aptuveni 94% no visiem reģistrētajiem sikspārņu pārlidojumiem periodiskajās novērojumu stacijās, tika attiecināti uz *Eptesicus nilssonii* un *Nyctalus noctula* sugām, kā arī uz neidentificētiem sikspārņu sugu pārlidojumiem no *Myotis gints* un *Nyctalus/Vespertilio/Eptesicus* grupām.
- 6.11.8.35. Aptuveni 86% sikspārņu pārlidojumu, kas reģistrēti ar periodisko novērojumu staciju palīdzību, tika attiecinātas uz sugām, kas klasificētas kā VES ietekmes augsta riska grupa. Sugas, kas klasificētas kā vidēja riska grupa, veidoja vairāk par 1% no visiem reģistrētiem sikspārņu pārlidojumiem, bet zemā riska grupas sugas veidoja gandrīz 13%.
- 6.11.8.36. Vislielākie draudi sikspārņiem no VES darbības var rasties visaugstākās sikspārņu aktivitātes periodā, kas Izpētes teritorijā atbilst vairošanās periodam un augusta pirmajai pusei, liecina nepārtraukto novērojumu staciju dati. Tomēr joprojām pastāv risks, ka ietekmēti var būt arī sikspārņi, kas migrē vēlāk. Ņemot vērā sikspārņu aktivitāti dažādos biotopos, lielāku apdraudējumu sikspārņiem var radīt VES, kas būvētas mežos vai mazāk nekā 100 m attālumā no mežiem vai tuvu koku grupām lauksaimniecības zemēs. Par augsta riska teritoriju tiek uzskatīta arī VES izvietošana 200 metru rādiusā no ūdenstilpēm un ūdenstecēm. Paredzams, ka VES, kas būvētas atklātos laukos, sikspārņiem radīs zemākus draudus.
- 6.11.8.37. Lai raksturotu VES radīto iespējamo apdraudējumu sikspārņiem, Sikspārņu eksperts, balstoties uz veiktās izpētes rezultātiem, plānotā Vēja parka teritoriju iedalījis riska zonās, tādējādi ļaujot precīzāk plānot nepieciešamos pasākumus ietekmes mazināšanai un noteikt nosacījumus Paredzētās darbības ierobežošanai. VES būvniecības vietas un tuvākā apkārtējā teritorija tika iedalīta trīs riska zonās⁷²: C zona – kurā prognozējama būtiska negatīva ietekme uz sikspārņiem, B zona – kurā prognozējama nozīmīga negatīva ietekme uz sikspārņiem, A zona – kurā prognozējamais apdraudējums sikspārņiem ir viszemākais. Sikspārņu eksperta noteiktās ietekmes zonas attēlotas Ziņojuma 3.3.4.5. attēlā.
- 6.11.8.38. Ņemot vērā Sikspārņu eksperta noteiktās riska zonas, secināms, ka visas plānotās VES ietilpst B zonā, kas ir zona ar nozīmīgu ietekmi uz sikspārņiem. Lai novērstu un

⁷² Atbilstoši Sikspārņu eksperta atzinumam C zona ietver teritorijas, kurās ietekme uz sikspārņiem var būt ievērojama: līdz 10 m platas upes, kas vismaz daļēji plūst dabīgā gultnē, ar 100 m rādiusu ap tām; no 0,1 līdz 0,5 ha lielas ūdenstilpes, ar 100 m rādiusu ap tām; ūdenstilpes, kas lielākas par 0,5 ha, ar 200 m rādiusu ap tām; un kūdras purvi ar atklātiem ūdens kanāliem un 100 m rādiusu ap tiem. Lai izvairītos no ietekmes uz sikspārņiem, šajā zonā nav atļauta VES būvniecība. Apgabali ar lielāku iespējamo ietekmi tiek klasificēti kā B zona. Tās ietver papildus 100 m rādiusu ap C zonu, kā arī mežus, izcirtumus vai lielākus zemes gabalus ar nesašļēgtu veģētāciju, un 100 m rādiusu ap tiem. Šajā zonā plānotajām VES ir jāīsteno ietekmes mazināšanas pasākumi. A zona ietver apgabalus izpētes teritorijā, kurās prognozējamais sikspārņu apdraudējums ir viszemākais.

mazinātu ietekmi uz sikspārņiem, Sikspārņu eksperts ir rekomendējis īstenot virkni pasākumu.

- 6.11.8.39. Viens no plaši izmantotajiem risinājumiem VES radītas sikspārņu bojāejas mazināšanai ir staciju periodiska apturēšana jeb tā saucamā *bat-mode* darbības režīma izmantošana. Lai mazinātu VES ekspluatācijas ietekmi uz sikspārņiem, atbilstoši eksperta vērtējumam VES darbība šajā zonā laika periodā no 15. maija līdz 30. septembrim, no saulrieta līdz saullēktam nav pieļaujama, ja meteoroloģiskie apstākļi atbilst sekojošiem kritērijiem: - nav miglas, lietus vai citu nokrišņu; - mērot 1,5 m augstumā virs zemes līmeņa, gaisa temperatūra ir augstāka par 10 °C; - vēja ātrums rotora augstumā ir mazāks par 6 m/s.
- 6.11.8.40. Nozīmīgs faktors, kas var ietekmēt sikspārņu bojāejas rādītājus, ir VES spārņa attālums līdz zemes vai meža virsmai. Lai gan sikspārņi, tajā skaitā plānotā Vēja parka teritorijā novērtās sikspārņu sugas, mēdz lidot arī ievērojamā augstumā, lielākā daļa lidojumu notiek tuvu zemei, it īpaši brīžos, kad ir lielāks vējš. Ja VES spārns ir novietots zemu, proti, tuvu zemei, kur sikspārņu aktivitāte ir augstāka, arī to bojāejas varbūtība būtiski palielinās. IVN ietvaros vērtēti 3 VES modeļi, kur atšķirība starp VES spārņa zemāko punktu šiem modeļiem ir neliela – vien līdz 6,5 m. Eksperts ir izvirzījis nosacījumu, kas attiecināms uz VES spārņa garumu jeb spārņa zemākā punkta attālumu no zemes, proti, VES, kas plānotas mežos vai 100 m attālumā no mežmalas, attālums no spārņa gala līdz zemei vertikālā līnijā nevar būt mazāks par 50 m. Ievērojot minēto, lai samazinātu sikspārņu un arī putnu bojāejas risku, kas saistīts ar VES spārņa gala attālumu no zemes vai koku galotnēm, Dienesta ieskatā, izdodot šo atzinumu, ar nosacījumu nostiprināms VES spārņa gala minimālais attālums no zemes virsmas. Pirms VES uzstādīšanas VES rotora spārņa zemākā punkta attālums no zemes saskaņojams ar DAP.
- 6.11.8.41. Lai līdzsvarotu sikspārņu aizsardzību un VES darbību, Sikspārņu eksperts sniedzis rekomendāciju izmantot sistēmu, ar kuru katrai VES tiek piešķirts atsevišķs darbības režīms (piemēram, *ProBat55*). Šādu sistēmu izmantošana ļautu samazināt staciju dīkstāvi, vienlaikus nodrošinot augstu aizsardzības līmeni sikspārņiem. Lai novērstu vajadzību pēc VES darbības apturēšanas, var izmantot sikspārņu ultraskaņas noteikšanas viedās sistēmas (piemēram, *SMART56*, *DTBat57*), kas var apturēt VES darbību, kad sikspārņu aktivitāte tiek konstatēta rotora zonā. Norādīts, ka datu par šo sistēmu efektivitāti Eiropā ir ļoti maz, tāpēc izvēlēta sistēma jāpārbauda minētajā B zonā vai arī gan B, gan A zonā vienlaicīgi. Testēšanas ilgumam jābūt vismaz 2 gadiem. Eksperts precīzākai ietekmi mazinošos pasākumu iestatīšanai iesaka uzstādīt īpašus automatiskos ultraskaņas detektorus vismaz 2 VES gondolās. Šādi aprīkotajām VES jāatrodas dažādās vidēs vai dažādās Vēja parka daļās. Šiem detektoriem ultraskaņas signāli jāreģistrē visā monitoringa periodā, naktī no saulrieta līdz saullēktam, periodā no aprīļa līdz oktobrim.
- 6.11.8.42. Sikspārņu eksperts norādījis, ka sikspārņu aktivitāte Vēja parka teritorijā pēc VES uzbūvēšanas var būtiski pieaugt un sikspārņi var masveidā parādīties vietās, kur tie nav konstatēti priekšizpētes laikā, tajā skaitā arī tiem nepiemērotās vai maz piemērotās ainavās. Lai novērtētu ietekmes mazināšanas pasākumu efektivitāti un to piemērošanas nepieciešamību, Sikspārņu eksperts norāda, ka vismaz 2 gadus no VES ekspluatācijas sākuma ieteicams veikt akustisko sikspārņu monitoringu un meklēt mirušus sikspārņus VES tuvumā. Pēc pirmā VES darbības gada darbības ierobežojumus var atvieglot vai pastiprināt, pamatojoties uz mirušo sikspārņu meklēšanas rezultātiem un akustiskās uzskaites datiem. Ja nepieciešams, pamatojoties uz monitoringa rezultātiem, darbības ierobežojumus VES var pārskatīt atkārtoti pēc otrā darbības gada.

- 6.11.8.43. Ņemot vērā tādus tehnoloģiskos parametrus kā rotora diametrs un VES rotora augstums virs zemes, Ziņojuma autori secinājusi, ka šobrīd nav iespējams definēt, kura no tehnoloģiskajām alternatīvām radīs būtiski mazāku ietekmi uz sīkspārņu populācijām.
- 6.11.8.44. Vērtējot kumulatīvo ietekmi ar citiem tuvumā plānotajiem VES, Sīkspārņu eksperts norādījis, ka pašlaik nav ticamas metodoloģijas, lai novērtētu VES parku kumulatīvo ietekmi uz sīkspārņiem. Vienlaikus eksperts norādījis, ka, ņemot vērā, ka visaptveroši sīkspārņu pētījumi ir obligāti visos plānotajos VES parkos un ka, pamatojoties uz rezultātiem, ir jānosaka atbilstoši ietekmes mazināšanas pasākumi, var pieņemt, ka kumulatīvā ietekme būs nenozīmīga. Tomēr būtiska individuāla un kumulatīva negatīva VES parku ietekme uz sīkspārņiem var rasties, ja ietekmes mazināšanas pasākumi nav pietiekami efektīvi vai ja parādās jauni apstākļi, kurus atzinuma sagatavošanas laikā nebūtu bijis iespējams novērtēt. No tā var izvairīties, veicot VES ietekmes monitoringu, kura laikā tiek izvērtēta arī ietekmes mazināšanas pasākumu efektivitāte.
- 6.11.8.45. Ziņojuma 3.3.2. nodaļā konstatēts, ka Izpētes teritorijā neatrodas neviena ĪADT, tostarp Natura 2000 teritorija (skat. arī šī atzinuma 3.2.16. apakšpunktu). Ņemot vērā sugu un biotopu ekspertu atzinumos konstatēto, kā arī Ziņojumā iekļauto novērtējumu secināts, ka Paredzētās darbības īstenošana neradīs tiešu vai netiešu paredzamu negatīvu ietekmi uz ĪADT.
- 6.11.8.46. Dienests, izdodot šo atzinumu, ietekmes uz bioloģisko daudzveidību aspektā vadās arī no DAP kā kompetentās iestādes valsts dabas aizsardzības īstenošanā, tajā skaitā sugu un biotopu aizsardzības jomā, sniegtā viedokļa un izvirzītajiem nosacījumiem, ar kādiem Paredzētā darbība ir iespējama, lai novērstu būtiskas ietekmes un ievērotu piesardzību attiecībā uz Paredzētas darbības un tās apkārtnes bioloģisko daudzveidību. Tādējādi, kā norādīts jau iepriekš šajā atzinumā, Dienesta ieskatā Ziņojuma 7.2.2. tabulā ietverti obligāti veicamo pasākumu kopums Paredzētās darbības ietekmes mazināšanai uz Ziņojumā vērtētajiem bioloģiskās daudzveidības aspektiem un Ziņojuma 8. nodaļā paredzētie uzraudzības (monitoringa) pasākumi, kā arī DAP izvirzītie nosacījumi Paredzētās darbības veikšanai, uzskatāmi par samērīgu prasību Paredzētās darbības īstenošanai. Vēršam uzmanību, ka uz monitoringa nozīmīgu savā 2025. gada 1. decembra vēstulē Nr. 4.9/8024/2025-N norādīja arī DAP. No DAP paustā viedokļa secināms, ka plānotie monitoringa periodi uzskatāmi par indikatīviem un, identificējot pazīmes kādām ietekmēm, kuru radītās sekas var būt kvalitatīvi novērtējamas tikai ilgākā laika periodā, DAP ir tiesības pagarināt monitoringa veikšanas laiku. Ierosinātajai ir jāņem vērā, ka monitoringa rezultātā var tikt konstatēts, ka faktiskā Vēja parka radītā ietekme ir nozīmīgāka par sākotnēji paredzēto, un tās mazināšanai vai kompensēšanai ir nepieciešams īstenot papildus Ziņojumā līdz šim neparedzētus pasākumus, kas būtu nosakāms kā obligāts nosacījums. Tāpat norādāms, ka izvērtējams un iespēju robežās realizējams ekspertu atzinumos ietverti rekomendējošo pasākumu kopums (ja šajā atzinumā nav norādīti, ka tie veicami kā obligāti) Paredzētās darbības ietekmes mazināšanai uz Ziņojumā vērtētajiem bioloģiskās daudzveidības aspektiem.
- 6.11.8.47. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar ietekmi uz dabas vērtībām, Dienests atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt nosacījumus Paredzētās darbības īstenošanai akcepta gadījumā:**
- a) **Paredzētā darbība īstenojama atbilstoši Ziņojumā novērtētajām VES un saistītās infrastruktūras izvietojuma vietām izbūvējot ne vairāk kā 11 VES atbilstoši Ziņojuma 2.1.1. attēlā norādītajam indikatīvam VES novietojumam^[1], neskarot**

- īpaši aizsargājamu sugu un biotopu platības un ievērojot Ziņojumā paredzētos ietekmi mazinošos pasākumus, kas ar nosacījumiem nostiprināti šajā atzinumā.
- b) Lai nodrošinātu sugu dzīvotņu un saudzējamo koku aizsardzību, VES izbūves laukumu un pievedceļu detalizētas projektēšanas un būvniecības laikā, nepieciešams ņemt vērā konstatēto īpaši aizsargājamo sugu atradņu vai augstas dabas vērtības koku izvietojumu.
 - c) Nav pieļaujama tehnikas pārvietošanās vai stāvēšana, grunts vai materiālu novietošana zālāju biotopu poligonā Nr. 24MD24_4.
 - d) Izstrādājot meliorāciju sistēmu projektus, veicama hidroloģiskā modeļošana/hidroloģiskā izpēte. Saņemot hidroloģijas/meliorācijas eksperta atzinumu par ietekmes apmēru nepieciešams veikt atkārtotas konsultācijas ar sertificētajiem sugu un biotopu ekspertiem.
 - e) Plānoto VES tehnoloģiskie laukumi prioritāri jāizvieto izcirtumos un lauksaimniecībā intensīvi izmantojamo zemju (piemēram, aramzemju) platībās.
 - f) VES montāžas laukumu, pievedceļu un elektropārvades kabeļu novietojuma projektēšana un izbūve dižkokiem un potenciālajiem dižkokiem piegulošajās platībās – tuvāk par 10 m no koka vainaga projekcijas, saskaņojama ar DAP, būvprojektā iezīmējot ietekmējamo dižkoku aizsardzības zonu robežas. Būvprojektam pievieno DAP saskaņojumu.
 - g) Ja izstrādājot detalizētu transportēšanas maršruta plānu tiek secināts, ka konstrukciju transportēšanu nav iespējams veikt, neskarot lielus kokus (tai skaitā dižkokus un ainaviski vērtīgos kokus), sadarbībā ar kokkopi/arboristu izstrādājami ietekmi samazinoši pasākumi (piemēram, aizsargbarjeru uzstādīšana).
 - h) Ja izstrādājot detalizētu transportēšanas maršruta plānu tiek konstatēts, ka tiks ietekmēti IVN ietvaros nevērtēti dižkoki un īpaši aizsargājamās alejas vai koki, kas ir īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnes un reģistrētas DDPS Ozols, maršruta plāns VES konstrukciju transportēšanai iesniedzams DAP saskaņošanai.
 - i) VES izbūves laukumu un jaunbūvējamo pievadceļu trašu teritorijā esošās lielu dimensiju (>25 cm) kritalas un izcirtumos novāktie ekoloģiskie koki jāpārvieto uz tuvāko mežaudzi. Kritalas un nocirsto ekoloģisko koku stumbri pārvietojami iespēju robežās tos nesagarumojot. Norādītie pasākumi īstenojami, ja Vēja parka būvniecībai paredzētajos nekustamajos īpašumos ir pieejamas atbilstošas teritorijas ārpus būvlaukuma teritorijas vai arī šādai pārvietošanai tiek saņemts blakus esošā nekustamā īpašuma īpašnieka vai valdītāja saskaņojums.
 - j) Ierosinātajai ir saistoši Ziņojuma 7.2.2. tabulā iekļautie Sugu un biotopu ekspertu noteiktie obligātie pasākumi ietekmes uz dabas vērtībām mazināšanai. Ja VES un plānotās infrastruktūras novietojums tiek precizēts, novietojumu paredzot ārpus IVN gaitā novērtētajām teritorijām, nepieciešams veikt atkārtotu izvērtējumu uz īpaši aizsargājamo sugu atradnēm un aizsargājamo biotopu platībām. Ja tiek ietekmētas īpaši aizsargājamās dabas vērtības, DAP jāiesniedz sertificēta sugu un biotopu eksperta/-u atzinums. DAP, izvērtējot eksperta/-u atzinumu, lemj par nepieciešamību precizēt nosacījumus ietekmes mazināšanai un sniedz pamatotu atzinumu Dienestam. Dienests, pamatojoties uz DAP atzinumu, lemj par nepieciešamību grozīt vides aizsardzības prasības vai veikt sākotnējo ietekmes izvērtējumu.
 - k) Neradīt apstākļus, kas pieļauj invazīvo sugu straujāku izplatīšanos VES parka būvniecības un ekspluatācijas laikā, piemēram, ekspluatācijas laikā izplaut jaunizbūvētās ceļmalas-grāvmalas, ja tajās konstatētas invazīvās sugas. Būvniecības laikā jāizvairās no augsnes virskārtas izvešanas ārpus Paredzētās darbības teritorijas un pievestas melnzemes izmantošanas, lai teritorijā neievestu

citas invazīvo sugu sēklas.

- l) Lai nodrošinātu sugu dzīvotņu aizsardzību, kā arī saglabātu atsevišķām sugām būtiskus ainavas elementus, vietās, kur tas iespējams, vēlams saglabāt lielu dimensiju kokus (jebkurš koks, kura stumbra diametrs 1,3 m augstumā no sakņu kakla sasniedz vismaz 50 cm diametru) un ekoloģiskos kokus, kas atstāti izcirtumos.
- m) Jānodrošina iespējami zemas trokšņu emisijas VES turbīnu modeļu izvēle, kas aprīkoti ar aerodinamiski uzlabotiem spārniem vai citiem tehnoloģiskiem risinājumiem, kas mazinātu aerodinamisko troksni.
- n) Jānodrošina visu VES aprīkošana ar iekārtām/ sistēmām automātiskai putnu lidojumu detektēšanai, lidojošo putnu atpazīšanai un VES automātiskai apturēšanai vai VES rotora ātruma būtiskai samazināšanai, prognozējot sadursmi ar tādām īpaši aizsargājamām putnu sugām mazais ērglis, jūras ērglis, melnais stārķis. Nav pieļaujama putnus atbaidošu iekārtu uzstādīšana. DAP var lemt par citu putnu sugu iekļaušanu detektējamo sugu sarakstā pēc monitoringa rezultātu izvērtēšanas, noskaidrojot un izvērtējot Ierosinātājas viedokli un argumentus. Risinājumi jāprecizē pirmsbūvniecības monitoringa laikā un jāaskaņo ar DAP. DAP saskaņojums pievienojams būvprojektam un paredzētie risinājumi iestrādājami būvprojektā.
- o) VES staciju automātiskās apturēšanas sistēmām ir jābūt tādām, kas darbojas arī krēslas apstākļos. Ja to nav iespējams nodrošināt, tad jāievēro VES turbīnu rotoru apturēšana/neuzsākšana rīta un vakara stundās. Tāpat ir nepieciešams salāgot ierīču darbību tā, lai putnu detektēšanas ierīces atpazīst putnu tādā attālumā, lai VES rotors tiktu apstādināts vai vismaz pietiekami sabremzēts pirms putns ielido sadursmju riska zonā.
- p) Jānodrošina VES torņu apakšējās daļas kontrastējošs krāsojums. Konkrētas VES stacijas, krāsu toņus un krāsojuma augstumu nosaka ornitologs pirmsbūvniecības monitoringa laikā, ņemot vērā ornitofaunas monitoringa datus un risinājumu saskaņojot ar DAP. DAP saskaņojums pievienojams būvprojektam un saskaņotie risinājumi iestrādājami būvprojektā.
- q) Neiežogot VES un infrastruktūras elementus. Ja tomēr žogs nepieciešams, tas jāveido iespējami zemāks un jānodrošina tā pamanāmība putniem.
- r) Jānodrošina ornitofaunas monitorings pirms Vēja parka būvniecības, Vēja parka būvniecības laikā un ekspluatācijas laikā atbilstoši Ziņojuma 8. nodaļā paredzētajam. Pirmsbūvniecības monitoringa laikā prioritāri nepieciešams veikt ligzdojošo dienas plēsīgo putnu, caurceļotāju un melno stārķu monitoringu. Monitoringa plāni pirms monitoringa uzsākšanas jāaskaņo ar DAP. Monitorings jāveic sadarbībā ar attiecīgās jomas sertificētu ekspertu/ ekspertiem. Monitoringa atskaite, kurās iekļauta arī izvērtējuma daļa, jāiesniedz DAP. DAP izvērtējot monitoringa rezultātus var lemt par Paredzētās darbības ierobežošanu, apturēšanu un/vai papildus ietekmi mazinošiem pasākumiem. DAP informē Dienestu par pieņemtajiem lēmumiem.
- s) Pirmsbūvniecības monitoringa ietvaros jāiegūst dati, kas ir nepieciešami sadursmes riska modeļiem (*Collision risk models*), un jāveic precīzi aprēķini, lai noteiktu konkrētus sadursmju riska rādītājus. Sniedzami priekšlikumi par līmeni, no kura ietekme uz putnu bojāeju uzskatāma kā kritiska. Monitorings jāveic sadarbībā ar attiecīgās jomas sertificētu ekspertu/ ekspertiem. Monitoringa atskaite, kurās iekļauta arī izvērtējuma daļa, jāiesniedz DAP.
- t) Pamatojoties uz ornitofaunas monitoringa laikā iegūtajiem datiem un izdarītajiem secinājumiem, nepieciešamības gadījumā Paredzētās darbības ierosinātajam sadarbībā ar atbilstošajiem speciālistiem ir jāpagatavo kaitējuma

samazināšanas plāns, nosakot katras atsevišķās VES darbības režīmus, līdz pat VES apturēšanai noteiktā kalendārā periodā vai atsevišķās diennakts daļās. Kaitējuma samazināšanas plāns saskaņojams ar DAP.

- u) Atmežošanas (koku, krūmu ciršana), apauguma/veģetācijas, zemes virskārtas novākšanas darbus neveic no 1. marta līdz 31. jūlijam. Tuvāk par 50 m no ligzdas S024 būvniecības darbi nav rekomendējami.
- v) Jāizstrādā kompensējošo pasākumu plāns Vēja parka radītās ietekmes kompensēšanai uz melnajam stārķim piemērotām dzīvotnēm 705 ha apmērā, cita starpā paredzot kompensējošo pasākumu efektivitātes uzraudzību. Kompensējošo pasākumu plāns saskaņojams ar DAP.
- w) Jānodrošina viena jauna mikrolieguma izveide un zālāju uzturēšana 58 ha platībā ietekmes uz mazā ērgļa populāciju kompensēšanai.
- x) Papildus Ziņojuma 7.2.2. tabulā norādītajam melnajam stārķim un mazajam ērglim nosakāmi šādi dzīvotņu kompensēšanas pasākumi:
 - a. abi minētie pasākumi veicami Zemgales reģionā;
 - b. kompensējošo pasākumu plāna izstrādē iesaistāmi sugu un biotopu aizsardzības jomā sertificētie eksperti, DAP un nozares nevalstiskās organizācijas;
 - c. kompensējošo pasākumu kvantitatīvie rādītāji un sasniedzamie mērķi ir uzraugāmi, veicot to izvērtēšanu – pasākumu monitorings saskaņojams ar DAP. Ja tiek konstatēts, ka, veicot kompensējošos pasākumus, sākotnēji izvirzītie mērķi netiek sasniegti, pasākumu plāni ir pārskatāmi, precizējot veicamos uzdevumus, ja nepieciešams, pārskatot pasākumu īstenošanas teritorijas, bet negrozot sasniedzamos mērķus;
 - d. dzīvotņu zudumu kompensējošie pasākumi melnajam stārķim un mazajam ērglim jāsāk īstenot pirms plānotā VES parka būvdarbu uzsākšanas. Nav pieļaujama Paredzētās darbības būvprojekta saskaņošana Dienestā un atzīmes par būvdarbu uzsākšanu izdarīšana, ja nav izpildīta prasība par mikrolieguma izveidi vai uzsākta kompensējošo pasākumu īstenošana, lai nodrošinātu melnā stārķa un mazā ērgļa dzīvotņu aizsardzību.
 - e. Mazā ērgļa ligzdošanas vietas aizsardzībai izveido jaunu mikroliegumu 32 km rādiusā ap potenciāli ietekmēto ligzdu atbilstoši mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtībai^[2] un sugas aizsardzības plānam, meža zemi iegādājoties Ierosinātājas īpašumā vai noslēdzot ilgtermiņa līgumu ar zemes īpašnieku/iem, lai nodrošinātu mazā ērgļa ligzdošanas iecirkņa aizsardzību Vēja parka darbības laikā. Attiecībā uz zālāju apsaimniekošanu 58 ha platībā pieļaujams slēgt brīvprātīgo līgumu vai ilgtermiņa nomas līgumu, neiegādājoties zemi Ierosinātājas īpašumā, taču jānodrošina, ka Vēja parka darbības laikā (tātad ~30 gadus) ap jaunizveidoto mikroliegumu vai līdzvērtīgu teritoriju līdz 1150 m attālumam atrodas vismaz puse no zālājiem (29 ha), savukārt otra puse zālāju atrodas līdz 2 km attālumā no ligzdošanas vietas un zālāji tiek ekstensīvi apsaimniekoti.
- y) Nodrošināt VES darbības apturēšanu vai neuzsākšanu no 15. maija līdz 30. septembrim nakts laikā no saulrieta līdz saullēktam pie sekojošiem nosacījumiem: 1) nav miglas, lietus vai citu nokrišņu, 2) vēja ātrums turbīnas rotora augstumā līdz 6 m/s vai mazāks un mērot 1,5 m augstumā virs zemes līmeņa, 3) gaisa temperatūra augstāka par 10°C.
- z) Jānodrošina sikspārņu (akustiskais) monitorings vismaz vienu gadu pirms Vēja parka būvniecības uzsākšanas, lai aktualizētu informāciju par faktisko situāciju. Jānodrošina akustiskais monitorings un sikspārņu bojāejas monitorings vismaz pirmajā un otrajā gadā pēc VES darbības uzsākšanas atbilstoši Ziņojuma 8.

nodaļā paredzētajam. Sikspārņu monitorings jāveic saskaņā ar Latvijas Sikspārņu Pētniecības biedrības izstrādātajām vadlīnijām - “Vadlīnijas vēja elektrostaciju ietekmes uz sikspārņiem novērtēšanai” [sertificētu ekspertu/ekspertiem. Monitoringa rezultāti iesniedzami DAP. Ņemot vērā monitoringa rezultātus, DAP var lemt par papildu pasākumu nepieciešamību ietekmes novēršanai vai mazināšanai, kas īstenojami Vēja parka ekspluatācijas laikā, noskaidrojot un izvērtējot Ierosinātājas viedokli un argumentus, kā arī, ja, attiecināms, par monitoringa termiņa pagarināšanu.](https://euc-word-edit.officeapps.live.com/we/wordeditorframe.aspx?ui=en-US&rs=lv-LV&wopisrc=https%3A%2F%2Fvide-my.sharepoint.com%2Fpersonal%2Fmaris_ikaunieks_vvd_gov_lv%2Fvti_bin%2Fwopi.ashx%2Ffiles%2F413d02a8886a42b0a0d55cc83be51372&wdenableroaming=1&mssc=1&wdodb=1&hid=3D6CDA1-70BA-E000-AB03-3ABA101B5E06.0&uih=sharepointcom&wdlcid=en-US&jsapi=1&jsapiver=v2&corrid=5aeb86ee-0099-e75c-d206-493b0e66a1c0&usid=5aeb86ee-0099-e75c-d206-493b0e66a1c0&newsession=1&sftc=1&uihit=docaspx&muv=1&ats=PairwiseBroker&cac=1&sams=1&mtf=1&sfp=1&sdp=1&hch=1&hwfh=1&dchat=1&sc=%7B%22pmo%22%3A%22http%3A%2F%2Fvide-my.sharepoint.com%22%2C%22pmshare%22%3Atrue%7D&ctp=LeastProtected&rct=Normal&wdorigin=Other&afdfight=49&csi=1&instantedit=1&wopicomplete=1&wdredirectionre=ason=Unified_SingleFlush - ftn2. Monitorings jāveic sadarbībā ar attiecīgās jomas</p></div><div data-bbox=)

- aa) Ekspluatācijas perioda monitoringa programmā jāietver konkrēti skaitliski rādītāji, pie kuriem ietekme uz sikspārņu bojāeju uzskatāma kā kritiska. Monitorings jāveic sadarbībā ar attiecīgās jomas sertificētu ekspertu/ ekspertiem. Ņemot vērā monitoringa rezultātus, nepieciešamības gadījumā Ierosinātajai sadarbībā ar atbilstošajiem speciālistiem ir jā sagatavo kaitējuma samazināšanas plāns, nosakot katras atsevišķās VES turbīnas darbības režīmus, līdz pat VES turbīnas apturēšanai noteiktā kalendārā periodā vai atsevišķās diennakts daļās. VES turbīnu ierobežojumu pārskatīšana un citu risinājumu, tostarp viedo risinājumu tehnoloģiju pielietošana ietekmes mazināšanai uz sikspārņu sugām ir jā sakaņo ar sertificētu sugu un biotopu ekspertu un DAP, pamatojot to ar monitoringa ietvaros iegūtiem datiem. Kaitējuma samazināšanas plāns saskaņojams ar DAP. Monitoringa dati un atskaites, kurās iekļauta arī izvērtējuma daļa, iesniedzamas DAP.
- bb) Monitoringu programmas atkārtoti ar DAP saskaņojamas, tās iesniedzot trīs mēnešus pirms lauku darbu uzsākšanas, savukārt pirmreizējās monitoringa programmas iesniedzamas DAP ne vēlāk kā pusgadu pirms lauku darbu uzsākšanas.
- cc) Būvprojekta saskaņošana un atzīmes par būvdarbu uzsākšanu izdarīšana ir pieļaujama tikai tad, ja ir nodrošināta šī atzinuma izrietošo prasību izpilde būvprojektēšanas laikā un pirms Vēja parka būvniecības uzsākšanas, tostarp DAP ir iesniegti un saskaņoti pirmsbūvniecības monitoringa rezultāti. No monitoringa rezultātiem jāizriet, ka jomā sertificēts dabas eksperts nav identificējis nepieciešamību noteikt papildu prasības vai ierobežojumus VES darbības režīmiem, vai arī šādas papildu prasības ir identificētas un iestrādātas būvprojektā. DAP saskaņojums pievienojams būvprojektam, un tajā noteiktie risinājumi obligāti iestrādājami būvprojektā.
- dd) Ierosinātajai mēneša laikā pēc Dienesta atzinuma izdošanas IVN Ziņojuma elektroniskā gala versija ar kartogrāfisko materiālu (*.shp vai *.gdb formātā) par plānotā Vēja parka infrastruktūru, jāiesniedz DAP.

IVN uzdevums ir iegūt informāciju par Paredzēto darbību un apzināt tās radīto ietekmi, nevis saistoši izlemt, vai Paredzētā darbība var tikt īstenota. Tas ir papildu process, kas vēl nedod tiesības uzsākt Paredzēto darbību⁷³. IVN rezultātā, pamatojoties uz novērtējuma secinājumiem un noteiktajiem risinājumiem Paredzētās darbības radīto ietekmju novēršanai vai samazināšanai līdz pieņemamam līmenim, akcepta lēmuma pieņēmējs konceptuāli izlemj, vai plānotā darbība ar būtisku ietekmi uz vidi, kādas ir visas Novērtējuma likuma 1. pielikuma darbības, var tikt akceptēta.

Izvērtējis Ziņojumu, Dienests secina, ka Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējums kopumā veikts atbilstoši tā nosacījumiem. Paredzētās darbības īstenošana iespējama izbūvējot ne vairāk kā 11 VES, ievērojot Ziņojumā vērtētās VES novietojuma pozīcijas un stacijas kopējo augstumu, vienlaikus nodrošinot, ka izpildās pārējie šajā atzinumā izvirzītie nosacījumi, kā tas detalizēti noteikts atzinuma 6.11.1. apakšpunktos, un tiek nodrošināta ietekmes uz sabiedrības veselību, drošību, dabas vērtībām, ainavu un kultūrvēsturiskajām vērtībām atbilstība saistošajām robežvērtībām un parametriem, vērtējot tos kopsakarībā ar sasniedzamo ražošanas efektivitāti un saražotās elektroenerģijas daudzumu.

Dienests vērš akcepta lēmuma pieņēmēja uzmanību, ka Ziņojumā un šajā Dienesta atzinumā identificēta virkne priekšnosacījumu, kuru pamatojums pievienots katras ietekmes jomas vērtējuma attiecīgajā atzinuma 6.11. sadaļā, tālākajām plānošanas un projektēšanas stadijām, kā arī nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība tās akcepta gadījumā var būt īstenojama vai nav pieļaujama.

Ja tiek pieņemts lēmums par Paredzētās darbības akceptēšanu, Paredzēto darbību iespējams īstenot tikai ievērojot ārējos normatīvos aktos noteiktos, Ziņojumā paredzētos un ar šo Dienesta atzinumu izvirzītos nosacījumus, ar kādiem tā īstenojama (Novērtējuma likuma 22. panta 2.¹ daļa, 24. panta pirmās daļas 2. punkts).

Atļauju pārvaldes direktore

D. Kalēja

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Ieva Upena-Rasuma
ieva.upena-rasuma@vvd.gov.lv

Dace Strode
dace.strode@vvd.gov.lv

Māris Ikaunieks
maris.ikaunieks@vvd.gov.lv

Ilze Lielvalode

⁷³ Sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2012. gada 30. oktobra spriedumu lietā Nr. A42991709.

ilze.lielvalode@vvd.gov.lv

Vēja parka Izpētes teritorijā ietilpstošās zemes vienības:

Nr.	Kadastra numurs	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Īpašuma nosaukums
1	32900010005	32900010005	Auziņas
2	32900010005	32900010015	Auziņas
3	32900010061	32900010061	Kalnkrīči
4	32900020003	32900020033	Bieriņu mežs
5	32900020017	32900020017	Sirsniņas
6	32900020076	32900020045	Mālrāsas
7	32900020076	32900020056	Mālrāsas
8	40940140001	40940140001	Lapiņas
9	40940140003	40940140029	Dzelzceļa Jelgava- Krustpils 219km-225km
10	40940140011	40940140011	Upūžas
11	40940140020	40940140020	Jaunliestiņi
12	40940140025	40940140026	Vecumnieki VM Umpārte
13	40940140025	40940140027	Vecumnieki VM Umpārte
14	74440040218	74440070240	Ceļš Ziemeļnieki-Ātiņi
15	74440070005	74440070005	Beikapi 1
16	74440070006	74440070006	Beikapi 2
17	74440070009	74440070271	Vecrājumi
18	74440070023	74440070023	Smakstes
19	74440070028	74440070028	Šīrvēni
20	74440070054	74440070235	Duburi
21	74440070058	74440070058	Kalna Smakstes
22	74440070074	74440070075	Ducenes
23	74440070090	74440070092	Grašiņi
24	74440070094	74440070094	Kupšas
25	74440070095	74440070095	Skudras
26	74440070097	74440070099	Vēverzemnieki
27	74440070102	74440070102	Meža Strauti
28	74440070103	74440070103	Sirsniņas
29	74440070130	74440070130	Egles
30	74440070131	74440070131	Štrausi
31	74440070143	74440070143	Purva Strauti
32	74440070148	74440070148	Ataugas
33	74440070163	74440070163	Tambakas
34	74440070163	74440070197	Tambakas
35	74440070185	74440070185	Rempji
36	74440070185	74440070302	Rempji
37	74440070189	74440070272	Vējarozes-1

38	74440070192	74440070192	Rājumi
39	74440070192	74440070260	Rājumi
40	74440070211	74440070211	Teikas
41	74440070212	74440070212	Vanadziņi
42	74440070213	74440070213	Tomaņi
43	74440070216	74440070216	Andra Gleznas
44	74440070218	74440070218	Senču mežs 2
45	74440070219	74440070219	Gubeņu Brenči
46	74440070229	74440070229	Rūsiņi
47	74440070231	74440070231	ZKG - Krūmiņ
48	74440070233	74440070217	-
49	74440070238	74440070238	Dzelzceļa Jelgava-Krustpils 226.-231.km
50	74440070241	74440070241	Ceļš Gāguļi - Peņķi
51	74440070248	74440070248	Meža Runči
52	74440070255	74440070256	Bezdelīgas
53	74440070257	74440070257	Senču mežs - III
54	74440070257	74440070284	Senču mežs - III
55	74440070257	74440070285	Senču mežs - III
56	74440070257	74440070286	Senču mežs - III
57	74440070264	74440070264	Ūsiņas
58	74440070266	74440070138	Mežarozes
59	74440070268	74440070268	ZKG Kristiņi
60	74440070269	74440070269	Kalnarožes
61	74440070270	74440070270	Pierobežas
62	74440070287	74440070287	Jaunais Senču Mežs
63	74440070288	74440070288	Senču Mežs - 1
64	74440070288	74440070289	Senču Mežs - 1
65	74440070288	74440070290	Senču Mežs - 1
66	74440070307	74440070074	Mežaducenes
67	74440070310	74440070194	Podiņi
68	74440070321	74440070167	Grunduļi
69	74440070322	74440070214	Zābaki
70	74440070327	74440070084	Meža Rukmūļi
71	74440070331	74440070033	Bučmūļi

Zemes vienības, kurās ir plānota VES un saistītās infrastruktūras būvniecība:

Nr.	Kadastra apzīmējums	Kadastra numurs	Nekustamā īpašuma nosaukums/adrese	Plānotais objekts
1.	74440070006	74440070006	Beikapi 2	VES 3, montāžas laukums, pievedceļš, kabeļlīnija
2.	74440070150	74440070255	Bezdelīgas	Montāžas laukums
3.	40940140020	40940140020	Jaunliestiņi	VES 1 un 7, montāžas laukumi, pievedceļš, kabeļlīnija
4.	74440070094	74440070094	Kupšas	VES 4, montāžas laukums, pievedceļš, kabeļlīnija
5.	40940140001	40940140001	Lapiņas	VES 5, montāžas laukums, pievedceļš, kabeļlīnija
6.	74440070138	74440070266	Mežarozes	VES 8, montāžas laukums, pievedceļš, kabeļlīnija
7.	74440070260	74440070192	Rājumi	VES 10, montāžas laukums, pievedceļš, kabeļlīnija
8.	74440070131	74440070131	Štrausi	Montāžas laukums, pievedceļš, kabeļlīnija
9.	74440070197	74440070163	Tambakas	VES 6., montāžas laukumi, pievedceļš, kabeļlīnija
10.	40940140011	40940140011	Upūžas	VES 2, montāžas laukums, pievedceļš, kabeļlīnija
11.	74440070264	74440070264	Ūsiņas	VES 9, montāžas laukums, pievedceļš, kabeļlīnija
12.	74440070099	74440070097	Vēverzemnieki	VES 13, montāžas laukums, pievedceļš, kabeļlīnija
13.	40940140026	40940140025	Vecumnieki VM Umpārte	Kabeļlīnija
14.	74440070058	74440070058	Kalna Smakstes	Kabeļlīnija
15.	74440070238	74440070238	Dzelzceļa Jelgava-Krustpils 226.- 231.km	Kabeļlīnija
16.	40940140029	40940140003	Dzelzceļa Jelgava-Krustpils 219km-225km	Kabeļlīnija

17.	40940140027	40940140025	Vecumnieki VM Umpārte	Kabeļlīnija
18.	74440070241	74440070241	Ceļš Gāguli - Penķi	Kabeļlīnija
19.	74440070186	74440070186	Apsēni	Kabeļlīnija
20.	74440070067	74440070067	Birznieki 1	Kabeļlīnija
21.	74440070206	74440070206	Jaunbirznieki	Kabeļlīnija
22.	74440070085	74440070085	Pļaviņas	Kabeļlīnija
23.	74440070184	74440070184	Virši	Kabeļlīnija
24.	74440070106	74440070106	ZKG Cerības	Kabeļlīnija
25.	74440070185	74440070185	Rempji	Kabeļlīnija
26.	74440070268	74440070268	ZKG Kristiņi	Kabeļlīnija
27.	74440070229	74440070229	Rūsiņi	Kabeļlīnija
28.	32900010061	32900010061	Kalnkrīči	Kabeļlīnija
29.	32900010029	32900030033	Lablaiki	Kabeļlīnija
30.	32900010050	32900010050	Autoceļš P73	Kabeļlīnija
31.	32900010052	32900010052	Bukši	Kabeļlīnija
32.	32900010022	32900010022	Ķikuti	Kabeļlīnija
33.	32900010028	32900010028	Mucenieki	Kabeļlīnija
34.	32900010012	32900010012	Bruntāli	Kabeļlīnija
35.	32900010043	32900010045	Jaunmedņi	Kabeļlīnija
36.	32900070065	32900020022	Planči	Kabeļlīnija
37.	40440030057	40440030057	Aizpurves	Kabeļlīnija, apakšstacija